

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Situační a výhledová zpráva

OBILOVINY

**Produkce obilovin ze sklizně 2004 v ČR je druhá nejvyšší
za posledních 20 let**

Osevní plochy ozimých obilovin na úrovni před rokem 2003

Výrazný pokles cen obilovin na domácím i světovém trhu

Intervenční nákup obilovin ve změněných podmínkách

2004
ZÁŘÍ

Odpovědní odborní redaktori:

Ing. František Kůst MZe ČR
Ing. Jan Adamec MZe ČR

Ředitel odboru:

Ing. Zdeněk Trnka MZe ČR

Zdroje informací, zpracovatelé podkladů:

Agrární komora ČR	Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD)
Českomoravské sdružení organizací zemědělského zásobování a nákupu	Podniky prvovýroby a zpracovatelského průmyslu
Český hydrometeorologický ústav	Státní rostlinolékařská správa
Český statistický úřad	Státní zemědělský intervenční fond
Ekonomický servis Ministerstva zemědělství USA (USDA Economic Research Service)	Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
Ministerstvo financí České republiky	Výzkumný ústav pivovarský a sladařský, a. s.
Ministerstvo zemědělství České republiky	Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky
Official Journal of the European Communities	Zemědělský výzkumný ústav Kroměříž, s. r. o.
Organizace OSN pro výživu a zemědělství (FAO)	

Autoři touto cestou děkují za spolupráci všem uvedeným organizacím a jejich odborným pracovníkům.

Termín **marketingový rok**, který je ve zprávě používán, začíná pro komoditu **obiloviny 1. 7. a končí 30. 6. následujícího kalendářního roku. Počáteční zásoby** představují veškeré nespotřebované obilí na počátku marketingového roku (tedy k 1. 7.) a **konečné zásoby** veškeré nespotřebované obilí na konci marketingového roku (tedy k 30. 6. příštího kalendářního roku).

OBSAH

Úvod	1
Seznam zkratk	1
Souhrn	2
Opatření na trhu obilovin ČR	3
1. Změny pravidel agrárního obchodu po vstupu ČR do EU	3
2. Rozdělení odpovědnosti SZIF platební agentury a celní správy při provádění obchodních mechanismů	4
3. Zásahy SZIF platební agentury	5
4. Celní opatření platná od 1.5.2004 dle celního sazebníku EU	8
5. Licenční politika	9
6. Daňová politika	9
7. Legislativa ČR vztahující se k obilovinám	9
8. Významná nařízení ES k společné organizaci trhu v odvětví obilovin	15
9. Harmonizované nebo nové ČSN vztahující se k obilovinám	16
10. Podpůrné programy pro rok 2004	17
11. Nepotravinářské využití obilovin	21
Mezinárodní trh s obilovinami	23
Trh s obilovinami v České republice	41
Obiloviny celkem	42
Pšenice	54
Žito	61
Ječmen	67
Oves	73
Kukuřice	77
Tritikale (Žitovec)	82
Ostatní obiloviny	85
Přílohy	88

ÚVOD

Tato situační a výhledová zpráva Obiloviny ze září 2004 navazuje na zprávu vydanou v září 2003. Vychází z údajů dostupných do 3. 9. 2004, pokud není uvedeno jinak. V prvním oddílu je stručně popsána zemědělská politika ČR týkající se obilnářství, ve druhém aktuální stav zahraničního trhu s obilovinami s důrazem na sousední země a ve třetím situace v České republice. Součástí Situační a výhledové zprávy Obiloviny jsou přílohy, obsahující podrobné údaje týkající se obilovin pro případnou další analytickou práci. Situační a výhledová zpráva Obiloviny využívá za účelem vyšší objektivnosti více zdrojů informací.

Situační a výhledové zprávy jsou k dispozici v budově Ministerstva zemědělství ČR, na zemědělských agenturách MZe ČR a na krajských pracovištích Agrární komory ČR. V elektronické podobě je Situační a výhledová zpráva k dispozici na internetové adrese <http://www.mze.cz>.

SEZNAM ZKRATEK

ACP	Skupina afrických, karibských a tichomořských rozvojových zemí.
CEFTA	Středoevropská dohoda o volném obchodu.
CIF (c.i.f.)	Cost, Insurance, Freight = výlohy, pojistné, dopravné placeny. Prodávající platí přepravu zboží do místa určení včetně pojištění. Kupující nese výlohy od vyložení zboží v místě určení.
DG – TAXUD	Directorate General Taxation and Customs Union, Generální ředitelství pro daně a celní unii.
EHP	Evropský hospodářský prostor.
EU	Evropská unie.
EUR	Zkratka eura, společné měnové jednotky jedenácti států Evropské unie.
ESVO	Evropské sdružení volného obchodu.
FAO	Food and Agriculture Organisation of the United Nations, Organizace OSN pro výživu a zemědělství.
FOB (f.o.b.)	Free on Board = volně na palubu lodi. Prodávající hradí náklady až po naložení do dopravního prostředku na uvedeném místě.
HUF	Zkratka maďarského forintu, maďarské měnové jednotky.
IGC	International Grain Council, Mezinárodní obilní rada.
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development, Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj.
ONIC	Office National Interprofessionel des Céréales, Národní úřad pro obiloviny.
PLN	Zkratka polského nového zlotého, polské měnové jednotky.
PGRLF	Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a.s.
RUR	Zkratka ruského rublu, ruské měnové jednotky.
SKK	Zkratka slovenské koruny, slovenské měnové jednotky.
SZP	Společná zemědělská politika.
SSHR	Správa státních hmotných rezerv.
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond.
USDA	U. S. Department of Agriculture, Ministerstvo zemědělství USA.
WTO	World Trade Organization, Světová obchodní organizace.

SOUHRN

Na základě výsledků soupisu ploch osevů ČSÚ k 31.5.2004 dosáhla výměra všech obilovin pěstovaných pro sklizeň v roce 2004 celkové rozlohy 1 607,3 tis. ha. Po tříletém snižování osevních ploch tak dochází k mírnému růstu. Zatímco v meziročním srovnání se jedná o nárůst o 147,6 tis. ha (tj. o 10,1 %), tak v dlouhodobém pohledu se jedná o návrat k plochám, které byly obdobné v ročníku 2000 a 2001. Oproti ploše pěstování obilovin v roce 2001 je letošní výměra ještě o 19,5 tis. ha (tj. o 1,2 %) nižší.

Ze struktury výměr jednotlivých druhů obilovin ve srovnání s údaji loňského roku vyplývá, že v zastoupení některých druhů obilnin znovu došlo letos k velmi významnému posunu. Zcela dominantní roli mezi obilovinami opět hraje po loňském výpadku ozimá pšenice. K 31. 5. 2004 tak bylo v ČR pěstováno 863,2 tis. ha ozimé pšenice, což je o 214,8 tis. ha (tj. o 33,1 %) více, než tomu bylo v roce 2003.

Po výrazném poklesu osevních ploch pšenice v roce 2003 vlivem pozdě založených porostů spolu se špatným přezimováním a následným vysokým procentem jarních zaorávek došlo v roce 2004 k obnovení zájmu o pěstování ozimé pšenice vzhledem k jejímu velkému nedostatku nejen na českém, ale i zahraničním trhu. Lepší podmínky pro založení porostů na podzim 2003, mírná zima a především velmi příznivé klima v období dubna a května 2004, které bylo příznivé pro formování výnosových prvků vytvořily podmínky pro dosažení druhé nejvyšší produkce pšenice, ale i všech obilovin za posledních 20 let (vyšší pouze v roce 1990). Příznivé zimní klima také výrazně ovlivnilo pěstební výměry ostatních ozimých obilovin (především ozimého žita, u kterého výměra vzrostla meziročně o 41,3 % a u triticales o 36,5 %).

Jarní obiloviny zaznamenaly kromě kukuřice na zrno meziroční pokles osevních ploch (jarní ječmen o 21,7 %, oves o 24,3 % a pšenice jarní dokonce o 42,5 %). Pokles v pěstování jarních obilovin vycházel především z minimálních zaorávek ozimých plodin a to jak ozimých obilovin, tak i řepky. Dalším důvodem byla větší výnosová jistota u ozimých obilovin.

Ozimá pšenice si svojí výměrou pěstování zachovala mezi ostatními obilovinami své výjimečné postavení, které se bezprostředně promítá do celkových výsledků sklizně s vlivem na celkovou bilanci obilovin.

Předpokládaná celková sklizeň obilovin v roce 2004, vycházející z odhadu ČSÚ k 15. 8. 2004, doplněného o aktuální odhad Ministerstva zemědělství dle monitoringu vývoje sklizně k 30. 8. 2004 a dále doplněná o odhad Ministerstva zemědělství u kukuřice a okrajových obilovin, činí 8 549,3 tis. tun. Jedná se o velmi výrazný meziroční nárůst produkce obilovin o 2 786,9 tis. tun (48,4 %). Předpokládaná celková produkce obilovin v letošním roce je druhá nejvyšší ve srovnání s konečnými sklizněmi předchozích let od roku 1980. Taková velmi vysoká úroveň sklizně obilovin znamená, že celkový charakter našeho vnitřního trhu se znovu navrací k trhu s převažujícími rysy výrazně vyšší nabídky nad poptávkou.

Příznivý průběh klimatických podmínek v průběhu pěstebního období zaznamenala většina zemí Evropy se signálem historicky rekordních sklizní (např. Maďarsko, Německo, Francie). Změny bilančních dispozic pro rok 2004/2005 v porovnání s předchozím marketingovým rokem se očekávají v celé EU 25 (odhad sklizně 280 mil.tun). V rámci bilance se předpokládá nárůst celkové nabídky o 24 mil.tun obilovin. Pro odčerpání přebytků na volném trhu se předpokládá zejména navýšení objemů vývozu a navýšení objemů zásob obilovin (včetně intervenčních). Nejvýznamnějším konkurentem EU v oblasti vývozu zřejmě bude Austrálie, Jižní Amerika a oblasti kolem Černého moře.

V marketingovém roce 2003/2004 bylo uvolněno na trh 300 tis. tun obilovin prostřednictvím SSHR především z důvodů zklidnění napjaté bilanční situace a vyřešení nedostatku krmných obilovin na našem trhu. Celkový dovoz ve výši 46,1 tis.tun v minulém marketingovém roce sloužil především pro potřeby doplnění nedostatečné tuzemské produkce žita. U ostatních komodit byl dovoz velmi nízký a tvořil 28,7 % celkového skutečného dovozu. Předpokládaný dovoz pro stávající marketingový rok 2004/2005 se očekává v důsledku vysoké sklizně v množství 62,5 tis. tun. U celkového vývozu se očekává jeho výrazný pokles z 491,5 tis. tun v marketingovém roce 2003/2004 na 270,0 tis. tun v marketingovém roce 2004/2005. Uvedený nižší vývoz je předpokládán především z důvodů vysoké

sklizně nejen v ČR, ale i v celém evropském, ale i celosvětovém měřítku a z toho vyplývající skutečnost, že bude velmi obtížné obiloviny někam vyvézt.

I v letošním roce zůstává zachován dominantní vliv pšenice na celkovou bilanční rovnováhu všech obilovin. Jako v uplynulých letech (s výjimkou loňského roku), tak i v letošním roce je většina přebytků obilovin ve formě pšenice. Vyrobené přebytky z letošní sklizně by se měly odčerpat prostřednictvím intervenčních nákupů (tzv. záchranné sítě) v zemích EU. Vzhledem ke změně podmínek v intervenčním nákupu (nákup pšenice, ječmene a kukuřice), ale především k jeho předem stanovené ceně (101,31 EUR/t) se očekává zvýšený zájem o tento nákup.

Změna charakteru vnitřního trhu se promítne také do cenového vývoje. Zatímco v průběhu uplynulého marketingového roku 2003/2004 ceny většiny obilovin nejprve těsně po sklizni stagnovaly, aby pak prudce rostly, v letošním marketingovém roce v období bezprostředně po sklizni je možné zaznamenat citelný cenový pokles. Předpokládá se, že posklizňový cenový pokles zcela odrazí změny na našem vnitřním trhu i v zahraničí a ceny hlavních tržních obilovin budou klesat až na cenovou hladinu intervenčního nákupu (u potravinářského obilí). U krmných obilovin lze očekávat ještě hlubší propad cen. Dá se předpokládat, že měsíční průměry cen potravinářské pšenice u zemědělců dosáhnou v závěru roku 2004 úrovně 3 300 – 3 500 Kč a u krmné pšenice 2 400 – 2 600 Kč. Také u ostatních krmných obilovin lze předpokládat pokles cenových průměrů, a to u ječmene na 2 300 – 2 500 Kč/t, u kukuřice na 3 100 – 3 300 Kč/t a u ovsu na 2 200 – 2 400 Kč/t.

Výrazný pokles cen pšenice a krmných obilovin se pravděpodobně tak výrazně nepromítne u komodit, které nebyly v předchozích letech ve výrazném přebytku a u nichž průměry cen dosahovaly vyšší úrovně již v předešlém období. To se týká sladovnického ječmene, u kterého se předpokládá s ohledem na vyrovnanou produkci i vyrovnaná cenová hladina na úrovni 3 700 – 3 900 Kč/t, a také u velmi kvalitních partií potravinářského žita je očekávána cena v rozmezí 3 600 – 3 800 Kč/t.

OPATŘENÍ NA TRHU OBILOVIN ČESKÉ REPUBLIKY

1. Změny pravidel agrárního obchodu po vstupu ČR do EU

Společná zemědělská a společná obchodní politika EU

Počínaje 1. 5. 2004, kdy se Česká republika stala členem EU, je ČR povinna dodržovat principy a pravidla Společné zemědělské politiky (SZP), která zabezpečuje regulaci trhu s obilovinami zejména prostřednictvím společné organizace trhu (SOT) s obilovinami. SOT obiloviny je v rámci pravidel daných základním nařízením Rady č. 1784/2003 o společné organizaci trhu s obilovinami řízena Evropskou komisí. Přijímaná opatření jsou předkládána ke schválení řídicímu výboru pro obiloviny (ŘVO), který je tvořen zástupci EK a členských států a který má za úkol vyjadřovat se k předkládaným návrhům nařízení, schvalovat návrhy opatření k řízení trhu, která jsou předkládána Evropskou komisí a zejména zprostředkovávat kontakt a výměnu informací mezi členskými státy a Komisí. Nástrojem pro realizaci SOT obiloviny v ČR na národní úrovni je Státní zemědělský intervenční fond SZIF.

Evropská unie (EU) praktikuje jednak společnou zemědělskou politiku (SZP) a jednak společnou obchodní politiku. Obě tyto politiky zcela zásadně ovlivňují agrární obchod České republiky. Vstupem České republiky do EU se zahraničním obchodem stal pouze obchod se zeměmi mimo EU, tzv. třetími zeměmi. Obchod mezi současnými členskými státy je obchodem vnitřním v rámci jednotného trhu EU. Povinností všech členských zemí EU je uskutečňovat jak SZP, tak i společnou obchodní politiku a řídit se jednotnými právními předpisy v rámci těchto politik vydaných EU.

Společná zemědělská politika uplatňuje jednotné zásady, pokud jde o podporu exportu zemědělských komodit a přístup na trh v podobě preferenčních ujednání. Pro dovozy do EU platí společný celní sazebník EU včetně jednotných celních preferencí a preferenčních celních kvót.

Společná obchodní politika je založena na jednotných zásadách, zejména pokud jde o úpravy celních sazeb, uzavírání celních a obchodních dohod, liberalizačních opatření, vývozní politiku, ochranná obchodní opatření apod.

Mezinárodní dohody

Česká republika se stala po vstupu do EU smluvní stranou mezinárodních dohod uzavřených EU se třetími zeměmi a ukončila aplikaci dohod s EU a jakýchkoli mezinárodních dohod se třetími státy, které nejsou slučitelné se členstvím v EU. K tomu Českou republiku zavazuje *Akt přistoupení*, který byl podepsán v dubnu roku 2003.

Česká republika si současně zachovala své členství ve Světové obchodní organizaci (WTO), ale bude respektovat skutečnost, že členem WTO je současně s členskými státy EU i samotná EU a že za ni jedná ve WTO Evropská komise. Na základě těchto skutečností jsou podmínky pro zahraničně – obchodní operace českých dovozců a vývozců shodné s podmínkami nastavenými pro obchodníky z členských států EU.

Obchodní vztahy EU se třetími zeměmi charakterizuje velký počet preferenčních dohod, meziregionálních iniciativ a jiných významných ujednání. Existují i samostatná obchodní ujednání o obchodu s některými zemědělskými výrobky. Privilegované jsou vztahy s geograficky a historicky nejbližšími partnery, členskými státy Evropského sdružení volného obchodu (ESVO), které zahrnuje pouze Švýcarsko, Norsko, Island a Lichtenštejnsko. Česká republika již přistoupila k Dohodě o Evropském hospodářském prostoru (EHP), který zahrnuje Norsko, Island a Lichtenštejnsko, protože vazba na EHP na vnitřní trh EU je již velmi silná.

Další významnou oblastí, kde má EU sjednány dohody typu zóny volného obchodu, je oblast Středomoří (Maroko, Palestina, Tunisko, Jordánsko, Libanon, Egypt, Alžírsko).

Neméně důležitá z hlediska zemědělských komodit je dohoda o spolupráci se skupinou afrických, karibských a tichomořských rozvojových zemí (ACP). Důležité jsou preferenční dohody s Bulharskem, Rumunskem, Tureckem, Izraelem a Chorvatskem.

Stejná práva a povinnosti má Česká republika stejně jako ostatní země EU u dohod s Běloruskem, Čínou, Chile, Mercosurem (Argentina, Brazílie, Paraguay, Uruguay), Švýcarskem, Arménií, Ázerbájdžánem, Makedonií, Gruzií, Kazachstánem, Kyrgyzstánem, Mexikem, Moldávií, Ruskou federací, San Marinem, JAR, Jižní Koreou, Sýrií, Turkmenistánem, Ukrajinou a Uzbekistánem.

Ve vztahu s mimoevropskými vyspělými zeměmi – Austrálie, Kanada, Japonsko, Korejskou republiku, Hongkong, Tchaj-wan, Nový Zéland, Singapur a USA – probíhá obchod mezi nimi a EU na základě smluvních celních sazeb. Na některé vybrané zemědělské výrobky existují komoditní preferenční ujednání, které bude moci Česká republika rovněž využívat.

Veškeré bilaterální dohody o zóně volného obchodu ke dni vstupu České republiky byly vypovězeny. Ze Středoevropské dohody o volném obchodu (CEFTA) Česká republika vystoupila.

Obchod České republiky se zeměmi, které vstoupily do EU současně (Maďarsko, Polsko, Slovensko, Slovinsko, Estonsko, Litva, Lotyšsko, Kypr, Malta) se stává součástí jednotného vnitřního trhu EU, kde platí pravidla SZP.

2. Rozdělení odpovědnosti SZIF platební agentury a celní správy při provádění obchodních mechanismů

Odpovědnosti SZIF platební agentury v oblasti SZP

- Zveřejňuje informace o – zboží, na jehož dovoz nebo vývoz je povinná dovozní nebo vývozní licence.
 - sazbách vývozních subvencí a vývozních clech.
 - podmínkách podávání žádostí o udělování vývozních subvencí a o povinnosti placení vývozních cel.
- Registruje obchodníky, kteří exportují zemědělské a zpracované zemědělské výrobky.
- Vydává vývozní a dovozní licence a výpisy z nich (včetně osvědčení o stanovení vývozní subvence předem).
- Přijímá kauce požadované v rámci SZP pro dovozní a vývozní licence, vývozní subvence, předběžné platby a další opatření.
- Provádí platby vývozních subvencí a vybírá vývozní cla.
- Při vývozu zpracovaných zemědělských výrobků vede registr předpisů.

Odpovědnosti celní správy v oblasti SZP

- Přijímání (uznávání) dovozních a vývozních deklarací.
- Ověřování tarifní klasifikace zboží při dovozu a vývozu.
- Ověřování dovozních a vývozních licencí a připisování vyvážených množství na licencích.
- Vybírání poplatků při dovozu (cla a jim ekvivalentní poplatky).
- Provádí fyzickou kontrolu zahrnující zkoušení a odebrání vzorků.
- Kontroluje zboží z jiných členských států, na kterých jsou v těchto státech udělovány produkční podpory.
- Potvrzuje vývoz zboží do určených míst (distancí), pro které je vývoz určen.

Platební agentury úzce spolupracují s celní správou a předávají si vzájemně potřebné informace k pokud možno bezporuchovému provádění obchodních mechanismů a k zajištění regulace obchodu s třetími zeměmi v rámci pravidel SZP. Platební agentury rovněž mohou část svých činností a pravomocí delegovat na orgány celní správy. Jsou však zodpovědné za řádné informování Komise o aktivitách vztahujících se k obchodním mechanismům.

3. Zásahy SZIF platební agentury

Právní úprava činnosti SZIF

Zákonem č. 256/2000 Sb., ze dne 14.července roku 2000, o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů byl zřízen Státní zemědělský intervenční fond (dále pouze „Fond“). Jeho úkolem je na základě nařízení vlády, vydaných k provedení tohoto zákona, provádět a zavádět tržní pořádky pro stabilizaci trhů se zemědělskými výrobky a potravinami.

V roce 2003 a 2004 byla schválena rozsáhlá novela zákona č. 256/2000 Sb., prostřednictvím zákona č. 128/2003 Sb., a zákona č. 85/2004 Sb.,. Hlavním cílem novelizace zákona bylo vytvoření podmínek pro plnou realizaci společné zemědělské politiky EU. Předmětem novel byla ta ustanovení zákona, která jsou nezbytná pro činnost SZIF podle předpisů Evropských společenství. Jedná se především o úpravu a zpřesnění ustanovení, vztahující se k finančním podporám, subvencím či intervenčním nákupům. Zároveň došlo k posílení kontrolních mechanismů SZIF. Dalším významným důvodem novel bylo zakotvení Integrovaného administrativního a kontrolního systému, zejména pak vznik a vedení evidence využití zemědělské půdy podle uživatelských vztahů v souladu s požadavky EU. Novela zákona č. 128/2003 Sb., o SZIF, zároveň k 30.4.2004 ukončila působnost Prezidia SZIF a řada jeho aktivit přechází na Evropskou komisi a některé úkony na Ministerstvo zemědělství. Činnost SZIF se dále řídí úplným zněním zákona č. 252/1997 Sb., ČR, o zemědělství ve znění zákona č. 62/2000 Sb., zákona č. 307/2000 Sb., ve znění zákona č. 128/2003 Sb., a zákona č. 85/2004 Sb., a nařízeními Rady nebo Komise Evropských společenství.

Dnem 30. 4. 2004 byla SZIF udělena akreditace jako Platební agentuře pro provádění Společné zemědělské politiky financovaných ze záruční sekce Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu. Česká republika je tímto aktem plně připravena administrovat platby jak ze zdrojů EU, tak i z národních zdrojů

Regulace trhu pšenice potravinářské v marketingovém roce 2003/2004

Vzhledem k předpokladům nižší sklizně v roce 2003 Prezidium na svém zasedání 17. července 2003 odsouhlasilo ukončení vývozu potravinářské pšenice z intervenčního nákupu z roku 2002 a ponechání stávajících zásob na skladech. Rozhodnutí o těchto zásobách bylo učiněno v následném období.

Na základě situace na vnitřním trhu s obilovinami a nereálné ceně potravinářské pšenice na trhu, která neodpovídala snížené produkci pšenice ze sklizně 2003, Prezidium SZIF na uvedeném zasedání také posoudilo možnosti ovlivnění trhu. Prezidium konstatovalo, že případná realizace intervenčního nákupu by byla nejrychlejší a nejúčinnější forma nápravy ceny na našem trhu. Proto bylo uloženo Fondu připravit veškeré technické náležitosti pro realizaci intervenčního nákupu v případě, že se ceny pšenice na vnitřním trhu nezotaví.

Na zasedání 7. srpna 2003 Prezidium konstatovalo, že zhodnocení údajů o domácím i zahraničním trhu za předchozího období dokládá pozitivní trend v růstu cen potravinářské pšenice, a proto se jednomyslně rozhodlo pozastavit vyhlášení regulačního opatření v podobě intervenčního nákupu. Zároveň rozhodlo o tom, že technická připravenost Fondu musí umožnit vrátit se v případě potřeby k možnosti vyhlášení intervenčního nákupu v následujícím období.

Regulace společného trhu s obilovinami v marketingovém roce 2004/2005

Stejně jako doposud v ČR má i v EU intervenční nákup odčerpávat přebytky z volného trhu s obilovinami a také plnit funkci tzv. záchytné sítě. Intervenční nákup obilovin dle pravidel EU spočívá v garantování intervenční ceny některých druhů obilovin a v České republice je realizován u pšenice obecné, ječmene obecného a kukuřice seté. Intervenční nákup obilovin probíhá od 1. května 2004 bez vyhlášení každý rok v obdobích od 1. listopadu do 31. května. Intervenční cena dává jistotu všem, kteří obchodují s obilovinami, že pokud se jim nepodaří uplatnit jejich zboží na volném trhu, mohou ji alespoň prodat za cenu intervenční. Intervenční nákup, prodej a skladování obilovin jsou intervenční opatření, která slouží ke stabilizaci ceny a regulaci množství obilovin na trhu. K zajištění tohoto opatření slouží SZIF jako platební agentura, která se při provádění společné organizace trhu s obilovinami řídí Nařízením vlády č. 180/2004. Platební agentura SZIF má povinnost přijmout veškeré jim nabídnuté obilí splňující obchodní podmínky. Minimální hmotnost nabízené partie činí 80 t.

Intervenční cena se vztahuje na obiloviny, ve stadiu velkoobchodního prodeje, dodávané do intervenčních skladů před jejich vyskladněním, přičemž je stanovena ve výši **101,31 EUR/t** obilovin ve standardní kvalitě. Jako kompenzace za skladovací náklady do měsíce dodání obilovin do intervenčního nákupu je stanoven **měsíční kompenzační příplatek za skladování ve výši 0,46 EUR/t**. V intervenční ceně je započteno vyskladnění z nabízejícího skladu a doprava do nejbližšího intervenčního centra (tzv. Parita). Intervenční cena je stanovena dlouhodobě nařízením Rady (ES) č. 1784/2003. Výsledná cena, kterou prodejce za své zboží obdrží závisí na výši dopravních nákladů a kvalitě nabízeného obilí.

Poměrně benevolentní kritéria intervenčních nákupů obilovin jsou určena nařízením Komise (ES) č. 824/2004, u pšenice se jedná o následující kvalitativní parametry: minimální objemová hmotnost: 73 kg/hl, minimální obsah N – látek: 10,5 %, minimální sedimentační index – Zelenyho test: 22 ml. U ječmene se jedná o minimální objemovou hmotnost: 62 kg/hl, minimální obsah N – látek není stanoven. Pro maximální vlhkost obilovin, přijímaných do intervenčního nákupu, platí hodnota 14,5 %. Je však samozřejmostí, že veškeré nabízené zboží musí být řádné a uspokojivé obchodní jakosti. Intervenčně nakoupené obiloviny jsou skladovány v intervenčních skladech a takto nakoupené obiloviny jsou v majetku Evropské komise a jsou spravovány SZIF jako platební agenturou. Nabídky na prodej intervenčně nakoupených obilovin se podávají do výběrového řízení, které oznamuje SZIF jako platební agentura, přičemž o vyhlášení výběrových řízení rozhoduje Evropská komise. V případě prodeje intervenčně skladovaných obilovin předkládají zájemci v rámci výběrového řízení nabídky s množstvím, cenou a důkazem o složení nabídkové záruky.

Seznam intervenčních center platných pro Českou republiku je ustanoven nařízením Komise (ES) č. 750/2004. Hlavní význam existence intervenčních center spočívá v zajištění spravedlivého rozvržení nákladů na dopravu zboží k intervenci. Převážné náklady na dopravu obilovin z nabízejícího skladu do intervenčního skladu proplácí platební agentura dodavateli na základě tarifních vzdáleností a paušálních nákladů stanovených SZIF. Zároveň je od základní intervenční ceny za dodané obiloviny odečítána tzv. Parita, která je tvořena přepravními náklady na dopravu obilovin z nabízejícího skladu do intervenčního centra.

Seznam intervenčních center schválených EK pro ČR:

Kraj/místo	Pšenice obecná	Ječmen obecný	Kukuřice setá
Středočeský kraj			
Mělník	+	+	+
Lysá n. Labem	+	-	-
Městec Králové	+	-	-
Kolín	+	+	+
Zdislavice	+	-	-
Týnec n. Sázavou	+	+	-
Milín	+	+	-
Beroun	+	-	-
Rakovník	+	-	-
Slaný	+	-	-
Kněžmost	+	+	-
Jihočeský kraj			
Tábor	+	+	+
Jarošov n. Nežárkou	+	-	-
Dynín	+	+	-
Kaplice	+	-	-
Strunkovice n. Blanicí	+	+	-
Písek	+	-	-
Plzeňský kraj			
Horažďovice	+	-	-
Blovice	+	+	+
Domažlice	+	-	-
Planá	+	+	-
Kaznějov	+	+	-
Karlovarský kraj			
Karlovy Vary	+	-	-
Cheb	+	-	-
Ústecký kraj			
Černovice	+	-	-
Dobroměřice	+	+	+
Lovosice	+	-	-
Liberecký kraj			
Mimoň	+	-	-
Královéhradecký kraj			
Ostoměř	+	-	-
Říkov	+	+	-
Pardubický kraj			
Pardubice	+	+	+
Polička	+	+	-
Žamberk	+	+	-
Kraj Vysočina			
Havlíčkův Brod	+	+	-
Pelhřimov	+	+	-
Krahulov	+	+	-
Mor. Budějovice	+	-	+
Křižanov	+	-	-
Jihomoravský kraj			
Hodonice	+	-	+
Ivančice	+	+	-
Boskovice	+	-	-
Slavkov	+	-	-

Tabulka pokračuje

Kraj/místo	Pšenice obecná	Ječmen obecný	Kukuřice setá
Rohatec	+	-	+
Hustopeče	+	+	+
Olomoucký kraj			
Zábřeh	+	+	-
Šternberk	+	+	+
Prostějov	+	+	-
Zlínský kraj			
Uherský Brod	+	+	-
Kroměříž	+	-	+
Valašské Meziříčí	+	+	-
Moravskoslezský kraj			
Bruntál	+	-	-
Opava	+	+	+
Studénka	+	-	-

Legenda:

Označení + znamená, že označené místo je považováno za intervenční centrum pro příslušnou obilovinu

Označení – znamená, že označené místo není považováno za intervenční centrum pro příslušnou obilovinu

4. Celní opatření platné od 1. 5. 2004 dle celního sazebníku EU

Celní kvóty jsou určeny množstvím zboží (vyjádřené hmotností, objemem nebo hodnotou), které je propuštěno do volného oběhu za sníženou celní sazbu. Celní kvóty stanovené v rámci EU jsou společné pro všechny členské státy EU. Jsou řízeny Generálním ředitelstvím pro daně a celní unii – DG TAXUD (Directorate General: Taxation and Customs Union) v Bruselu. Pravidla řízení (administrace) uvedených celních kvót v EU jsou upravena Nařízením Komise (EHS) č. 2454/93.

Administrace celních kvót je zajišťována stejnou metodou jako doposud v ČR.

Rozdíl oproti stávajícímu systému (platnému do 30. 4. 2004) je následující:

- nebude uplatňován systém on-line,
- pokud množství všech zaslaných požadavků (ze všech členských států EU) v rámci jedné celní kvóty za den (stejně datum přijetí JCD) přesáhne zůstatkové množství této celní kvóty, pak je na každý požadavek přidělena poměrná část deklarovaného množství zboží,
- deklarant se výsledkem, zda celní sazba v rámci celní kvóty je použita na celé deklarované množství zboží nebo na poměrnou část deklarovaného množství zboží nebo je zcela odmítnuta (v případě vyčerpání kvóty), dozví cca s 2 – 5ti denním zpožděním.

Stejný postup je ve všech členských státech EU.

Kvóty v rámci společné zemědělské politiky

Kromě výše popsaných celních kvót existují v EU také celní kvóty uplatňované v rámci společné zemědělské politiky a vztahující se na dovoz zemědělských komodit. Tyto kvóty jsou spravovány jiným způsobem, než je popsáno výše, a to na základě licencí.

Dovozce, který požaduje uplatnění snížené celní sazby v rámci těchto kvót, musí kromě vyplnění příslušných údajů do JCD při propouštění zboží do volného oběhu předložit platnou licenci.

Získáním licence má deklarant rezervovanou část celní kvóty pro příslušný kalendářní rok. Licence se uděluje na základě písemné žádosti a splnění ostatních podmínek. Jednou z podmínek pro udělení licence je složení kauce, která se držiteli licence vrací v případě využití licence, tzn. dovozu požadovaného množství zboží. Licence mohou být obchodovatelné. Licence vydaná v jednom

členském státu EU platí i v ostatních členských státech EU. V České republice tyto licence v rámci společné zemědělské politiky vydává Státní zemědělský intervenční fond.

Administrace, těchto celních kvót spadá v rámci EK do působnosti DG AGRI.

5. Licenční politika

Systém dovozních a vývozních licencí a certifikátů je založen na horizontálním Nařízení Komise č. 1291/2001, které stanoví společná prováděcí pravidla k aplikaci licencí v členských státech EU. Smyslem licenčního režimu je:

- získávat údaje pro analýzu a kontrolu dovozu a vývozu (a následné řízení trhu)
- zajišťovat systém celních kvót na dovozy
- zabezpečit dodržování závazků GATT/WTO v oblasti dovozu a vývozu

Dovozní a vývozní licence představují oprávnění, ale zároveň i závazek pro vývoz nebo dovoz určitého množství konkrétního výrobku v daném období platnosti licence.

Licence pro obiloviny vydává SZIF jako platební agentura v rámci společné organizace trhu s obilovinami. Veškerý dovoz a vývoz produktů, které patří pod společnou organizaci trhu s obilovinami, podléhá předložení dovozní nebo vývozní licence s výjimkou malých množství jejichž výše je uvedena v příloze III. Nařízení Komise č. 1291/2001.

Veškeré informace týkající se výdeje licencí pro obiloviny jsou uvedeny na internetových stránkách www.szif.cz.

6. Daňová politika

Zákon č. 237/2004 Sb., kterým se měnil zákon č. 22/2000 Sb., o spotřebních daních, nezměnil nárok na vrácení 60 % spotřební daně, vznikající právníckým a fyzickým osobám, provozujícím zemědělskou prvovýrobu, lesní školky a obnovu a výchovu lesa, které nakoupily stanovené druhy olejů, paliv a maziv a prokazatelně je použily pro výše uvedené druhy činností. Způsob výpočtu vratky spotřební daně a ostatní podrobnosti upravuje vyhláška MZe č. 76/2000 Sb. S účinností od 1. 1. 2002 byla tato vyhláška změněna vyhláškou MZe č. 446/2001 Sb.

7. Legislativa ČR vztahující se k obilovinám

Následující přehled právních předpisů navazuje na přehled z předchozí Situační a výhledové zprávy Obiloviny ze září 2003 a zahrnuje výběr právních předpisů týkajících se komodity obiloviny do částky 171 roku 2004.

Zákon č. 461/2004 Sb.,

Úplné znění zákona č. 156/1998 Sb., o hnojivech, pomocných půdních látkách, pomocných rostlinných přípravcích a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd (zákon o hnojivech), jak vyplývá z pozdějších změn

Účinnost od 11. 8. 2004.

Uveřejněno v č. 155/2004 Sbírky zákonů.

Zákon č. 456/2004 Sb.,

Úplné znění zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, jak vyplývá z pozdějších změn

Účinnost od 5. 8. 2004.

Uveřejněno v č. 153/2004 Sbírky zákonů.

Zákon č. 326/2004 Sb.,

zákon o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů

Účinnost od 31. 5. 2004.

Uveřejněno v č. 106/2004 Sbírky zákonů.

Zákon č. 317/2004 Sb.,

kterým se mění zákon č. 156/1998 Sb., o hnojivech, pomocných půdních látkách, pomocných rostlinných přípravcích a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd (zákon o hnojivech), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 147/2002 Sb., o Ústředním a kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském a o změně některých dalších zákonů (zákon o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů

Účinnost od 27. 5. 2004.

Uveřejněno v č. 104/2004 Sbírky zákonů.

Zákon č. 316/2004 Sb.,

kterým se mění zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

Účinnost od 27. 5. 2004.

Uveřejněno v č. 104/2004 Sbírky zákonů.

Zákon č. 114/2004 Sb.,

úplné znění zákona č. 91/1996 Sb., o krmivech, jak vyplývá z pozdějších změn

Účinnost od 17. 3. 2004.

Uveřejněno v č. 36/2004 Sbírky zákonů.

Zákon č. 94/2004 Sb.,

kterým se mění zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Účinnost od 3. 3. 2004.

Uveřejněno v č. 30/2004 Sbírky zákonů.

Zákon č. 85/2004 Sb.,

kterým se mění zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

Účinnost od 19. 2. 2004.

Uveřejněno v č. 26/2004 Sbírky zákonů.

Usnesení Poslanecké sněmovny č. 86/2004 Sb., k zákonu,

kterým se mění zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, přijatému Parlamentem dne 14. ledna 2004 a vrácenému prezidentem republiky dne 29. ledna 2004

Účinnost od 19. 2. 2004.

Uveřejněno v č. 86/2004 Sbírky zákonů

Zákon č. 78/2004 Sb.,

o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty

Účinnost od 25. 2. 2004.

Uveřejněno v částce 25/2004 Sbírky zákonů.

Zákon č. 79/2004 Sb.,

kterým se mění zákon č. 147/1996 Sb., o rostlinolékařské péči a změnách některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Účinnost od 25. 2. 2004.

Uveřejněno v částce 25/2004 Sbírky zákonů.

Zákon č. 21/2004 Sb.,

kterým se mění zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 147/2002 Sb., o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském), ve znění zákona č. 309/2002 Sb.

Účinnost od 23. 1. 2004.

Uveřejněno v částce 7/2004 Sbírky zákonů.

Nařízení vlády č. 243/2004 Sb.,

o stanovení některých podrobností a bližších podmínek při poskytování jednotné platby na plochu zemědělské půdy pro rok 2004

Účinnost od 30. 4. 2004.

Uveřejněno v č. 81/2004 Sbírky zákonů.

Nařízení vlády č. 242/2004 Sb.,

o podmínkách provádění opatření na podporu rozvoje mimoprodukčních funkcí zemědělství spočívající v ochraně složek životního prostředí (o provádění agroenvironmentálních opatření)

Účinnost od 30. 4. 2004.

Uveřejněno v č. 81/2004 Sbírky zákonů.

Nařízení vlády č. 246/2004 Sb.,

o provádění některých opatření společné organizace trhu s osivem

Účinnost od 30. 4. 2004.

Uveřejněno v č. 246/2004 Sbírky zákonů.

Nařízení vlády č. 224/2004 Sb.,

o některých podrobnostech provádění společných organizací trhu v režimu dovozních a vývozních licencí a osvědčení o stanovení náhrady předem pro zemědělské produkty

Účinnost od 29. 4. 2004.

Uveřejněno v č. 74/2004 Sbírky zákonů.

Nařízení vlády č. 203/2004 Sb.,

kterým se mění nařízení vlády č. 505/2002 Sb., kterým se stanoví podpůrné programy k podpoře mimoprodukčních funkcí zemědělství, k podpoře aktivit podílejících se na udržování krajiny, programy pomoci k podpoře méně příznivých oblastí a kritéria pro jejich posuzování, ve znění nařízení vlády č. 500/2001 Sb.,

Účinnost od 26. 4. 2004.

Uveřejněno v č. 68/2004 Sbírky zákonů.

Nařízení vlády č. 204/2004 Sb.,

o stanovení bližších podmínek provádění společné organizace trhu se sušenými krmivem

Účinnost od 26. 4. 2004.

Uveřejněno v č. 68/2004 Sbírky zákonů.

Nařízení vlády č. 180/2004 Sb.,

o provádění některých opatření společné organizace trhu s obilovinami

Účinnost od 21. 4. 2004.

Uveřejněno v č. 60/2004 Sbírky zákonů.

Nařízení vlády č. 182/2004 Sb.,

kterým se mění nařízení vlády č. 174/2001 Sb., kterým se stanoví podmínky a zásady opatření k podpoře vývozu sladu

Účinnost od 21. 4. 2004.

Uveřejněno v č. 60/2004 Sbírky zákonů.

Nařízení vlády č. 129/2004 Sb.,

kterým se mění nařízení vlády č. 86/2001 Sb., kterým se stanoví podmínky pro poskytování finanční podpory za uvádění pudy do klidu a finanční kompenzační podpory za uvádění pudy do klidu a zásady pro prodej řepky olejné vypěstované na půdě uváděné do klidu, ve znění pozdějších předpisů

Účinnost od 24. 3. 2004

Uveřejněno v č. 41/2004 Sbírky zákonů.

Nařízení vlády č. 61/2004 Sb.,

o stanovení množství omezení vývozu obilovin a výrobků z obilovin z České republiky

Účinnost od 13. 2. 2004.

Uveřejněno v č. 20/2004 Sbírky zákonů.

Nařízení vlády č. 447/2003 Sb.,

o neuplatnění dodatečného cla na dovoz některých zemědělských výrobků pro kalendářní rok 2003

Účinnost od 19. 12. 2003.

Uveřejněno v č. 148/2003 Sbírky zákonů.

Nařízení vlády č. 410/2003 Sb.,

kterým se mění nařízení vlády č. 196/2003 Sb., o stanovení preferenčních sazeb cla a preferenčních celních kvót pro dovoz některých zpracovaných zemědělských výrobků pocházejících z Evropské unie

Účinnost od 1. 12. 2003.

Uveřejněno v č. 134/2003 Sbírky zákonů.

Nařízení vlády č. 367/2003 Sb.,

kterým se mění nařízení vlády č. 185/2000 Sb., kterým se stanoví výrobky, jež mohou být dováženy do České republiky nebo vyváženy z České republiky jen na základě licence podle zákona č. 62/2000 Sb., o některých opatřeních při vývozu nebo dovozu výrobků a o licenčním řízení a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Účinnost od 4. 11. 2003.

Uveřejněno v č. 123/2003 Sbírky zákonů.

Nařízení vlády č. 341/2003 Sb.,

kterým se mění nařízení vlády č. 307/2003 Sb., o stanovení dodatečného cla na dovoz některých zemědělských výrobků pro kalendářní rok 2003

Účinnost od 15. 10. 2003.

Uveřejněno v č. 113/2003 Sbírky zákonů.

Nařízení vlády č. 306/2003 Sb.,

kterým se mění nařízení vlády č. 86/2001 Sb., kterým se stanoví podmínky pro poskytování finanční podpory za uvádění pudy do klidu a finanční kompenzační podpory za uvádění pudy do klidu a zásady pro prodej řepky olejné vypěstované na půdě uváděné do klidu, ve znění pozdějších předpisů

Účinnost od 22. 9. 2003.

Uveřejněno v č. 104/2003 Sbírky zákonů.

Nařízení vlády č. 307/2003 Sb.,

o stanovení dodatečného cla na dovoz některých zemědělských výrobků pro kalendářní rok 2003

Účinnost od 22. 9. 2003.

Uveřejněno v č. 104/2003 Sbírky zákonů.

Vyhláška č. 401/2004 Sb.,

kterou se mění vyhláška Ministerstva zemědělství č. 474/2000 Sb., o stanovení požadavků na hnojiva

Účinnost od 7. 7. 2004.

Uveřejněno v č. 130/204 Sbírky zákonů.

Vyhláška č. 400/2004 Sb.,

kterou se mění vyhláška Ministerstva zemědělství č. 275/1998 Sb., o agrochemickém zkoušení zemědělských půd a zjišťování půdních vlastností lesních pozemků, ve znění vyhlášky č. 477/2000 Sb.

Účinnost od 7. 7. 2004.

Uveřejněno v č. 130/2004 Sbírky zákonů.

Vyhláška č. 399/2004 Sb.,

kterou se mění vyhláška Ministerstva zemědělství č. 247/1998 Sb., o skladování a způsobu používání hnojiv, ve znění pozdějších předpisů

Účinnost od 7. 7. 2004.

Uveřejněno v č. 130/2004 Sbírky zákonů.

Vyhláška č. 328/2004 Sb.,

o evidenci výskytu a hubení škodlivých organismů ve skladech rostlinných produktů a o způsobech zjišťování a regulace jejich výskytu v zemědělských veřejných skladech a skladech Státního zemědělského intervenčního fondu

Účinnost od 31. 5. 2004.

Uveřejněno v č. 106/2004 Sbírky zákonů.

Vyhláška č. 320/2004 Sb.,

kterou se mění vyhláška č. 212/2004 Sb., o stanovení zásob a způsobu jejich ohlašování Státní zemědělské a potravinářské inspekci

Účinnost od 27. 5. 2004.

Uveřejněno v č. 104/2004 Sbírky zákonů.

Vyhláška č. 206/2004 Sb.,

kterou se stanoví požadavky na odběr vzorků, postupy a metody zkoušení osiva a sadby

Účinnost od 26. 4. 2004.

Uveřejněno v č. 68/2004 Sbírky zákonů.

Vyhláška č. 212/2004 Sb.,

o stanovení zásob a způsobu jejich ohlašování Státní zemědělské a potravinářské inspekci

Účinnost od 28. 4. 2004

Uveřejněno v č. 71/2004 Sbírky zákonů.

Vyhláška č. 195/2004 Sb.,

kterou se mění vyhláška č. 89/2002 Sb., o ochraně proti zavlékání škodlivých organismů při dovozu, průvozu a vývozu rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů a proti jejich rozšiřování na území České republiky a o soustavné rostlinolékařské kontrole, ve znění pozdějších předpisů

Účinnost od 23. 4. 2004

Uveřejněno v č. 64/2004 Sbírky zákonů.

Vyhláška č. 184/2004 Sb.,

kterou se mění vyhláška č.451/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů

Účinnost od 23. 4. 2004.

Uveřejněno v č. 61/2004 Sbírky zákonů.

Vyhláška č. 174/2004 Sb.,

kterou se mění vyhláška č.53/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, ve znění vyhlášky č. 263/2003 Sb.,

Účinnost od 21. 4. 2004.

Uveřejněno v č. 58/2004 Sbírky zákonů.

Vyhláška č. 175/2004 Sb.,

kterou se stanoví podrobnosti o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin

Účinnost od 21. 4. 2004

Uveřejněno v č. 58/2004 Sbírky zákonů.

Vyhláška č. 8/2004 Sb.,

kterou se stanoví podrobnosti pro posouzení vhodnosti názvů odrůd pěstovaných rostlin

Účinnost od 5. 1. 2004.

Uveřejněno v č. 2/2004 Sbírky zákonů.

Vyhláška č. 469/2003 Sb.,

kterou se mění vyhláška č. 140/1997 Sb., o kontrole výroby a oběhu lihu a o provedení dalších ustanovení zákona o lihu s tím souvisejících, ve znění vyhlášky č. 81/2000 Sb.

Účinnost od 31. 12. 2003

Uveřejněno v č. 156/2003 Sbírky zákonů.

Vyhláška č. 458/2003 Sb.,

kterou se provádí zákon o genetických zdrojích rostlin a mikroorganismů

Účinnost od 29. 12. 2003.

Uveřejněno v č. 152/2003 Sbírky zákonů.

Vyhláška č. 434/2003 Sb.,

kterou se mění vyhláška č. 451/2000 Sb., kterou se provádí zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění zákona č.244/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Účinnost od 15. 12. 2003.

Uveřejněno v č. 142/2003 Sbírky zákonů.

Vyhláška č. 386/2003 Sb.,

kterou se mění vyhláška č. 141/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobu, skladování a zpracování lihu, ve znění pozdějších předpisů

Účinnost od 13. 11. 2003.

Uveřejněno v č. 126/2003 Sbírky zákonů.

Vyhláška č. 388/2003 Sb.,

kterou se mění vyhláška č. 403/2000 Sb., kterou se určují druhy zemědělského zboží, na něž je možné vystavovat zemědělské skladištní listy, a podmínky pro provozování zemědělských veřejných skladů

Účinnost od 13. 11. 2003.

Uveřejněno v č. 126/2003 Sbírky zákonů.

Vyhláška č. 284/2003 Sb.,

kterou se mění vyhláška č. 451/2002 Sb., kterou se provádí zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění zákona č. 244/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Účinnost od 1. 9. 2003.

Uveřejněno v č. 94/2003 Sbírky zákonů.

8. Významná nařízení ES k společné organizaci trhu v odvětví obilovin

Pravidla režimu intervenčního obchodu s obilovinami stanovuje Evropská komise a jsou platná pro všechny členské státy Evropské unie. Zde jsou uvedena významná nařízení pro sektor obiloviny, platná do období vydání této situační zprávy.

Nařízení Rady (ES) č. 1784/2003

o společné organizaci trhu obilovin

Nařízení komise (ES) č. 824/2000

kterým se stanoví postupy přejímání obilovin intervenčními agenturami a metody analýzy pro určování kvality obilovin

Nařízení komise (ES) č. 2148/1996

stanovující pravidla pro hodnocení a monitorování veřejných intervenčních zásob zemědělských výrobků

Nařízení komise (ES) č. 2131/1993

stanovující postup a podmínky pro prodej obilí drženého intervenčními agenturami

Nařízení komise (ES) č. 2220/1985

kterým se stanoví společná prováděcí pravidla k režimu záruk pro zemědělské produkty

Nařízení komise (ES) č. 1291/2001

kterým se stanoví společná prováděcí pravidla k režimu dovozních a vývozních licencí a osvědčení o stanovení subvence předem pro zemědělské produkty

Nařízení komise (ES) č. 800/1999

kterým se stanoví společná pravidla k režimu vývozních subvencí pro zemědělské produkty

Nařízení Komise (ES) č. 1342/2003

kterým se předepisují podrobná speciální pravidla pro uplatňování systému dovozních a vývozních licencí pro obiloviny a rýži

Nařízení komise (ES) č. 565/1980

o stanovení subvence předem

Nařízení Rady (ES) č. 386/1990

o kontrole při vývozu

Nařízení Komise (ES) č. 2090/2002

o kontrole při vývozu

9. Harmonizované nebo nové ČSN vztahující se k obilovinám

Do 30. září 2004 byly vypracovány Zemědělským střediskem technické normalizace AGROFERT HOLDING, a. s., Praha a vydány Českým normalizačním institutem Praha níže uvedené harmonizované nebo nové technické normy pro obiloviny:

ČSN 46 1100-2 Obiloviny potravinářské – Část 2: Pšenice potravinářská. Vydání provedeno v květnu 2001; 1. 7. 2001. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1100-2 Obilí potravinářské – Část 2: Pšenice potravinářská z dubna 1994.

ČSN 46 1100-3 Obiloviny potravinářské – Část 3: Pšenice tvrdá (*Triticum durum*). Vydání provedeno v lednu 2002; 1. 7. 2001. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1100-3 Obilí potravinářské – Část 3 : Pšenice tvrdá z dubna 1994.

ČSN 46 1100-4 Obiloviny potravinářské – Část 4: Žito. Vydání provedeno v květnu 2001; 1. 7. 2001. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1100-4 Obilí potravinářské – Část 4: Žito z dubna 1994.

ČSN 46 1100-7 Obiloviny potravinářské – Část 7: Oves potravinářský. Vydání provedeno v lednu 2002; 1. 7. 2001. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1100-7 z března 1994.

ČSN 46 1200-2 Obiloviny – Část 2: Pšenice. Vydání provedeno v květnu 2001; 1. 7. 2002. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1200-2 Obilí krmné – Část 2: Pšenice krmná z března 1994.

ČSN 46 1200-3 Obiloviny – Část 3: Ječmen. Vydání provedeno v červenci 2001; 1. 7. 2002. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1200-3 Obilí krmné – Část 3: Ječmen krmný z října 1994 a současně ČSN 46 1100-6 Obilí potravinářské – Část 6: Ječmen potravinářský ze srpna 1994.

ČSN 46 1200-4 Obiloviny – Část 4: Oves. Vydání provedeno v lednu 2002; 1. 7. 2002. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1200-4 Obilí krmné – Část 4: Oves krmný z března 1994.

ČSN 46 1200-5 Obiloviny – Část 5: Žitovec (tritikale). Vydání provedeno v lednu 2002; 1. 7. 2002. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1200-5 Obilí krmné – Část 5: Žitovec (triticale) z března 1994.

ČSN 46 1200-6 Obiloviny – Část 6: Kukuřice. Vydání provedeno v červenci 2001; 1. 7. 2002. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1200-6 Obilí krmné – Část 6: Kukuřice krmná z října 1994 a současně ČSN 46 1100-8 Obilí potravinářské – Část 8: Kukuřice potravinářská z dubna 1994.

ČSN 46 1200-7 Obiloviny – Část 7: Proso. Vydání provedeno v říjnu 2003; 2003-11-01. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1200-7 Obilí krmné – Část 7: Proso z října 1994.

ČSN 46 1200-8 Obiloviny – Část 8: Pohanka. Vydání provedeno v říjnu 2003; 2003-11-01. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1200-8 Obilí krmné – Část 8: Pohanka z října 1994.

ČSN 46 1200-9 Obiloviny – Část 9: Mohár a čumíza. Vydání provedeno v říjnu 2003; 2003-11-01. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1200-9 Obilí krmné – Část 9: Mohár a čumíza z října 1994.

ČSN 46 1200-10 Obiloviny – Část 10: Čírok. Vydání provedeno v lednu 2003; 1. 2. 2003. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1200-10 Obilí krmné – Část 10: Čírok z října 1994.

ČSN 46 1011-6 Zkoušení obilovin, luštěnin a olejnin – Část 6: Zkoušení obilovin – Stanovení obsahu příměsí a nečistot. Vydání provedeno v lednu 2002; 1. 7. 2002. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1011-6 z 11. 4. 1988.

ČSN 46 1011-11 Zkoušení obilovin, luštěnin a olejnin – Část 11: Zkoušení obilovin – Stanovení podílu zrn se sníženou sklovitostí u pšenice tvrdé (*Triticum durum*). Vydání provedeno v lednu 2003; 1. 2. 2003. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1011-11 z 11. 4. 1988.

ČSN 46 1011-18 Zkoušení obilovin, luštěnin a olejnin – Část 18: Zkoušení obilovin – Stanovení obsahu dusíkatých látek. Vydání provedeno v únoru 2003; 1. 3. 2003. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1011-17 z 11. 4. 1988 a ČSN 46 1011-18 z 11. 4. 1988.

Změna Z1 k ČSN 46 1011-7 Zkoušení obilovin, luštěnin a olejnin – Část 7: Zkoušení obilovin – Stanovení podílu plných zrn. Vydání provedeno v říjnu 2002; 1. 11. 2002.

Změna Z1 k ČSN 46 1100-1 Obilí potravinářské – Část 1: Společná ustanovení ze srpna 1998.

Vydání Změny Z1 provedeno v červenci 2001; 1. 7. 2002.

Změna Z1 k ČSN 46 1200-1 Obiloviny – Část 1: Společná ustanovení ze srpna 1998.

Vydání Změny Z1 provedeno v červenci 2001; 1. 7. 2002.

Změna Z2 k ČSN 46 1200-1 Obiloviny – Část 1: Společná ustanovení ze srpna 1998

Vydání Změny Z2 provedeno v srpnu 2002; 1. 9. 2002.

Změna Z1 k ČSN 46 1100-5 Obiloviny potravinářské – Část 5: Ječmen sladovnický z dubna 1994. Vydání Změny Z1 provedeno v říjnu 2002; 1. 11. 2002.

Změna Z2 k ČSN 46 1011-12 Zkoušení obilovin, luštěnin a olejnin – Část 12: Zkoušení obilovin – Třídění sladovnického ječmene. Vydání provedeno v říjnu 2002; 1. 11. 2002.

Změna Z2 k ČSN 46 1011-13 Zkoušení obilovin, luštěnin a olejnin – Část 13: Zkoušení obilovin – Stanovení klíčivosti sladovnického ječmene. Vydání provedeno v říjnu 2002; platí od 1. 1. 2002.

Změna Z2 k ČSN 46 1011-14 Zkoušení obilovin, luštěnin a olejnin – Část 14: Zkoušení obilovin – Stanovení klíčivé energie sladovnického ječmene. Vydání provedeno v říjnu 2002; 1. 11. 2002.

Změna Z1 k ČSN 46 1100-3 Obiloviny potravinářské – Část 3: Pšenice tvrdá (*Triticum durum*) z ledna 2002. Vydání Změny Z1 provedeno v září 2004; 1. 10. 2004.

ČSN ISO 5223+Amd.1 (46 1012) Zkušební síta pro obiloviny. Vydání provedeno v říjnu 2000; 1. 7. 2002. Tato norma je českou verzí mezinárodní normy ISO 5223:1995 včetně změny ISO 5223:1995/Amd.1:1999.

ČSN ISO 712 (46 1014) Obiloviny a výrobky z obilovin – Stanovení vlhkosti – Praktická referenční metoda. Vydání provedeno v lednu 2003; 1. 2. 2003. Po nabytí účinnosti této normy se ruší ČSN ISO 712 (46 1014) Obiloviny a výrobky z obilovin – Stanovení obsahu vody – (Praktická referenční metoda) z ledna 1993.

ČSN ISO 5529 (46 1022) Pšenice – Stanovení sedimentačního indexu – Zeleného test. Vydání provedeno v říjnu 2000; listopadu 2000. Tato norma je českou verzí mezinárodní normy ISO 5529:1992.

ČSN ISO 9648 (46 1023) Čirok – Stanovení obsahu taninu. Vydání provedeno v lednu 2003; 1. 2. 2003. Tato norma je českou verzí mezinárodní normy ISO 9648:1988.

ČSN ISO 7971-2 (46 1013) Obiloviny – Stanovení objemové hmotnosti zvané „hektolitrová váha“ – Část 2 Praktická metoda. Vydání provedeno v červenci 2003; 1. 4. 2004. Po nabytí účinnosti se ruší ČSN 46 1011-5 z 11. 4. 1988 a zároveň se mění ČSN 994178 z 21. 3. 1990.

ČSN ISO 13690 (46 1024) Obiloviny, luštěniny a mlýnské výrobky – Odběr vzorků ze statických dávek. Vydání provedeno v lednu 2004; 2004-02-01. Tato norma je českou verzí mezinárodní normy ISO 13690:1999.

10. Podpůrné programy pro rok 2004

Po vstupu České republiky do Evropské unie se zásadně mění systém podpor do zemědělství. Pro české zemědělce to znamená možnost přístupu do značně širokého spektra podpůrných prostředků.

Systém podpor lze rozdělit na:

I./	Přímé platby
II./	Horizontální plán rozvoje venkova
III./	Operační program zemědělství
IV./	Národní podpory

I./ Přímé platby

V souladu s § 2c odst. 6 zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění zákona č. 85/2004 Sb., byly nařízením vlády č. 243/2004 Sb., stanoveny podmínky pro poskytování jednotné **platby na plochu** zemědělské půdy pro rok 2004 (tzv. SAPS – Single Area Payment Scheme). Platba se poskytne na zemědělskou půdu, která je vedena v evidenci k 30.4.2004 a je v období od 1. 5. 2004 do 31. 8. 2004 zemědělsky obhospodařována.

Na základě § 2 odst. 1 písm. a) bod 11 zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, v souladu s usnesením Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky z 23. schůze ze dne 3. prosince 2003 vydalo MZe Zásady, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotací k dosažení úrovně přímých plateb do zemědělství stanovené smlouvou o přistoupení České republiky k Evropské unii pro rok 2004 – **doplňkové přímé platby** (tzv. top-up). Doplnkové přímé platby pro rok 2004 se skládají z těchto podtitulů: 1.A. orná půda

- 1.B. chmelnice
- 1.C. bahnice a kozy
- 1.D. krávy bez tržní produkce mléka
- 1.E. skot
- 1.F. osivo píce a lnu

Jednotlivé podtituly jsou podrobně popsány v Zásadách, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotací.

II./ Horizontální plán rozvoje venkova ČR pro období 2004 – 2006 – HRDP

Horizontální plán rozvoje venkova (dále jen HRDP) je programový dokument, který představuje základní koncepční rámec pro poskytování podpor pro české zemědělství a venkov ze zdrojů Evropské unie a České republiky. Opatření HRDP se zaměřuje na zmírňování nedostatečné rentability hospodaření v oblastech, které vzhledem k přírodním podmínkám jsou pro zemědělství méně příznivé, na zlepšení nepříznivé věkové struktury zemědělců, na podporu způsobů hospodaření šetrných ke všem složkám životního prostředí, tzv. agroenvironmentální opatření (např. extenzivní údržba travních porostů, ekologické zemědělství, zatravňování, tvorba travnatých pásů na svažitých půdách, pěstování meziplojin, biopásky atd.), na zalesňování a pěstování rychle rostoucích dřevin, na zakládání skupin zemědělských prvovýrobců a na zajištění obdělávání zemědělské půdy v dostatečném rozsahu v souladu s principy správné zemědělské praxe.

V souladu s § 2c zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění zákona č. 128/2003 Sb., a zákona č. 85/2004 Sb., byly dosud nařízením vlády č. 242/2004 Sb., stanoveny podmínky k provádění opatření na podporu rozvoje mimoprodukčních funkcí zemědělství spočívající v ochraně složek životního prostředí (o provádění agroenvironmentálních opatření), nařízením vlády č. 241/2004 Sb. stanoveny podmínky k provádění pomoci méně příznivým oblastem a oblastem s ekologickými omezeními a nařízením vlády č. 308/2004Sb. stanoveny podmínky pro poskytování dotací na zalesňování zemědělské půdy a na založení porostů rychle rostoucích dřevin na zemědělské půdě určených pro energetické využití.

III./ Operační program zemědělství

Operační program „Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství“ (OP Zemědělství) představuje rozpracování 5. prioritní osy Národního rozvojového plánu České republiky (NDP) na období 2004 – 2006.

OP Zemědělství v souladu s 5. prioritní osou Národního rozvojového plánu (NDP) pokrývá oblasti České republiky spadající pod Cíl 1 (území ČR kromě hl. města Prahy). OP Zemědělství má vymezen svůj obsah ve vztahu k ostatním operačním programům, se kterými nedochází k překrývání.

Účelem zpracování OP Zemědělství je podpora zemědělské prvovýroby a zpracování zemědělských produktů, podpora lesního a vodního hospodářství, podpora rybářství a zajištění trvale udržitelného rozvoje venkova. Součástí OP Zemědělství je i odborné vzdělávání v sektoru zemědělství a v lesním hospodářství.

OP Zemědělství v období 2004 – 2006 komplexně ovlivní české zemědělství a venkovský prostor, přičemž je kladen důraz na udržení a rozvoj sociálně- ekonomických podmínek obyvatel venkova. Spolufinancování projektů realizovaných v rámci OP Zemědělství je hrazeno z orientační sekce EAGGF a z FIG.

OP Zemědělství zabezpečuje dodržení celospolečenského požadavku zajištění trvale udržitelného rozvoje venkova, např. posílením zaměstnanosti s cílem zabránit vysídlování problémových regionů, vyjasněním a novým uspořádáním vlastnických vztahů k půdě, rozvojem multifunkčního zemědělství, diverzifikací aktivit a jinými činnostmi prováděnými v rámci venkovského prostoru. Touto formou se mají venkovu zpřístupnit alternativní zdroje příjmů. Usiluje se o mnohostrannou strukturu odpovídající přírodním podmínkám, jak pokud jde o podobu podnikání, tak zaměření výroby.

OP Zemědělství deklaruje návaznost především na nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 a nařízení Rady (ES) č. 1257/1999. Dále deklaruje:

- 1./ návaznost na programy SAPARD, Phare, ISPA,
- 2./ koordinaci s Horizontálním plánem rozvoje venkova (HRDP) a s PRK jednotlivých krajů,
- 3./ návaznost na dosavadní přijaté politiky a strategie v rámci ČR, zejména na „Koncepci rezortní politiky MZe na období před vstupem ČR do EU (2000)“ (koncepce agrární politiky, koncepce lesnické politiky, koncepce vodohospodářské politiky), „Zásady regionálního rozvoje ČR“ a další.

OP Zemědělství se zaměřuje především na oblasti, které nejsou stávajícími dotacemi dostatečně podporovány (restrukturalizace, modernizace, zlepšování ekonomické výkonnosti a konkurenceschopnosti podniků atd.).

OP Zemědělství má tři základní priority :

- Priorita I** -
- 1.1. Investice do zemědělského majetku zemědělských podniků.
 - 1.2. Zlepšení zpracování zemědělských výrobků a jejich marketing.
 - 1.3. Lesní hospodářství.

- Priorita II** -
- 2.1. Posílení přizpůsobivosti a rozvoje venkovských oblastí.
 - 2.2. Odborné vzdělávání.
 - 2.3. Rybářství.

- Priorita III** -
- 3.1. Technická pomoc.

IV./ Národní podpory

- 1./ Dotační tituly ministerstva zemědělství
- 2./ Podpory PGRLF

1./ Dotační tituly ministerstva zemědělství

Ministerstvo zemědělství ČR vydalo zásady, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotací na základě § 2 odst. 1 zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, pro rok 2004. Tyto zásady byly schváleny usnesením z 23. schůze Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky ze dne 11. 12. 2003.

Oblasti obilovin se dotýkají zejména následující podpůrné programy:

3. Podpora ozdravování polních a speciálních plodin

3.g.) nakoupené úředně uznané osivo pšenice a hrachu odrůd registrovaných na základě užitné hodnoty (viz část D Zásad) a osivo sóji pro osev produkčních ploch v roce 2004.

Účelem je zlepšit zdravotní stav a zvýšit kvalitu vyráběné produkce mimo jiných plodin také ozimé pšenice. Podpora ve formě přímé neinvestiční nenávratné dotace ve výši do 1 800 Kč se vztahuje na každou 1 tunu nakoupeného úředně uznaného osiva pšenice pro osev produkčních ploch. Podmínkou je minimální nakoupení množství jedné tuny takového osiva. Maximální množství uznaného osiva pšenice pro osetí jednoho hektaru je 220 kg.

9. Poradenství a vzdělávání

9.A Speciální poradenství

9.A.b. Speciální poradenství pro rostlinnou výrobu

Podporováno je zveřejňování výsledků odrůdových zkoušek (seznamu doporučených odrůd), pořádání výstav pěstovaných rostlin a podpora pořádání seminářů a školení pro pěstitelskou veřejnost.

9.F. Podpora poradenství v zemědělství

Podporováno je zemědělské poradenství poskytované v průběhu roku poradci vedenými v Registru poradců MZe formou neinvestiční, přímé nenávratné dotace. Podporu do výše 80 % z prokázaných nákladů mohou obdržet žadatelé, kteří využijí služeb poradců, kteří poskytnou poradenskou službu v souladu s předmětem dotace.

9.G Podpora získání minimální zemědělské kvalifikace

Podporováno je dosažení minimální kvalifikace zemědělců doložené osvědčením o absolvování rekvalifikačního programu v rozsahu nejméně 150 hodin ve smyslu směrnice MZe č.j. 4945/2002-1000, o dalším odborném vzdělávání v resortu MZe, v platném znění a ve smyslu Vzdělávacího rekvalifikačního programu MZe č.j. 19879/02-2010 v platném znění. Podpora je poskytnuta formou přímé neinvestiční dotace.

10. D Podpora evropské integrace nevládních organizací

Účelem je podpora vstupu, členství a činnost vyjmenovaných českých nevládních stavovských agrárních organizací do evropských nevládních organizací působících v sídle EU. Výše podpory je fixní částka dle rozhodnutí MZe podle náročnosti začlenění do vyjmenovaných mezinárodních nevládních organizací.

2./ Podpory PGRLF

Podpory, které se mohou vztahovat k produkci obilovin, existují ve formě dotace na úhradu částí úroků z úvěrů a ve formě vydané garance bankovních úvěrů poskytovaných v rámci následujících programů. K 1. 1. 2004 byly poskytovány podpory na tyto programy:

– PROVOZ

Cílem tohoto programu je přispět k řešení přechodného nedostatku vlastních finančních zdrojů na provozní účely. Podpora se poskytuje na financování nákupu taxativně vymezených vstupů. V souvislosti se vstupem České republiky do EU k 1. 5. 2004 již nemůže být tato podpora poskytována a program byl k 30.4.2004 ukončen.

– INVESTICE

Cílem programu „INVESTICE“ je podpořit rozvoj perspektivních podnikatelských subjektů v odvětví. Zásadní prioritou pro poskytování podpor prostřednictvím tohoto programu je cílené uskutečnění restrukturalizace a zvýšení efektivnosti a podpora vzájemně výhodných vazeb mezi

prvovýrobci, zpracovateli a distributory. Program zahrnuje podprogramy „ZEMĚDĚLEC“ (jeho cílem je zejména vytvořit předpoklady pro rozvoj perspektivních zemědělců–prvovýrobce a usnadnit investiční podporu lesa), „ZPRACOVATEL“ (jeho cílem je podpořit rozvoj konkurenceschopných zpracovatelských organizací), „ODBYTOVÁ ORGANIZACE“ (jeho cílem je podpořit vybudování a rozvoj odbytových organizací) a „HYGIENA“ (jeho cílem je zajištění veterinárních a hygienických podmínek provozů, zpracovávajících živočišné a rostlinné produkty tak, aby tyto provozy odpovídaly příslušným hygienickým a veterinárním předpisům ČR i EU)

– **MLÁDÍ**

Cílem programu „MLÁDÍ“ je usnadnit zahájení a rozvoj zemědělské výroby na bázi rodinných subjektů pro mladé podnikatele a mladé rodiny do 40 let.

– **EXPORT**

Cílem programu „EXPORT“ je podporovat export vybraných zemědělských a potravinářských komodit. V poslední době nebyla stanovena pro tento program žádná komodita. K 31. 12. 2003 byl program ukončen.

V roce 2004 došlo v oblasti platných programů PGRLF, a.s. k dalším změnám:

- s účinností od 1. 1. 2004 byl schválen program **VYROVNÁNÍ ÚROKOVÉHO ZATÍŽENÍ**, jehož cílem je vyrovnat rozdíl úrokového zatížení úvěrů poskytovaných do zemědělství ve srovnání s ostatními odvětvími ekonomiky
- s účinností od 20. 2. do 20. 4. 2004 byl schválen program **PŘEKLENOVACÍ ÚVĚRY PRO LFA**, jehož cílem bylo zajistit provozní financování subjektů hospodařících na LFA
- k 20. 2. 2004 byl zahájen příjem žádostí u investičního programu **PŮDA**, jehož cílem je podpořit nákup nestátní zemědělské a omezeně lesní půdy.

– **PODPORA POJIŠTĚNÍ**

Účelem podpory je zpřístupnění pojistné ochrany širokému okruhu zemědělců a tím dosažení vyššího zajištění podnikatelských aktivit proti nepředvídatelným škodám.

Předmětem podpory je úhrada části nákladů vynaložených na platbu pojistného u pojištění plodin a hospodářských zvířat.

Existují dva podprogramy:

Podpora pěstitelů na úhradu nákladů spojených s pojištěním plodin

výše podpory: 30% prokázaných uhrazených nákladů na pojištění plodin v roce 2004

Podpora chovatelů na úhradu nákladů spojených s pojištěním hospodářských zvířat

výše podpory: 15% prokázaných uhrazených nákladů na pojištění hospodářských zvířat pro případ nákazy a dalších hromadných škod v roce 2004

11. Nepotravinářské využití obilovin

V roce 2003 bylo na produkci kvasného bezvodého lihu resp. bioetanolu proplaceno z dotačního titulu 1.J celkem 1,434 mil. Kč, což odpovídá množství 1 795 hl vyrobeného bioetanolu. Dále bylo využito zhruba 500 hl bioetanolu na různé provozní zkoušky směsí benzínu a bioetanolu a mimo to bylo ještě využito k výrobě alternativních paliv 500 až 700 hl bioetanolu. Celkem tedy v roce 2003 bylo pro palivové účely vyrobeno cca 3000 hl bioetanolu což odpovídá zpracování zemědělské

produkce z výměry přibližně 200 ha. Nutno ovšem uvést, že současnou produkci bioetanolu, která je z důvodu nedostatečných zpracovatelských kapacit velmi malá, lze chápat pouze jako tzv. přípravnou fázi Programu výroby bioetanolu, jejímž cílem je prověření veškerých možností výroby a využití bioetanolu jako zdroje obnovitelné energie v pohonných hmotách. Uvedený dotační titul 1.J byl v roce 2003 ukončen a dále se již s jeho podporou neuvažuje.

V návaznosti na rozšiřující se možnosti výroby a využití bioetanolu pro palivové účely schválila vláda ČR usnesením č. 833 ze dne 6. srpna 2003 Program „Podpora výroby bioetanolu pro jeho přimíchávání do automobilových benzínů, pro záměnu metanolu při výrobě metylesteru řepkového oleje a metyltercbutyléru a jako alternativního paliva s podporou jeho uplatnění na tuzemském trhu“ jako součást opatření naplňujících Národní program hospodárného nakládání s energií a využívání jejích obnovitelných a druhotných zdrojů.

MZe připravuje podmínky pro využití bioetanolu dle Směrnice Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2003/30/ES z 8. května 2003 o podpoře biopaliv nebo jiných obnovitelných paliv v dopravě. Členské státy mají zabezpečit, aby na jejich trh byl uveden minimální podíl biopaliv a jiných obnovitelných paliv a pro tento účel byly stanoveny národní indikativní cíle. V článku 3 odst. 1 písm (b) odrážka (i) je stanovena referenční hodnota ve výši 2 %, vypočtená na základě energetického obsahu veškerého benzínu a nafty pro dopravní účely, uvedené na trh do 31. 12. 2005. V článku 3 odst. 1 písm (b) odrážka (ii) je stanovena referenční hodnota ve výši 5,75 %, vypočtená na základě energetického obsahu veškerého benzínu a nafty pro dopravní účely, uvedené na trh do 31. 12. 2010.

Z hlediska zajištění odpovídajících standardů u produkce obilovin pro výrobu bioetanolu se předpokládá vytvoření ČSN týkající se technologických znaků obilovin určených k výrobě bioetanolu. Základní předpokládané parametry jsou uvedeny v tabulce č. 1.

Technologické znaky obilovin k výrobě bioetanolu

Ukazatel	Pšenice	Tritikale
Vlhkost v % (m/m), nejvýše	14	14
Objemová hmotnost v kg/hl, nejméně	73	69
Příměsi v % (m/m), nejvýše	6	6
Nečistoty v % (m/m), nejvýše	1	1
Číslo poklesu (ze zkušební vzorku 7 g) v s, nejvýše	200	150
Obsah škrobu v sušině v % (m/m) nejméně	58	58

Pramen: ÚKZÚZ

MEZINÁRODNÍ TRH S OBILOVINAMI

Odhady světové produkce, spotřeby a obchodu u pšenice a ostatních obilovin (mil. t)

	2002/03	2003/04 ¹⁾	2004/05 ²⁾	Změna 2004/05 proti 2003/04 (%)
Pšenice				
Sklizeň - svět	566,86	550,77	608,64	+ 10,5
z toho USA	43,71	63,59	57,78	- 9,1
EU 25	124,48	106,56	129,69	+ 21,7
Východoevropské země bez SNS a baltických států	12,62	7,29	13,21	+ 81,2
SNS bez baltických států	96,96	61,41	84,28	+ 37,2
Dovoz - svět	109,90	103,87	104,91	+ 1,0
z toho USA	1,96	1,90	1,70	- 10,5
EU 25	13,92	6,00	5,00	- 16,7
Východoevropské země bez SNS a baltických států	1,86	4,57	1,60	- 65,0
SNS bez baltických států	4,10	7,24	4,49	- 38,0
Spotřeba - svět	601,57	585,82	598,61	+ 5,9
z toho USA	30,64	32,52	32,69	+ 0,5
EU 25	116,55	109,05	114,30	+ 4,8
Východoevropské země bez SNS a baltických států	13,51	12,93	13,53	+ 4,6
SNS bez baltických států	73,66	65,17	70,87	+ 8,7
Zásoby na konci marketingového roku - svět	167,35	132,30	142,32	+ 7,6
z toho USA	13,37	14,86	15,73	+ 5,8
EU 25	16,83	10,05	15,44	+ 53,6
Východoevropské země bez SNS a baltických států	3,29	2,03	2,15	+ 5,9
SNS bez baltických států	18,23	12,88	17,12	+ 32,9
Ostatní obiloviny kromě pšenice a rýže				
Sklizeň - svět	871,72	900,01	956,16	+ 6,2
z toho USA	243,72	275,70	297,30	+ 7,8
EU 25	137,44	121,23	141,51	+ 16,7
Východoevropské země bez SNS a baltických států	22,24	17,95	25,65	+ 42,9
SNS bez baltických států	60,74	55,32	59,97	+ 8,4
Dovoz - svět	104,46	101,38	102,02	+ 0,6
z toho USA	2,54	2,35	2,43	+ 3,4
EU 25	6,72	7,41	3,06	- 58,7
Východoevropské země bez SNS a baltických států	0,90	1,32	0,91	- 31,1
SNS bez baltických států	0,97	1,44	1,25	- 13,2
Spotřeba - svět	901,14	938,27	956,58	+ 1,9
z toho USA	214,67	226,73	234,16	+ 3,3
EU 25	135,52	134,27	135,90	+ 1,2
Východoevropské země bez SNS a baltických států	21,00	20,66	22,45	+ 8,7
SNS bez baltických států	52,78	56,85	53,25	- 6,3
Zásoby na konci marketingového roku - svět	165,20	126,94	126,53	- 0,3
z toho USA	30,94	27,90	33,83	+ 21,3
EU 25	20,72	11,52	16,89	+ 46,6
Východoevropské země bez SNS a baltických států	3,02	1,33	3,29	+ 147,4
SNS bez baltických států	12,22	5,22	6,40	+ 22,6

Pramen: USDA, srpen 2004

Poznámka: Procenta jsou vypočtená ze zaokrouhlených údajů
2003/04 ¹⁾ předběžné údaje, 2004/05 ²⁾ odhady

V marketingovém roce 2003/04 významně snížily nepříznivé povětrnostní podmínky (především dlouhodobé sucho) produkci obilovin zejména na severní polokouli, v evropských zemích a v zemích bývalého Sovětského svazu. Naopak příznivé povětrnostní podmínky zvýšily produkci obilovin v zemích Severní Afriky a v zemích tradičních světových vývozců, tj. v Austrálii, v Kanadě a v USA.

V Austrálii, Kanadě, USA a v Argentině činil podle květnových údajů USDA meziroční nárůst produkce pšenice v roce 2003/04 celkem 43 mil. t na 125,6 mil. t a nárůst produkce ostatních obilovin bez rýže pak 41,5 mil. t na 331 mil. t. Velmi vysoké byly ve srovnání s předchozím rokem očekávané nárůsty produkce pšenice v USA o 19,9 mil. t, v Austrálii o 14,9 mil. t a v Kanadě o 7,3 mil. t.

Podle údajů USDA ze srpna 2004 měla v marketingovém roce 2003/04 dosáhnout celosvětová produkce pšenice celkem 550,8 mil. t, produkce rýže 386,9 mil. t a produkce ostatních obilovin mimo pšenice a rýže pak 900 mil. t. Dohromady tedy globální produkce obilovin měla činit 1838 mil. t, což by bylo ve srovnání s rokem 2002/03 nárůst o 21,6 mil. t, tj. o 1,2 %.

Podle uvedeného zdroje byla celosvětová spotřeba obilovin včetně rýže za marketingový rok 2003/04 odhadována na 1937 mil. t. Zvyšující se globální spotřeba obilovin je důsledkem pokračujícího růstu světové populace a tomu odpovídající poptávky po potravinách a krmivech pro hospodářská zvířata. Konečné zásoby obilovin by se podle těchto údajů globálně snížily o 22,5 % na 342,9 mil. t.

Podle srpnových údajů USDA byl předpokládán v nové sklizni marketingového roku 2004/05 nárůst globální produkce obilovin na historicky nejvyšší úroveň 1962 mil. t, především v důsledku nárůstu sklizně v evropských zemích a v zemích bývalého Sovětského svazu. Přes výrazné zvýšení očekávané produkce pšenice a rýže a rekordní odhady u ostatních obilovin by měla globální produkci obilovin opět převýšit jejich globální spotřeba. Ta by měla činit 1968 mil. t, a v důsledku toho by konečné světové zásoby obilovin klesaly již pátý rok za sebou na 337 mil. t, tj. 17 % předpokládané světové spotřeby. Největší podíl na poklesu světových zásob obilovin by měla mít Čína. V jiných zemích by se konečné zásoby obilovin měly v meziročním srovnání zvyšovat. Čínská poptávka tak bude v probíhajícím marketingovém roce 2004/05 významným faktorem pro světový trh. Podle dosavadních odhadů USDA by se měla Čína stát za posledních devět let poprvé největším dovozcem pšenice. Její dovoz je odhadován na 8 mil. t, dovoz Egypta na 7 mil. t, Japonska na 5,6 mil. t, Brazílie na 5,5 mil. t a zemí EU 25 na 5 mil. t.

Světový trh pšenice

Produkce a vývoz pšenice ve vybraných zemích světa

	Produkce (mil. t)			Vývoz (mil. t)		
	2002/03	2003/04 ¹⁾	2004/05 ²⁾	2002/03	2003/04 ¹⁾	2004/05 ²⁾
Rusko	50,55	34,10	43,50	12,62	3,50	5,00
Ukrajina	20,56	3,60	16,00	6,57	0,02	3,00
Země Stř. a Vých. Evropy	12,62	7,30	13,21	1,65	0,20	1,16
Země EU 25	124,48	106,59	129,69	19,94	10,30	15,00
Kanada	16,20	23,50	24,50	9,39	15,50	16,00
USA	43,71	63,59	57,78	22,83	32,00	25,50
Austrálie	10,06	24,92	24,00	10,95	15,10	17,00
Argentina	12,30	13,50	14,50	6,28	7,00	8,50

Pramen: USDA, srpen 2004

Poznámka: 2003/04 ¹⁾ předběžné údaje, 2004/05 ²⁾ odhady

Po letech poklesu se očekává, že v novém marketingovém roce 2004/05 světová produkce pšenice vzroste o téměř 60 mil. t (o více než 10 %) ve srovnání s předchozím rokem na 608,6 mil. t. To je důsledkem zvýšené produkce především v Evropě, v zemích bývalého Sovětského svazu i v zemích Severní Afriky. Uvedená produkce by znamenala historicky druhou nejvyšší sklizeň po roce 1997/98. Tato skutečnost by podnítila vyšší spotřebu, restrukturalizaci zásob (po čtyřech letech poklesu) a působila pokles cen obilnin. Po vysoké sklizni v Evropě se předpokládá vyšší krmné užití u pšenice

a vyšší úroveň obchodu s krmnou pšenicí, což přispěje k celkově vysoké spotřebě pšenice. Podle srpnových údajů USDA se očekává, že se zásoby obilnin zvýší především v zemích největších vývozců, a to odhadem meziročně až o 9 mil. t, tj. o 25 %.

Světový obchod s pšenicí v marketingovém roce 2004/05 by se měl meziročně mírně zvýšit zhruba o 1 % na cca 105 mil. t. Dovošní poptávka by se měla významně snížit v zemích východní Evropy (na 1,6 mil. t) a bývalého Sovětského svazu (na 4,5 mil. t). Určitý pokles dovozu se předpokládá i v zemích EU 25 (na cca 5 mil. t), avšak předpokládají se zejména dovozy krmné pšenice z oblasti Černého moře (tj. z Ukrajiny a z Ruska). Naopak dovošní poptávka po pšenici se meziročně zvýší v zemích Asie o přibližně 6 mil. t na téměř 35 mil. t. Dovozy Číny se odhadují na 8 mil. t pšenice. Nejvýznamnějšími vývozcí pšenice by v roce 2004/05 měly být USA s 25,5 mil. t, Austrálie (17 mil. t), Kanada (16 mil. t), země EU 25 (15 mil. t), Argentina (8,5 mil. t) Kazachstán (5,5 mil. t), Rusko (5 mil. t) a Ukrajina (3 mil. t).

Pohyb tržních cen pšenice na evropském trhu po předchozí sklizni měl v průběhu marketingového roku 2003/04 rychlý růstový trend, který se na přelomu let 2003 a 2004 obrátil k rychlému poklesu do období nové sklizně v srpnu 2004. Průměrné velkoobchodní ceny pšenice krmné i potravinářské se v evropských zemích po sklizni rychle zvyšovaly v určitých odchylkách z úrovně cca 3800 Kč/t v srpnu 2003 a kulminovaly ve výši cca 5200 Kč/t na počátku roku 2004. Poté se opět významně snižovaly k úrovni 2900 – 3250 Kč/t v červenci 2004.

Podobný vývoj měly ceny kontraktů na světových burzách. Průměrné ceny potravinářské pšenice na burzách v západní Evropě a USA se od poloviny srpna do poloviny září 2004 pohybovaly v rozmezí 3450 – 3950 Kč/t.

Celosvětová spotřeba pšenice se v posledních letech pohybuje kolem 600 mil. t (předpoklad 598,6 mil. t v marketingovém roce 2004/05). Největší spotřebu pšenice odhaduje USDA v zemích EU 25 (114,3 mil. t), Číně (102 mil. t), Indii (70 mil. t), Rusku (37,5 mil. t), USA (32,7 mil. t). V důsledku vysoké sklizně se mírně zvýší světové zásoby pšenice o přibližně 10 mil. t (o 7,5 %) na 142 mil. t.

Světový trh rýže

Světová produkce rýže dosáhla v uplynulém marketingovém roce 2003/04 podle údajů USDA celkem 387 mil. t. Meziroční nárůst o 9 mil. t (o 2,4 %) byl důsledkem především zvýšení produkce v Indii o zhruba 14 mil. t (o 19 %). Celosvětová spotřeba rýže od roku 2001/02 v průměru o 5,5 % převyšovala globální produkci. V důsledku toho se za uplynulé dva marketingové roky snížily světové zásoby rýže o zhruba 40 % na odhadovaných 83,7 mil. t na konci roku 2003/04.

Rostoucí světová spotřeba rýže a pokles regionálních zásob vedly k růstu cen rýže, který se zastavil v květnu 2004 poté, co Čína nerealizovala nákupy a dovoz cca 300 tis. t rýže. V letních měsících roku 2004 poptávka opět ceny rýže zvyšovala. Vývozní ceny (FOB) srovnatelné kvality rýže činily počátkem srpna 2004 v Thajsku cca 246 USD/t, ve Vietnamu 232 USD/t, v Indii 252 USD/t a v USA 346 USD/t.

Odhad světové produkce rýže v marketingovém roce 2004/05 byl USDA v důsledku rozsáhlých škod, způsobených suchem i záplavami v zemích hlavních asijských producentů, snížen z červencových 405,2 mil. t v srpnu na 397,3 mil. t, tj. o 2 %. V Bangladéši je očekáván v důsledku nepříznivých povětrnostních podmínek a záplav pokles produkce rýže o 1 mil. t na 25,5 mil. t, v Indii pak pokles o 7 mil. t na 83 mil. t. Standardní či mírně zvýšená produkce se očekává v Číně (126 mil. t), v Indonésii (34,4 mil. t), ve Vietnamu (21,5 mil. t), v Thajsku (17,9 mil. t), v Barmě (10,1 mil. t) a v dalších asijských zemích.

Světová spotřeba rýže se předpokládá na úrovni předchozího roku ve výši 413 mil. t. Celková spotřeba tak již čtvrtý rok po sobě převyší globální produkci na úkor světových zásob. Zatímco na konci marketingového roku 2000/01 činily zásoby rýže 150 mil. t, na konci současného roku 2004/05 se předpokládají ve výši 68 mil. t, což bude zhruba 16 % světové spotřeby této strategické komodity pro lidskou výživu.

Světový obchod s rýží by měl v marketingovém roce 2004/05 zůstat na úrovni předchozího roku ve výši 24,5 mil. t. Nižší dovozní poptávku Číny (0,6 mil. t) a Filipín (0,8 mil. t) vyrovná vyšší poptávka v Indonésii (1,8 mil. t) a v Nigérii (1,6 mil. t). Největšími vývozci budou Thajsko (8,5 mil. t), Vietnam (4 mil. t), USA (3,4 mil. t) a Indie (2,5 mil. t).

Světový trh ostatních obilovin (bez pšenice a rýže)

Podle předběžných údajů USDA ze srpna 2004 činila v marketingovém roce 2003/04 globální produkce ostatních obilovin kromě pšenice a rýže celkem 900 mil. t. To by znamenalo ve srovnání s předchozím rokem nárůst o 28 mil. t (o 3,2 %). Nejvyšší objem z tohoto množství činila produkce USA ve výši 275,7 mil. t (z toho 256,9 mil. t produkce kukuřice, 10,4 mil. t produkce čiroku, 6 mil. t produkce ječmene), produkce Číny ve výši 125,1 mil. t (115,8 mil. t kukuřice) a produkce zemí EU 25 121,2 mil. t (54,5 mil. t ječmene, 39 mil. t kukuřice).

Produkce, obchod a spotřeba vybraných ostatních obilovin

	Světová produkce (mil. t)		Světový obchod (mil. t)		Světová spotřeba (mil. t)	
	2003/04 ¹⁾	2004/05 ²⁾	2003/04 ¹⁾	2004/05 ²⁾	2003/04 ¹⁾	2004/05 ²⁾
Kukuřice	616,91	662,87	78,08	77,27	646,54	669,73
Ječmen	140,41	149,59	14,32	15,20	146,02	143,85
Čirok	58,12	58,38	6,28	6,76	56,50	58,15
Oves	26,23	26,83	1,88	1,98	26,25	26,19
Žito	14,07	16,98	0,82	0,83	18,65	17,64

Pramen: USDA, srpen 2004

Poznámka: 2003/04 ¹⁾ předběžné údaje, 2004/05 ²⁾ odhady

Světová produkce ostatních obilovin (bez pšenice a rýže) v marketingovém roce 2004/05 by měla společně s jejich globální spotřebou dosáhnout historicky jedné z nejvyšších úrovní. Poprvé od roku 1998/99 by se měla světová produkce ostatních obilovin téměř vyrovnat s předpokládanou celkovou globální spotřebou ve výši zhruba 956 mil. t. To by přispělo k zastavení rychlého poklesu světových zásob ostatních obilovin v posledních pěti letech, které činily na konci roku 2003/04 cca 127 mil. t, což bylo na úrovni 13,5 % světové spotřeby.

Nejvýznamější nárůsty produkce ostatních obilovin jsou předpokládány v Argentině, Číně, Rumunsku, EU 25, USA a na Ukrajině a to převážně u kukuřice. Množství ostatních obilovin, obchodovaných na světovém trhu je odhadováno ve výši 102 mil. t, přibližně na úrovni předchozího roku. Sníženou dovozní poptávku evropských zemí nahradí vyšší poptávka v Mexiku, na Středním východě a v Severní Africe. V zemích EU 25 je odhadován meziroční pokles dovozů ze 7,4 mil. t na 3,1 mil. t (o 58 %) a to především ve formě kukuřice a čiroku, naproti tomu je očekáván nárůst vývozu z 2,6 mil. t na 3,3 mil. t (o 27 %) především ve formě ječmene. Významným vývozcem s předpokládanými 4,4 mil. t především ječmene a kukuřice by měla být Ukrajina.

V druhém čtvrtletí roku 2004 došlo ke dvěma změnám na světovém trhu. Došlo jednak k rozšíření Evropské unie a také k obnovení poptávky asijských zemí po krmivech a jejich surovinách po období vybití drůbeže v důsledku ptačí chřipky. Výsledkem rozšíření EU 25 zřejmě bude pokles dovozu a vývozu s třetími zeměmi a zvýšení vzájemného obchodu mezi zeměmi EU 25.

Důsledky epidemie ptačí chřipky v Asii byly zatím dočasné. V Thajsku, které bylo touto nemocí nejvíce zasaženo se poptávka po krmivech opět zvyšuje.

Přestože je očekávána rekordní světová sklizeň kukuřice ve výši 663 mil. t, při předpokládaném nárůstu její spotřeby na 670 mil. t by měly konečné zásoby poklesnout na 85,7 mil. t, což by bylo zhruba 13 % světové spotřeby. Největší produkce a spotřeba kukuřice je v USA (277 mil. t, resp. 219 mil. t), v Číně (120 mil. t, resp. 132 mil. t), EU 25 (51,3 mil. t, resp. 51,5 mil. t) a v Mexiku (20 mil. t, resp. 26,5 mil. t). Světový obchod s kukuřicí zůstane přibližně na úrovni 77 mil. t. Výrazný nárůst vývozu realizují USA (meziročně o 4 mil. t na 53 mil. t), naopak vývozy z Číny by měly meziročně poklesnout o 4 mil. t na 4 mil. t. Průměrné ceny kukuřice ve skladech v Německu a Francii

se pohybovaly od 4000 – 4200 Kč/t v srpnu 2003 do 5500 – 5700 Kč/t v únoru 2004. Poté klesaly zpět na úroveň 4400 – 4500 Kč/t v srpnu 2004. Vývozní ceny kukuřice dosahovaly v srpnu 2004 v USA průměrně v USA 103 USD/t (cca 2650 Kč/t).

Významný nárůst se očekává u světové produkce ječmene, která by měla činit v marketingovém roce 2004/05 celkem 149,6 mil. t. Ve srovnání s předchozí sklizní by to představovalo zvýšení o 9,2 mil. t (o 6,5 %). Očekávaná nejvyšší sklizeň ječmene za uplynulých 10 let na Ukrajině ve výši 10,5 mil. t udělá z této země druhého největšího globálního vývozce (s 2,8 mil. t) po Austrálii (4,5 mil. t). Celkový světový obchod s ječmenem by měl v roce 2004/05 dosáhnout 15 mil. t. Celková světová spotřeba ječmene pak 144 mil. t a konečné světové zásoby 26,6 mil. t. Průměrné měsíční ceny sladovnického ječmene na burze v Mnichově byly v marketingovém roce 2003/04 na úrovni 4600 Kč/t v období srpen až říjen 2003, kulminovaly v období leden až duben 2004 kolem 5200 Kč/t a poté významně klesaly až na 3600 Kč/t v první polovině září 2004. Průměrná měsíční cena krmného ječmene na burze v Rotterdamu činila přibližně 4000 Kč/t v srpnu 2003, 4900 Kč/t na přelomu let 2003 a 2004, přičemž od června do poloviny září 2004 zůstává kolem 3800 Kč/t.

EVROPSKÁ UNIE (EU 25)

Celková produkce obilovin ze sklizně roku 2004 v zemích EU 25 je odhadována podle srpnových údajů periodika *Stratégie Grains* na 277,4 mil. t. To by znamenalo ve srovnání s 230 mil. t v předchozím roce nárůst o 47 mil. t, tj. o 21 %. Největší část této produkce, zhruba 44 %, by měla činit pšenice setá se 121,5 mil. t. V průběhu letních měsíců došlo k nejvyššímu nárůstu odhadu produkce pšenice seté v Německu, Maďarsku a ve Francii. Celkovou produkci ječmene v EU 25 uvádí srpnový odhad ve výši 60 mil. t a produkci kukuřice na cca 52 mil. t.

Trh pšenice v EU

Srpnové odhady předpokládaly celkovou produkci pšenice marketingového roku 2004/05 v zemích EU 25 ve výši 121,5 mil. t, což by znamenalo ve srovnání s rokem 2003/04 nárůst o 23,2 mil. t (o 24 %). Oproti červencovému odhadu byly nejvíce zvýšeny odhady produkce pšenice v Německu, Francii, Maďarsku a v České republice. Ve Francii byla sklizeň pšenice ukončena v polovině srpna. Její výsledky jsou hodnoceny jako vynikající, k čemuž přispěly velmi příznivé povětrnostní podmínky v období dozrávání. Také v Německu tyto příznivé podmínky kompenzovaly negativní vliv sucha v jarní fázi vegetace. Naopak letní deštivé období způsobilo pokles odhadů produkce ve V. Británii. Z hlediska kvality letošní sklizně pšenice nebyly v srpnu žádné informace o předpokladech nižší kvality zrna s výjimkou V. Británie (deště) a severních zemí EU (pozdnější období tvorby zrna a dozrávání). Průměrný obsah bílkovin v kontrolních vzorcích byl podle údajů v polovině srpna mírně nižší než v minulém roce. Ve Francii v průměru mezi 10 – 12,5 %. Ve východním Německu ukazovaly průměrné hodnoty obsahu bílkovin 13 – 14 % (v roce 2003 v průměru 14 %), v jižních částech Německa mezi 12 – 15 % (zhruba stejně jako v roce 2003). V Maďarsku vypovídaly kontrolní šetření o průměrném obsahu bílkovin mezi 11,5 – 13 %.

Odhady produkce obilovin ve vybraných zemích EU 25 v letech 2004 a 2003

Země Položka / rok	Česká rep.		Polsko		Maďarsko		Slovensko		Německo		Francie		V. Británie		Rakousko		EU 25	
	2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003
Pšenice setá: tis. ha	863	724	2 440	2 308	1 149	1 102	410	324	3 092	2 967	4 842	4 552	2 030	1 837	266	250	19 610	18 467
t/ha	5,45	3,62	3,89	3,40	5,16	2,63	4,55	2,98	8,07	6,50	7,79	6,41	7,59	7,78	5,84	4,40	6,32	5,33
tis. t	4 703	2 621	9 500	7 856	5 929	2 897	1 866	966	24 940	19 288	37 725	29 178	15 400	14 288	1 553	1 100	123 952	98 367
Pšenice durum: tis. ha									8	8	388	353			18,0	17,0	3 929	3 677
t/ha									6,00	4,72	5,08	4,05			4,72	3,80	2,82	2,17
tis. t									48	36	1 970	1 428			85	65	11 097	7 973
Ječmen celkem: tis. ha	469	526	1 065	1 016	336	370	240	240	1 973	2 082	1 653	1 750	1 005	1 078	191	212	13 119	13 297
t/ha	4,90	3,96	3,29	2,79	4,38	2,23	4,10	3,47	6,55	5,11	6,69	5,61	5,91	5,91	5,15	4,10	4,66	4,06
tis. t	2 298	2 080	3 500	2 833	1 472	825	984	832	12 921	10 637	11 059	9 818	5 938	6 370	982	869	61 122	54 047
z toho jarní: tis. ha	353	440	920	910	147	168	181	220	613	749	582	697	540	622	111	138	8 123	7 928
t/ha	5,14	3,70	3,10	2,86	4,08	2,26	4,30	3,10	5,50	4,81	6,15	5,70	5,40	5,66	4,85	3,90	4,08	3,92
tis. t	1 814	1 628	2 852	2 603	600	380	778	682	3 372	3 606	3 579	3 973	2 916	3 517	540	538	33 128	31 103
Kukuřice: tis. ha	90	71	430	356	1 230	1 143	150	140	455	469	1 798	1 667			178	172	6 480	6 158
t/ha	7,20	5,95	5,60	5,29	6,61	4,01	5,70	4,90	8,44	7,37	8,65	7,14			9,22	8,30	7,94	6,27
tis. t	648	420	2 408	1 883	8 132	4 585	855	686	3 839	3 456	15 553	11 902			1 636	1 428	51 469	38 601
Žito: tis. ha	59	39	1 600	1 479	48	47	32	25	621	531	31	28	10	10	46	40	2 882	2 627
t/ha	5,20	3,99	2,63	2,14	2,77	1,47	4,05	2,54	6,04	4,29	4,79	3,96	5,62	5,30	4,37	3,30	3,44	2,67
tis. t	307	156	4 200	3 172	132	69	130	64	3 748	2 279	148	111	56	53	199	132	9 902	7 016
Oves: tis. ha	59	80	565	527	70	64	22	24	227	261	127	136	115	122	30	34	2 833	2 893
t/ha	4,11	3,00	2,50	2,24	3,22	1,72	2,30	2,46	5,13	4,58	4,80	4,07	5,85	6,14	3,94	3,70	3,14	3,01
tis. t	242	240	1 413	1 183	225	110	51	59	1 164	1 196	610	554	673	749	119	126	8 907	8 700
Směsky obil.: tis. ha	32	50	1 410	1 454			12	12			50	62					1 544	1 609
t/ha	4,00	3,90	3,05	2,48			2,50	2,50			6,20	3,79					3,24	2,63
tis. t	128	195	4 300	3 609			30	30			310	235					5 003	4 227
Tritikale: tis. ha	63	45	980	986	158	132			505	505	319	289	15	12	43	41	2 256	2 153
t/ha	5,17	4,05	3,67	2,85	3,92	2,17			6,44	4,97	5,45	4,47	5,34	5,48	5,14	4,10	4,70	3,69
tis. t	326	164	3 600	2 812	618	287	30	32	3 254	2 509	1 739	1 292	80	66	221	168	10 593	7 938
Obiloviny celkem: tis. ha	1 635	1 535	8 490	8 123	2 990	2 858	866	765	6 881	6 823	9 208	8 837	3 175	3 059	771	766	52 653	50 881
t/ha	5,29	3,83	3,41	2,87	5,52	3,00	4,56	3,49	7,25	5,78	7,51	6,17	6,98	7,04	6,22	5,07	5,36	4,46
tis. t	8 652	5 876	28 921	23 347	16 507	8 773	3 945	2 668	49 914	39 402	69 113	54 518	22 147	21 526	4 795	3 887	282 046	226 869

Pramen: COCERAL, září 2004

Balance obilovin v zemích EU 25 (v mil. t)

Položka	Pšenice setá		Pšenice durum		Ječmen		Kukuřice		Žito		Ostat. obiloviny		Obiloviny celk.	
	2004/05	2003/04	2004/05	2003/04	2004/05	2003/04	2004/05	2003/04	2004/05	2003/04	2004/05	2003/04	2004/05	2003/04
Počáteční zásoby	9,3	16,5	3,3	2,0	5,5	7,7	4,9	6,6	4,5	8,5	6,9	6,3	34,4	47,6
z toho intervenční zásoby	0,2	1,2	0,0	0,0	0,1	0,9	0,0	0,0	3,3	5,1	0,0	0,9	3,6	8,1
Produkce (mil. t)	124,0	98,4	11,1	8,0	61,1	54,0	51,5	38,6	9,9	7,0	24,5	20,9	282,0	226,9
Výměra (mil. ha)	19,6	18,5	3,9	3,7	13,1	13,3	6,5	6,2	2,9	2,6	6,6	6,7	52,7	50,9
Průměrné výnosy (t/ha)	6,3	5,3	2,8	2,2	4,7	4,1	7,9	6,3	3,4	2,7	3,7	3,1	5,4	4,5
Dovozy z třetích zemí	5,0	4,0	1,5	2,1	0,3	0,6	2,7	5,6	0,1	0,1	0,4	1,7	10,0	14,1
Celková nabídka	138,3	118,9	15,9	12,1	67,0	62,3	59,1	50,8	14,5	15,6	31,8	28,9	326,4	288,6
Celková spotřeba	104,6	103,2	8,8	7,9	48,7	51,2	51,3	43,9	11,0	10,6	23,0	21,6	247,4	238,4
Krmné užití	50,0	49,6	1,2	0,3	36,0	39,2	41,0	33,3	6,5	6,3	19,9	18,4	154,6	147,1
Jiné užití	54,6	53,6	7,6	7,6	12,7	12,0	10,3	10,6	4,5	4,3	3,1	3,2	92,8	91,3
z toho osiva	4,6	4,1	0,6	0,6	2,9	2,9	0,5	0,5	0,7	0,8	1,2	1,2	10,5	10,1
potravinářské a průmysl. užití	50,0	49,5	7,0	7,0	9,8	9,1	9,8	10,1	3,8	3,5	1,9	2,0	82,3	81,2
Vývoz do třetích zemí *	14,5	7,2	1,0	0,9	4,0	5,6	2,5	2,0	0,7	0,5	0,6	0,4	23,3	16,6
Konečné zásoby	19,2	9,3	6,1	3,3	14,3	5,5	5,3	4,9	2,8	4,5	8,2	6,9	55,7	34,4
z toho intervenční zásoby	4,0	0,2	0,0	0,0	6,0	0,1	0,1	0,0	2,5	3,3	0,0	0,0	12,6	3,6
zásoby na volném trhu	15,2	9,1	6,1	3,3	8,3	5,4	5,2	4,9	0,3	1,2	8,2	6,9	43,1	30,8

Pramen: COCERAL, září 2004

Poznámka: *: včetně vývozu mouky, krupice a sladu

Dovozy

Podle srpnových údajů odborného periodika *Stratégie Grains* by měly v marketingovém roce 2004/05 dosáhnout dovozy pšenice ze třetích zemí do zemí EU zhruba 5,6 mil. t, o 1,7 mil. t více, než v předchozím roce. Největší dovozy se předpokládají z regionu kolem Černého moře, tj. z Ukrajiny (1,5 mil. t) a z Ruska (1,4 mil. t), dále z USA (1,1 mil. t), z Kanady (0,9 mil. t), z Bulharska (0,3 mil. t) a z Rumunska (0,2 mil. t). Skutečně realizované dovozy ovlivní zřejmě pohyb cen v průběhu marketingového roku. Po rychlém poklesu cen krmné pšenice v regionu Černomořských přístavů, především na Ukrajině v červenci na zhruba 95 USD/t FOB (2490 Kč/t) se ceny v průběhu srpna rychle zvyšovaly na cca 110 USD/t FOB (2820 Kč/t) v polovině srpna, či na 120 – 125 EUR/t (3780 – 3930 Kč/t) u odběratele ve Španělsku. Ve stejném období byly průměrné ceny krmné pšenice z V. Británie na španělském trhu zhruba 127 EUR/t (4000 Kč/t). Úroveň dovozů krmné pšenice tak ovlivní další vývoj cen na Ukrajině a v Rusku i v zemích EU. Dovozy nejkvalitnější potravinářské pšenice na trh EU, především z USA, se pravděpodobně sníží v důsledku velmi kvalitní sklizně především v Německu a Rakousku.

Spotřeba pšenice

Celková spotřeba pšenice v zemích EU 25 k potravinářskému a průmyslovému užití se v marketingovém roce 2004/05 předpokládá ve výši téměř 50 mil. t (49,5 mil. t). Z toho v nových členských státech NS 10 zůstane zhruba na úrovni předchozího roku ve výši 8,7 mil. t. V zemích EU 15 by se měla ve srovnání s rokem 2003/04 zvýšit o cca 950 tis. t v důsledku předpokládaných vyšších vývozu mouky a vyššího zpracování na škrob a bioetanol (především ve Francii, Německu a V. Británii).

Celková spotřeba pšenice v zemích EU 25 ke krmnému užití se v marketingovém roce 2004/05 předpokládá ve výši 54 mil. t, o 8,4 mil. t (o 16 %) více, než v roce 2003/04. Po poklesu cen pšenice v srpnu se zvýšily odhady krmného užití pšenice na úkor ječmene (především v Nizozemí, Dánsku a Německu) a na úkor kukuřice (především ve Francii, Německu, Polsku a ve Španělsku). Skutečné množství ovlivní pohyb cen ječmene (např. ve Španělsku byla podle srpnových odhadů bilance ječmene přebytková) a kukuřice po sklizni.

Vnitrouní obchod s pšenicí (tj. mezi zeměmi EU 25)

Množství pšenice, zobchodované mezi zeměmi EU 25 v marketingovém roce 2004/05 by mělo dosáhnout 17,8 mil. t, zhruba o 1 mil. t více, než v předchozím roce. Uvedené zvýšení by mělo být důsledkem vyšší poptávky po krmné pšenici hlavně v Portugalsku, zemích Beneluxu, ve Španělsku. Naproti tomu nižší poptávka po dovozech se očekává především v Německu, Řecku a v Polsku. Vynikající dosahované výnosy a kvalita pšenice v Německu ovlivňují i další předpoklady vývoje trhu v EU. Nabídka kvalitní potravinářské pšenice z Německa má vliv na pokles odhadu dovozů velmi kvalitní potravinářské pšenice z USA do EU 25. Především v Itálii, Španělsku a V. Británii je tato nahrazována dovozy německé potravinářské pšenice typu E (měkká pšenice s obsahem 14 % bílkovin a pádovým číslem 270). Podobně byl zvýšen odhad vývozu německé potravinářské pšenice typu A (13 % bílkovin, pádové číslo 250) a typu B (12 % bílkovin, pádové číslo 230) zhruba o 0,5 mil. t do Nizozemí a Portugalska. Největšími vývozci pšenice v rámci EU 25 by měly být Francie (8,1 mil. t), Německo (3,7 mil. t), V. Británie (2,2 mil. t), Maďarsko (0,7 mil. t), Dánsko (0,7 mil. t), Rakousko (0,5 mil. t), Švédsko (0,5 mil. t). Pramen uvádí odhad vývozu pšenice z České republiky na unijní trh ve výši 224 tis. t.

Vývoj cen pšenice v zemích EU 25

Za červenec a první polovinu srpna se ceny pšenice stále postupně snižovaly. K nejvýraznějším poklesům došlo v Německu a ve Francii. Ceny potravinářské pšenice typu B z nové sklizně fco Hamburg činily v polovině července cca 117 EUR/t (3685 Kč/t). Postupně v důsledku výnosů převyšujících očekávání poklesly až na 105 EUR/t (3320 Kč/t). V polovině srpna se opět zvýšily na cca 112 EUR/t (3525 Kč/t) v důsledku zvýšené aktivity v německých přístavech (při nakládce a vypravování lodí do zemí severní Afriky a příjmu lodí predisponovaných z francouzských přístavů

v důsledku logistických problémů). Z toho lze odvodit ceny zemědělských výrobců na 100 – 105 EUR/t (3146 – 3305 Kč/t). Intervenční cena na listopad byla stanovena na 101,77 EUR/t (3202 Kč/t).

Pšenice z V. Británie zůstávala v srpnu nejkonzurenceschopnější (nejlevnější) v rámci zemí EU. Zhruba o 10 – 13 EUR/t byla levnější než francouzská pšenice pro aktuální vývozy do zemí jižní Evropy či pro kontrakty s dodáním v zimních měsících. A zlepšila svou pozici vůči pšenici z Ukrajiny a Ruska. Ceny pšenice z V. Británie s dodáním zpracovateli ve španělské Catalanii byly v polovině srpna na úrovni 125-130 EUR/t (3930 – 4100 Kč/t) ve srovnání s 135 – 140 EUR/t (4250 – 4400 Kč/t) u pšenice z Francie. Ve stejném období poklesly ceny maďarské pšenice pro dodávky v září na 23 000 HUF/t, tj. cca 92 EUR/t (2910 Kč/t, tj. pod úroveň intervenčního nákupu), což by v přepočtu na dodávku zpracovateli v Catalanii představovalo cca 133 EUR/t (4185 Kč/t). Při dodávkách na trh zemí Beneluxu by byla cena maďarské pšenice na cca 115 – 120 EUR/t (3620 – 3775 Kč/t), pšenice z V. Británie na 107 EUR/t (3366 Kč/t).

Vývoj cen pšenice na světovém trhu

Poté, co v polovině srpna zveřejnilo USDA o 11 mil. t vyšší odhad světové produkce pšenice ve srovnání s předchozím měsícem na 608,6 mil. t, ceny pšenice v USA poklesly průměrně o 10 USD/t (cca 255 Kč/t). Ceny na burze v Chicagu se snížily výrazněji než ceny v přístavech v očekávání, že země tradičních vývozců budou opět čelit na světovém trhu konkurenci z oblasti Černého moře (z Ukrajiny a Ruska). To potvrdil prodej 150 tis. t ruské pšenice do Pákistánu za cenu o zhruba 15 USD/t nižší, než byly kontrakty u pšenice z USA a prodeje potravinářské pšenice z Černomořské oblasti do Indonésie a krmné pšenice téhož původu na Filipíny a do Jižní Koreje. Krmná pšenice z Ukrajiny a Ruska bude konkurovat především kukuřici z USA. Srpnové prodeje krmné pšenice z Černomořské oblasti za cca 140 USD/t (3600 Kč/t) CIF konkurovaly na světovém trhu cenám kukuřice z USA za více než 150 USD/t (3950 Kč/t). Ceny pšenice v USA ve výši cca 130 USD/t FOB (3350 Kč/t) pro dodávky v srpnu až září a průměrně 137 USD/t FOB (3530 Kč/t) pro říjen až prosinec jsou významně nižší, než v uplynulém roce 2003/04. Jejich pokles byl ovlivněn vysokou sklizní kukuřice, vývojem na trhu se sójou (pokles cen až o 125 USD/t za období od černa do srpna) a též vysokou konkurenceschopností argentinských prodejů pšenice za cca 120 USD/t FOB (3085 Kč/t). Argentina na přelomu července a srpna prodala 130 tis. t pšenice na Srí Lanku za cca 170 USD/t CIF (4390 Kč/t) a Francii 840 tis. t do Egypta. Celkové vývozy pšenice ze zemí EU 25 do třetích zemí na světový trh se odhadují na 10 – 11 mil. t.

Trh ječmene v EU

Podle srpnových údajů periodika *Stratégie Grains* by měla nová sklizeň ječmene v zemích EU 25 dosáhnout zhruba 60 mil. t, což by bylo o 5,4 mil. t (o 9 %) více, než v minulém roce. Ve srovnání červencovým odhadem byl zvýšen odhad produkce o celkem 900 tis. t u ozimého i jarního ječmene v Německu, o 300 tis. t u jarního ječmene v České republice a o celkem 400 tis. t pak u ječmene ve Španělsku, Francii a V. Británii.

Z celkové produkce se předpokládá sklizeň ozimého ječmene ve výši 26,9 mil. t (45 %) a sklizeň jarního ječmene ve výši 33,1 mil. t (55 %).

Odhad produkce sladovnického ječmene ve vybraných zemích EU 25 v mark. roce 2004/05 (tis. t)

Země / ukazatel	Celk. produkce		% sladovnického		Produkce sladovnick. ječm.			Poptávka po slad. ječmeni		
	J.ječm.	Oz.ječm.	J.ječm.	Oz.ječm.	J.ječm.	Oz.ječm.	Celkem	J.ječm.	Oz.ječm.	Celkem
Německo	3 272	9 282	56	10	1 816	100	1 916	2 270	200	2 470
Dánsko	3 033	683	44		1 346		1 346	310		310
Španělsko	7 543	2 455	8		619		619	564		564
Francie	3 577	7 244	58	20	2 074	1 449	3 523	963	725	1 688
V. Británie	3 272	2 722	52	25	1 705	684	2 389	1 163	726	1 889
EU 15 celkem	26 022	24 680	33	9	8 668	2 263	10 931	7 230	2 042	9 272
Polsko	2 868	526	6		172		172	355		355
Maďarsko	514	841	42		218		218	176		176
Slovensko	834	78	43		356		356	400		400
Česká republika	1 767	578	43		754		754	595		595
Nové země 10	7 097	2 193	23		1 611		1 611	1 708		1 708
EU 25 celkem	33 119	26 873	31	8	10 278	2 263	12 541	8 938	2 042	10 980

Pramen: Strategie Grains, srpen 2004

Příznivé povětrnostní podmínky letošního pěstitelského ročníku přispěly jak k nárůstu celkové produkce ječmene, tak k dobré kvalitě zrna. O tom svědčí první rozbory sklizeného zrna a provedené odhady uvedené v tabulce. V hlavních pěstitelských zemích se uvádí nižší podíl menších zrn ječmene, v některých pěstitelských oblastech např. Německa vyšší obsah bílkovin v sušině zrna. Ve Francii byl podle prvních údajů obsah bílkovin optimálnější. Celková odhadovaná produkce sladovnického ječmene v EU 25 pro marketingový rok 2004/05 byla podle srpnových údajů 12,5 mil. t, což by bylo zhruba o 400 tis. t méně, než v roce 2003/04.

Celkové dovozy ječmene z třetích zemí do EU 25 byly odhadovány na 345 tis. t, což by bylo o 245 tis. t méně, než v roce 2003/04, kdy bylo pouze do dnes nových členských zemí dovezeno z třetích zemí 338 tis. t ječmene. Obchod s ječmenem mezi zeměmi EU 25 by měl dosáhnout 6,3 mil. t.

Poptávka po ječmeni ke krmnému užití byla v EU 25 odhadnuta na 37,6 mil. t. Pokles ve srovnání s předchozím rokem o 2,6 mil. t by měl být důsledkem příznivějších cen pšenice a dostupnosti žita a tritikale.

Průměrné ceny ječmene v západoevropských přístavech byly v polovině srpna ve výši 127 USD/t FOB (3265 Kč/t). Současně průměrné ceny ječmene v černomořských přístavech činily 85 – 90 USD/t FOB (2185 – 2300 Kč/t), když v polovině července byly na 80 – 85 USD/t. Evropský ječmen tak byl na světovém trhu velmi drahý, neboť v druhé polovině července byly uzavírány obchody v hodnotách 108 – 111 USD/t CIF Tunis, 116,45 USD/t CIF Jordánsko, či 120 – 125 USD/t CIF Irán. Předpokládány byly vývozy 800 tis. t krmného ječmene z EU do Saudské Arábie, 100 tis. t krmného ječmene do Jordánska a dalších 100 tis. t do jiných zemí. Vývozy sladovnického ječmene by měly dosáhnout 1,6 mil. t.

Trh kukuřice v EU

Celková produkce kukuřice v zemích EU 25 v marketingovém roce 2004/05 by měla podle srpnových odhadů činit 51,8 mil. t. To by znamenalo ve srovnání s předchozím rokem nárůst o 11,4 mil. t (o 28 %). Tato vysoká sklizeň při očekávání historicky nejvyšší sklizně v USA i ve světě přispěje k poklesu cen kukuřice (v letních měsících nekonkurenceschopných s rychle klesajícími cenami pšenice), k zvýšení celkového užití kukuřice a zásob kukuřice. Přes vysokou produkci kukuřice je očekáván její dovoz z třetích zemí do EU ve výši 2,4 mil. t, z toho cca 1,2 mil. t do Španělska. V celkové bilanci produkce a užití kukuřice v marketingovém roce 2004/05 v zemích EU se předpokládá užití k potravinářským a průmyslovým účelům na 9,3 mil. t (včetně vývozu produktů) a krmné užití zhruba 39,7 mil. t (v předchozím roce 34,6 mil. t). Konečné zásoby by se měly zvýšit na 4 mil. t z 0,8 mil. t v roce 2003/04.

Průmyslová výroba krmných směsí pro hospodářská zvířata

Produkce průmyslových krmiv v zemích EU 25 je pro započatý marketingový rok 2004/05 odhadována celkem na 131,7 mil. t, což by bylo o zhruba 0,7 mil. t méně, než v předchozím roce 2003/04.

Průmyslová produkce krmných směsí v zemích EU (v mil. t)

Země / mark. rok	2001/02				2004/05			
	Celkem	Skot	Prasata	Drůbež	Celkem	Skot	Prasata	Drůbež
Německo	19,0	6,7	7,2	5,0	19,5	6,6	7,7	5,2
Dánsko	5,9	1,4	3,8	0,7	5,6	1,2	3,7	0,6
Francie	21,0	4,4	7,0	9,6	19,8	4,3	6,5	8,9
Nizozemí	13,1	3,5	6,2	3,4	11,6	3,4	5,6	2,6
V. Británie	12,6	4,4	1,9	6,3	12,5	4,5	1,6	6,3
Rakousko	0,9	0,3	0,2	0,4	0,9	0,3	0,2	0,4
Česká republika	3,3	0,6	1,5	1,2	2,8	0,6	1,3	0,9
Polsko	4,8	0,2	1,3	3,3	4,7	0,2	1,2	3,3
Maďarsko	5,4	0,6	2,6	2,1	5,1	0,6	2,3	2,2
EU15	119,4	35,1	44,9	39,4	116,2	34,4	43,5	38,3
EU25	135,7	37,1	51,7	47,0	131,7	36,4	49,6	45,7

Pramen: Strategie Grains, srpen 2004

Z celkového množství představuje 49,6 mil. t (38 %) odhad produkce krmných směsí pro prasata, 45,7 mil. t (35 %) produkce krmných směsí pro drůbež a 36,4 mil. t (27 %) produkce krmných směsí pro skot. Mírný nárůst celkového odhadu jde na vrub produkce krmných směsí pro prasata v Dánsku a pro skot ve Francii a V. Británii. Přestože platí do 15. prosince 2004 v souvislosti s výskytem ptačí chřipky zákaz dovozu drůbežního masa z osmi asijských zemí (včetně Thajska) do EU, srpnový odhad produkce průmyslových krmiv pro drůbež se nezvýšil. Dovozy z jihovýchodní Asie byly pravděpodobně nahrazeny dovozy drůbežního masa z Brazílie a jiných zemí. Přesto by odhadovaná produkce průmyslových krmiv pro drůbež v marketingovém roce 2004/05 ve výši 45,7 mil. t byla o 0,6 mil. t vyšší, než v roce 2003/04.

V sektorech chovu prasat, drůbeže a skotu došlo v zemích EU 25 k následujícím trendům, které se odrážejí do sektoru průmyslové výroby krmných směsí pro hospodářská zvířata. Spotřeba drůbežního masa v Německu se v roce 2003 dostala na rekordní úroveň stejně jako v roce 2001. Vývoz dánského vepřového masa a výrobků z něj rostl od počátku roku 2004. A podle údajů periodika Agra Europe z konce července se od 1. května 2004 jeho vývoz do nových členských zemí (Polska, České republiky a Slovenska) zvýšil o 300 %. Nová jednání v rámci WTO o odstranění vývozních refundací by vedla ke snížení vývozu drůbežního masa z EU do třetích zemí. To by nejvíce postihlo hlavní vývozce, kterými jsou Francie, Německo, Maďarsko a země Beneluxu. Produkce krmných směsí pro skot by se v marketingovém roce 2004/05 měla ve Francii a ve V. Británii vrátit „k normálu“ po přechodném nárůstu v roce 2003/04.

Ve srovnání s rokem 2003/04 by se měla celková spotřeba pšenice, kukuřice a ječmene k výživě hospodářských zvířat (spotřeba v krmných směsích a vlastní spotřeba na farmách) zvýšit o zhruba 9 mil. t na 130 mil. t. V souladu s aktuální a předpokládanou úrovní cen by mělo dojít k meziročnímu nárůstu spotřeby pšenice o 8,4 mil. t, kukuřice o 3,1 mil. t a k poklesu spotřeby ječmene o 2,7 mil. t. Poté, co bylo žito vyjmuta z intervenčního režimu a je předpokládána jeho vyšší sklizeň, odhaduje se nárůst jeho krmného užití o 1,3 mil. t. Klesající ceny pšenice a sójových šrotů zvýšily poptávku po nich a odhaduje se nižší krmné užití hrachu, jehož ceny zůstávaly stabilní.

Podíl a spotřeba hlavních surovin pro výrobu krmných směsí (pro skot, prasata a drůbež) v EU 25

Surovina / mark. Rok	1997/98 *		2000/01 *		2004/05 *	
	podíl %	mil. t	podíl %	mil. t	podíl %	mil. t
Obiloviny	49,8	57,3	69,6	143,3	70,4	148,8
- z toho pšenice	18,0	20,7	25,1	51,6	25,5	53,9
kukuřice	17,5	20,2	17,4	35,9	18,3	38,6
ječmen	9,4	10,8	18,9	38,9	17,8	37,6
žito	-	-	2,4	5,0	2,6	5,6
čirok	-	-	0,2	0,5	0,3	0,6
ostatní	-	-	5,5	11,4	5,9	12,4
Krmný hrách	4,1	4,7	1,7	3,6	1,3	2,8
Řepkové a sluneč. semeno	1,2	1,4	0,8	1,6	0,7	1,4
Kukuřičný lepek	6,0	6,9	3,1	6,4	2,5	5,3
Šroty olejnin	24,1	27,7	22,3	45,9	23,2	49,0
- z toho sójové	10,4	11,9	14,2	29,3	15,7	33,1
řepkové	4,6	5,3	3,0	6,1	3,0	6,4
slunečnicové	4,3	4,9	2,3	4,8	2,0	4,3
- ostatní šroty ¹⁾	4,8	5,5	2,7	5,7	2,5	5,3
Jiné suroviny ²⁾	14,8	17,0	2,5	5,1	2,0	4,1
Celk. produkce kr. směsí	100,0	115,1	100,0	205,9	100,0	211,4

Pramen: *Strategie Grains, Srpen 2004*

Poznámky: Ostatní šroty ¹⁾ : šroty podzemnicové, bavlníkové, kokosové, palmojádrové, lněné, rybí moučky, kukuřičné klíčky,

Jiné suroviny ²⁾ : pivovarské odpady, tapioca, citrusové pelety

1997/98 *: hodnoty za EU15

2000/01 a 2004/05 *: hodnoty za EU 25

Aktuální stav společné zemědělské politiky EU

Společná zemědělská politika (SZP) zabezpečuje podporu pěstování obilovin přímo prostřednictvím společné organizace trhu s obilovinami a nepřímo formou přímých plateb na ha. Vstupem ČR do EU naše republika stanovila využívat zjednodušený model přímých plateb tzv. Zjednodušené schéma plateb na plochu. Principem tohoto schématu podpory je sloučení všech přímých plateb z přílohy NR 1259/99 (v našich podmínkách se jedná o následující podpory: platba na plochu, na skot, ovce a kozy, na osivo, chmel a bramborový škrob), vytvoření společného rozpočtu a následné vyplácení plodinově nespecifické, jednotné výše platby na hektar zemědělské půdy.

Vyplácení Jednotné platby na plochu (JPP) není vázáno na produkci. Platba je poskytována jak na aktivně využívanou půdu, tak na úhor či půdu na které jsou pěstovány plodiny pro technické využití. Referenčním datem pro stanovení oprávněnosti půdy pro platbu je 30. červen 2003. Půda, která byla k tomuto datu v dobrých zemědělských podmínkách bude mít na tuto podporu nárok. Základními podmínkami vyplácení dotace je dodržení minimální celkové výměry na kterou je možné žádat 1 ha, dodržení vhodných zemědělských a ekologických podmínek hospodaření a úspěšné podání žádosti. Dalšími velmi důležitými podmínkami úspěšného podání žádosti o dotaci je znalost přesné výměry jednotlivých zemědělských parcel, možnost doložení práva žadatele na pozemcích hospodařit a začlenění pozemků do evidence půdy.

Základní výše hektarové platby je 57,35 EUR/ha. Výše JPP se bude každoročně navyšovat, nejprve o 5 % ročně, počínaje rokem 2008 o 10 % ročně až do dosažení úrovně plných přímých plateb vyplácených současně v původních zemích EU – 15. Pokud výměra na kterou bude v roce 2004 žádáno překročí výměru využívané zemědělské půdy bude výše hektarové platby upravena pomocí tzv. redukčního koeficientu.

Vzhledem k tomu, že jednotná platba na plochu bude v roce 2004 tvořit pouze 25 % plné výše u plateb poskytovaných v EU, umožní Evropská komise vyplácení národního doplatku pro jednotlivé sektory. Tento doplatek může činit až 30 % v Unii poskytované podpory nebo dosahovat národní úrovně podpory poskytované v roce 2003 + 10 %, v žádném případě však výše podpory, poskytovaná v rámci národních komplementárních plateb, nebude moci přesáhnout 100% výše plné přímé platby.

ČR bude v roce 2004 vyplácet dorovnání pouze pro bramborový škrob. ČR se pro rok 2004 rozhodla pro vyplácení samostatného systému tzv. doplňkových přímých plateb. Obiloviny budou podporovány nepřímo skrze doplňkovou přímou platbu na ornou půdu, která byla k 31. 12. 2003 vedena v Evidenci půdy dle § 3a zákona o zemědělství č. 252/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Pravidla pro poskytování národních komplementárních plateb pro období 2005 až 2006 budou uvedena v nařízení Komise III, které však ještě nebylo publikováno a které se opírá o základní nařízení Rady č. 1782/03.

Mechanismus intervenčních nákupů v EU

V současné době je v EU intervence na trhu s obilovinami prováděná u komodit: pšenice, ječmen, kukuřice, žito, čirok a pšenice tvrdá. Veškerá pravidla společné organizace trhu s obilovinami se řídí základním nařízením Rady č. 1766/92 o společné organizaci trhu s obilovinami. Nakoupené obiloviny jsou majetkem EU, která dále dohlíží nad jejich skladováním a rozhoduje o způsobu prodeje na vývoz do třetích zemí či na domácí trh. Výkup od skladovatelů je realizován ve většině zemí EU (včetně ČR) v období od 1. listopadu do 31. května. Jiné termíny intervenčních nákupů jsou ve Švédsku a Finsku a to v termínu od 1. prosince do 30. června a dále v Itálii, Španělsku, Řecku a Portugalsku od 1. srpna do 30. dubna. Intervenční sklady mají povinnost přijmout veškeré jim nabídnuté obilí, které dosahuje odpovídající kvality. Minimální hmotnost nabízené partie činí 80 t. Cena, kterou prodejce za své zboží obdrží závisí na kvalitě nabízeného obilí, výši dopravních nákladů, tedy vzdálenosti od nejbližšího intervenčního centra a době prodeje do intervence. Dopravní náklady na přesun obilovin z intervenčního centra do intervenčního skladu jsou hrazeny platební agenturou. Seznam intervenčních center je ustaven nařízením Komise ES. Hlavní význam existence intervenčních center spočívá v zajištění spravedlivého rozvržení nákladů na dopravu zboží k intervenci.

Intervenční cena je stanovena na 101,31 EUR/t s měsíčním cenovým navýšením 0,46 EUR/t, jako kompenzace za skladovací náklady. Cena je vyplácena jako velkoobchodní cena za zboží dopravené do skladu před vykládkou. Tato cena je pevná, je zakotvena v nařízení Rady č. 1784/03.

Aktuální stav intervenčních zásob EU

V intervenčních zásobách ES se v současné době nachází celkem cca 3,5 mil. tun obilovin a to především žito (3,2 mil. tun). Neustálý nárůst gigantických zásob žita v DE byly také hlavní příčinou vyloučení žita z intervenčního nákupu počínaje m.r. 2004/05. Tento krok byl hlavním faktorem reformy SOT obiloviny, která byla přijata v roce 2003.

V m. r. 2004/05 je ve všech členských zemích ES očekávána velmi dobrá sklizeň obilovin. Lze odhadovat, že celková produkce EU 25 dosáhne 276 – 280 mil. tun a že intervenční zásoby mnoha zemí budou významně navýšeny.

Stav intervenčních zásob v rámci EU 25 k 22. 8. 2004 (v tunách)

Ukazatel	Celkem	Pšenice setá	Pšen. tvrdá	Ječmen	Žito	Kukuřice	Čirok
Počáteční stav	3 637 067	193 687	0	110 909	3 332 471	0	0
Nakoupeno	0	0	0	0	0	0	0
Prodáno celkem:	125 473	20 481	0	0	104 992	0	0
- vnitřní trh	58 938	16 770	0	0	42 168	0	0
- vývoz	25 438	0	0	0	25 438	0	0
- potravinová pomoc	37 386	0	0	0	37 386	0	0
- volný pohyb	3 560	3 560	0	0	0	0	0
- ztráty	151	151	0	0	0	0	0
Zůstatek po prodeji	3 511 594	173 206	0	110 909	3 227 479	0	0
Nabízeno k prodeji v rámci nařízení:	1 004 983	46 000	0	0	958 983	0	0
- vnitřní trh	0	0	0	0	0	0	0
- vývoz	943 483	0	0	0	943 483	0	0
- potravinová pomoc *	15 500	0	0	0	15 500	0	0
- volný pohyb **	46 000	46 000	0	0	0	0	0
Předpokládaný zůstatek	2 506 611	127 206	0	110 909	2 268 496	0	0

Pramen: Evropská komise

Poznámka: * potravinová pomoc třetím zemím, ** volný pohyb ve smyslu potravinové pomoci nejchudším v EU

Vývoj intervenčních zásob obilovin v EU 15 od počátku mark. roku k 22. 8. 2004 (v tunách)

Ukazatel	EU 15	Belgie	Německo	Francie	Finsko	Švédsko
Počáteční stav	3 637 067	8 401	3 410 706	61 610	29 833	126 517
Nakoupeno	0	0	0	0	0	0
Prodáno celkem:	125 473	3 561	109 649	93	0	12 170
- vnitřní trh	58 938	0	46 768	0	0	12 170
- vývoz	25 438	0	25 438	0	0	0
- potravinová pomoc	37 386	0	37 386	0	0	0
- volný pohyb	3 560	3 560	0	0	0	0
- ztráty	151	1	57	93	0	0
Zůstatek po prodeji	3 511 594	4 840	3 301 057	61 517	29 833	114 347
Nabízeno k prodeji v rámci nařízení:	1 004 983	0	958 983	46 000	0	0
- vnitřní trh	0	0	0	0	0	0
- vývoz	943 483	0	943 483	0	0	0
- potravinová pomoc	15 500	0	15 500	0	0	0
- volný pohyb	46 000	0	0	46 000	0	0
Předpokládaný zůstatek	2 506 611	4 840	2 342 074	15 517	29 833	114 347

Pramen: Evropská komise

Poznámka: Ostatní země EU 15 mají všechny hodnoty nulové.

Prodej obilovin z intervenčních zásob je realizován především formou výběrových řízení na vývoz obilovin do třetích zemí. V případě nedostatku obilovin na vnitřním trhu ES však může docházet k prodeji větších množství obilovin z intervenčních zásob na vnitřní trh, jak tomu bylo v minulém marketingovém roce 2003/04, kdy bylo na vnitřní trh prodáno přes 3 mil. tun obilovin převážně ke krmným účelům. Obiloviny jsou prodávány formou výběrových řízení, která jsou na návrh členského státu otevírána Evropskou komisí. Proto, aby mohlo být výběrové řízení otevřeno musí dojít k publikaci nařízení Komise, schváleného ŘVO v úředním věstníku Společenství. V příslušném nařízení Komise musí být uvedeny přesné podmínky prodeje nabízených obilovin a účasti na výběrových řízení. Obchodník, který má zájem o účast na výběrovém řízení k prodeji obilovin z intervence musí nejprve podat nabídku minimální ceny a požadovaného množství platební agentuře, jejíž úkolem je shromáždit všechny nabídky a v předem stanovenou dobu je zaslat Evropské komisi. Evropská komise nabídky ve všech členských státech posoudí a následně navrhne ŘVO ke schválení ty nabídky, jejichž nabízená minimální cena odpovídá vývoji vnitřních i světových cen obilovin a exportním možnostem. Podání nabídky je podmíněno složením kauce ve výši 5 EUR/t. Proto, aby mohl být vývoz obilovin v rámci úspěšných nabídek realizován, je nutné zažádat o vývozní licenci. Délka platnosti vývozní licence je měsíc vydání plus 4 měsíce a požadovaná jistota 5 EUR/t. Menší objemy je možné realizovat také přímým prodejem (do 2 000 t).

V současné době je v rámci jednání řídicího výboru pro obiloviny připravována změna některých podmínek prodeje obilovin z intervenčních zásob, která se týká zejména:

- zrušení povinnosti uvádět region ve kterém jsou obiloviny skladovány.
- navýšení množství obilovin, které je možno realizovat přímým prodejem ze dvou na 5 000 t.
- stanovení jednotné výše jistoty pro prodej obilovin na vnitřní trh – 10 EUR/t, požadované pro akceptaci nabídek dle čl. 13(4).
- zavedení moderních komunikačních technologií (internet) pro uveřejňování oznámení o nabídkovém řízení.
- ustanovení rumunského přístavu Konstanty vývozním místem EU.

Dovoz obilovin do EU

Výpočet výše dovozního cla obilovin se řídí pravidly NR 1766/92 a NR 1249/96 v platném znění. Výše dovozního cla je pro jednotlivé kategorie určována v rámci řídicího výboru pro obiloviny vždy 2 x do měsíce. Výše cla je určena jako rozdíl mezi 1,55 násobkem intervenční ceny platné pro dané období a reprezentativní cif dovozní ceny sestávající z ceny na zámořských bursách, podpory vývozu

a dopravních nákladů mezi USA a EU současně s přihlédnutím k aktuální situaci na trhu s obilovinami. Dovozní clo je pravidelně určováno pouze u pšenice seté vysoké jakosti, pšenice tvrdé, žita, kukuřice a zrnového čiroku. Vzhledem k současnému vývoji na trhu je výše dovozního cla poměrně nízká a je stanovena pouze pro dovoz žita, kukuřice a čiroku.

Od 1. 1. 2003 je dovoz pšenice seté jiné než vysoké jakosti (obj. hm. < 77 kg/hl , bílkoviny < 14 %) povolen pouze v rámci stanovených tarifních kvót v celkové výši 2 981 600 t se clem 12 EUR/t, jak je určeno NR 2375/2002. Formou dovozní tarifní kvóty s fixním dovozním clem 16 EUR/t je realizován také dovoz 300 000 t ječmene (NR 2305/2003) a dovoz 50 000 t sladovnického ječmene pro výrobu piva zrajícího v bukových sudech.

Dovozce je povinen žádat o dovozní licenci a složit odpovídající jistotu.

Dovozní tarifní kvóty pro obiloviny jsou uvedeny v následující tabulce.

Kvóty řízení DG AGRI

Nařízení – kvóty WTO	období	Původ	KN kód	produkt	Kvóta (t)	Roční nárůst
1839/95	1. 1. 04 – 28. 2. 05	Španělsko	1205 90 / 10070090	Kukuřice / čirok	2000000/ 300000	-/-
2369/96	1. 7. 04 – 30. 6. 05	Portugalsko	100590	čirok	Kukuřice	-
2375/02	1. 1. 04 – 30. 9. 04	Třetí země	100190999	Pšenice jiné než vysoké jakosti	1778700	-
	1. 1. 04 – 31. 12. 04	USA / Kanada			572000/ 38000	
2305/03	1.1.04 – 31. 12. 04	Třetí země	100300	Ječmen	300000	-
2377/02	1. 1. 04 – 31. 12. 04	Třetí země	10030050	Sladovnický ječmen	50 000	-
Nařízení – kvóty bilaterální dohody	období	Původ	KN kód	produkt	kvóta	Roční nárůst
573/03	1. 7. 04 – 30. 6. 05	Rumunsko	1001/ 10059000	Pšenice/ kukuřice	230000/ 149000	-/-
958/03	1. 7. 04 – 30. 6. 05	Bulharsko	1001 / 11090000	Pšenice / pšeničný lepek	275000	25000
			10059000 - 10051090	kukuřice	88000	8000

Kvóty řízené DG TAXUD

Právní předpis	období	Původ	KN kód	produkt	Kvóta (t)	Celní sazba
Rozhodnutí č. 2003/18/CE	1. 7. 04 – 30. 6. 05	Rumunsko	10051090	Kukuřice	1000	0
			1101 – 110311 – 11032060	mouky	3000	
			1107	slad	10000	
Rozhodnutí č. 2003/286/EC	1. 7. 04 – 30. 6. 05	Bulharsko	1002	žito	4400	0
			1003	ječmen	55000	
			1004	oves	2750	
Nařízení – kvóty WTO	období	Původ	KN kód	produkt	kvóta	Celní sazba
2133/2001	1. 1. 04 – 30. 6. 05	Třetí země	100820 00	Proso	1300	7 EUR/t
			10011000	Pšenice tvrdá vysoké jakosti	50000	0
	1. 1. 04 – 31. 12. 06	Třetí země	10011000 - 10019099	Pšenice tvrdá a setá vysoké jakosti	300000	0
			23023010, 23023090, 23024010, 23024090		475000	30,65 EUR/t a 62,25 EUR/t
		AKP státy	10011000, 10019091, 10019099, 10020000, 100300, 10040000, 1008		15000	50%
			1007	čirok	100000	40%
			10082000	proso	60000	0

Export obilovin z EU

Proto, aby mohl být vývoz obilovin realizován je nezbytné zažádat o vývozní licenci. Systém vydávání a čerpání dovozních a vývozních licencí je popsán horizontálním nařízením Komise č. 1291/2001, které stanoví společná prováděcí pravidla k aplikaci licencí v členských státech EU. Smyslem licenčního režimu, jako nástroje regulace trhu je:

- Získávat údaje pro analýzu a kontrolu dovozu a vývozu.
- Zajišťovat systém dovozních celních kvót.
- Zabezpečit dodržování závazků GATT/WTO v oblasti dovozu a vývozu.

Dovozní a vývozní licence představují oprávnění, ale zároveň také závazek pro vývoz nebo dovoz určitého množství konkrétního výrobku v daném období platnosti licence.

Licence pro obiloviny vydává platební agentura v rámci SOT obiloviny. Veškerý dovoz a vývoz produktů, které patří tuto SOT, podléhá předložení dovozní nebo vývozní licence s výjimkou malých množství jejichž výše je uvedena v příloze III. nařízení Komise č. 1291/01.

Podrobné informace o této problematice v ČR naleznete na webových stránkách www.szif.cz.

Vývozní náhrady

Podpora vývozu obilovin ze zemí EU může probíhat ve třech různých režimech. Jedná se o vývoz z volného trhu, vývoz z intervence a vývoz realizovaný formou potravinové pomoci. Průběh vývozu

z intervence byl popsán v kapitole – prodej obilovin z intervenčních zásob, vývoz realizovaný formou potravinové pomoci je záležitostí poměrně okrajovou.

Nejčastější formou vývozu obilovin je vývoz z volného trhu. Evropská komise poskytovat vývozní refundace až do výše rozdílu mezi cenou produktu na světových trzích a na trhu domácím. Její výše je pro vývoz z volného trhu stanovována buďto pravidelně předem – bez výběrového řízení (stálé vývozní refundace) nebo na základě vývozních tenderů podaných Evropskou komisí. Proto, aby mohla být refundace udělena, musí žadatel předložit odpovídající vývozní licenci a složit kauci.

Výše exportních refundací poskytovaných na základě výběrových řízení je určována Evropskou komisí po schválení ŘVO na základě analýzy trhu a výběru z předložených nabídek, které Komise buďto přijme nebo zamítne. Výsledky výběrového řízení jsou uveřejňovány v úředním věstníku společenství. Jednotliví účastníci výběrového řízení jsou informováni přímo platební agenturou.

Stálé vývozní podpory jsou původním typem vývozních podpor, které byly v Evropských společenstvích poskytovány již od 70. let, mohou být poskytovány pouze na vybrané obiloviny, vývoz žitných a pšeničných mouk a krupic, sladu a některých dalších zpracovaných produktů obilovin, zejména kukuřičných produktů, zpracovaných obilných klíčků a různých druhů škrobů. Tento starý způsob poskytování vývozní podpory však neumožňuje kontrolu výše vyvezeného objemu. Výši stanovené stálé exportní subvence, která podléhá měsíčním navýšením, může ovlivnit pouze tzv. korekční faktor, který je Komisí pravidelně stanovován a který má omezenou platnost a reflektuje aktuální vývoj cen na světových trzích. Výše subvence by měla být určována pravidelně, minimálně však jednou do měsíce.

Při stanovování výše exportní refundace sladu bere Evropská komise v úvahu rozdíl mezi cenou ječmene na vnitřním a světovém trhu, který po vynásobení koeficientem 1,27 indikuje konečnou výši refundace na slad. Na export sladu není, vzhledem k cenovému vývoji a nízké úrovni intervenční ceny, dlouhodobě poskytována žádná vývozní subvence.

Rovněž tak není v současné době poskytována vývozní subvence na vývoz komponentů krmiv.

V případě ohrožení stability na vnitřním trhu je Evropská komise oprávněna zatížit vývozy obilovin nebo jejich produktů tzv. vývozní daní, pokrývající rozdíl mezi cenou světovou a cenou obilovin na vnitřním trhu ES.

Země východní Evropy

Rusko

Podle údajů ruského Federálního statistického úřadu se v letošním roce zvýšila osevní plocha obilovin ve srovnání s rokem 2003 o 1,8 mil. ha (tj. o 4,1 %) na 44,3 mil. ha. Podíl obilovin na celkovém osevu zemědělských plodin tak činil 56,5 %. Podle údajů ministerstva zemědělství, publikovaných v srpnu by měla celková sklizeň obilovin v Rusku dosáhnout 73 – 76 mil. t, když produkce roku 2003 byla 67,2 mil. t. Počátkem srpna bylo podle ministerstva zemědělství sklizeno 7,6 mil. ha obilovin s produkcí 23,9 mil. t při průměrném výnosu cca 3,2 t/ha. Podle srpnových informací, které zveřejnila ruská agentura Interfax, bylo z prvních sklizených 10 mil. t pšenice na konci července asi 6,5 mil. t, tj. 65 % v potravinářské kvalitě. V roce 2003 byl tento podíl ke stejnému datu 78 %. V situaci, kdy se nepodařilo vyprodat starší intervenční zásoby pšenice, nezveřejnila Federální agentura pro regulaci trhu s potravinami do poloviny srpna termín, kdy bude intervenční nákup obnoven.

Přesto již byla podle červencových zpráv stanovena intervenční cena pro marketingový rok 2004/05 pro potravinářskou pšenici class-3 ve výši 4000 RUR/t (cca 3600 Kč/t, cca 114 EUR/t). Tuto cenu, převyšující intervenční cenu 101,3 EUR/t v zemích EU, považují domácí analytici za příliš vysokou. Podle ministra zemědělství bude intervence ze strany státu v současném marketingovém roce nutná. Její časový rámec bude podle vývoje trhu vyhlášen a uvedená cena by měla znamenat podporu pěstitelů v období nepříznivých cen.

Vývozy ruského obilí v marketingovém roce 2004/05 tak budou podle zainteresovaných odborníků vyžadovat státní podporu. V aktuální situaci na světovém trhu si na rozdíl od předchozího roku budou určovat podmínky kupující, ne prodávající. Podle jejich odhadu by Rusko mohlo vyvézt zhruba 7 – 8 mil. t obilovin, z toho cca 4 – 5 mil. t pšenice. Počátkem srpna nebyla ještě na ruském trhu obilovin významnější aktivita a ceny zemědělských výrobců zůstávaly na úrovni pouhých 1800 RUR/t

(1620 Kč/t) u krmné pšenice a 1500 RUR/t (1350 Kč/t) u ječmene. Zemědělci tak vyčkávali s prodeji a podle některých analytiků může vyšší nabídka na světovém trhu, nízké zásoby a nízké ceny v Rusku způsobit, že celkové ruské vývozy budou reálně 4 – 6 mil. t. V marketingovém roce 2002/03 činily ruské vývozy obilovin 17 mil. t, v roce 2003/04 dosáhly vývozy 7 mil. t a dovozy 1,8 mil. t. Ruská vláda podle srpnových údajů ministerstva zemědělství legislativně připravuje zřízení agentury k podpoře ruských vývozů do zemí EU.

Ukrajina

Ukrajinská sklizeň obilovin by mohla v letošním roce dosáhnout podle srpnových údajů periodika Agra Europe dvojnásobku předchozí sklizně. Zatímco v roce 2003 činila v důsledku nepříznivých povětrnostních podmínek (vyzimování, sucho) celková produkce pouze 20,2 mil. t, v roce 2004 by podle ministerstva zemědělství mohla dosáhnout za příznivých podmínek pro dozrání a sklizeň 35 – 40 mil. t. V polovině srpna bylo sklizeno cca 80 % ploch pšenice při odhadovaném průměrném výnosu 3,3 t/ha, přičemž bylo uvedeno, že zhruba polovinu množství bude činit potravinářská pšenice a druhou polovinu krmná pšenice. Podle domácí agentury UkrAgroConsult by měla ukrajinská produkce pšenice dosáhnout 16,5 mil. t, ječmene 9,8 mil. t a kukuřice cca 4,4 mil. t.

Podle srpnových odhadů ministerstva zemědělství a ukrajinské Obilnářské asociace by mohly vývozy obilovin v marketingovém roce 2004/05 dosáhnout 7 – 8 mil. t. Neplánují se podle zveřejněných údajů vývozy potravinářské pšenice, rozhodujícími by měly být vývozy krmného ječmene a krmné pšenice.

Ukrajinská vláda předpokládala v červenci realizovat v průběhu marketingového roku 2004/05 státní nákup potravinářské pšenice za vyhlášenou cenu 800 UAH/t (cca 3900 Kč/t, cca 150 USD/t) pro podporu domácího trhu obilovin. Ukrajinský Výbor státních hmotných rezerv předpokládá nákup zhruba 1 mil. t potravinářských obilovin, ukrajinské regiony by měly nakoupit zhruba 1,6 mil. t a dalších 0,5 mil. t pak státní společnost Khlib Ukrainy.

K postupnému posilování domácího hospodářství a postupné přípravě jeho subjektů na otevřenější konkurenční podmínky chystají vládní instituce a parlament nová opatření. Ukrajinský parlament schválil koncem června 2004 zákon, podle kterého budou regulovány minimální a maximální úrovně velkoobchodní ceny pšenice, žita, ječmene, ovsa, kukuřice, mouky, sójových bobů, řepky, lněného a slunečnicového semene, chmele a řepného cukru. Vlády Ukrajiny a Ruska chystají zrušení všech výjimek ve vzájemné smlouvě o volném obchodu. Čtyři země Společenství nezávislých států, Rusko, Ukrajina, Bělorusko a Kazachstán, připravují podmínky pro fungování a regulaci jednotného obilního trhu.

TRH S OBILOVINAMI V ČESKÉ REPUBLICE

Obiloviny vstupovaly do minulého marketingového roku 2003/2004 s příznivým, podstatně nižším množstvím počátečních zásob, než tomu bylo v předchozích obdobích. Po sklizni v roce 2003 nastala postupná změna v charakteru trhu s obilovinami. Začala převažovat poptávka nad nabídkou a ovlivnila tak cenový vývoj, který měl v tomto období u všech obilovin stoupající trend.

Celková výše sklizně obilovin v roce 2003 v množství 5 762,4 tis. t byla v ČR nejnižší za posledních 10 let. Produkce nepokrývala domácí poptávku ve všech základních obilných surovinách s výjimkou kvalitního sladovnického ječmene pro výrobu sladu na vývoz do zahraničí. K dispozici byl pouze nepatrný objem obilí, a to v převážné míře ve formě ječmene.

Přestože předpoklady pro vývoz obilovin do zahraničí byly na počátku marketingového roku 2003/2004 nepříznivé, došlo vlivem neúrody obilovin v celém středoevropském regionu a v důsledku daleko vyšších cen v zahraničí k růstu vývozu obilovin z ČR. Byly spotřebovány všechny dostupné přebytky na volném trhu.

Intervenční nákup pšenice potravinářské ze sklizně roku 2003 nebyl zahájen.

V metodice šetření některých údajů ČSÚ o jednotlivých ukazatelích rostlinné výroby došlo k významným změnám. Vzhledem ke vzniku nové organizace územní samosprávy již nejsou výsledky jednotlivých šetření vztaženy na okresy, nýbrž na nově vzniklé územně samosprávné celky (kraje). Počínaje rokem 2003 již také nedochází k šetření sklizňových ploch, ale pro účely výpočtu průměrného hektarového výnosu se využívá plocha osevní zjištěná k 31. 5.; případně může být tato plocha následně aktualizována v případě, že se výměra sklizně dané komodity výrazně odlišuje od plochy osevu.

Podle šetření ČSÚ o struktuře osevních ploch k 31. 5. 2004 je zřetelný nárůst ploch ozimých obilovin o 155 tis. ha, tj. o 10,7 %. Nárůst ploch ozimů je způsoben větší výměrou ozimé pšenice o 260,0 tis. ha. I u ostatních ozimých obilovin došlo rovněž k navýšení osevních ploch. Ozimá pšenice zůstává u nás zdaleka nejrozšířenější obilovinou a pomalu probíhá zpětný nárůst výměry pěstování žita po poklesu v předchozích letech. Triticale potvrzuje stálý nárůst zájmu o pěstování; osevní plochy ozimého ječmene zaznamenaly mírný vzestup ploch ve srovnání předchozím rokem. U jarních obilovin došlo k výraznému poklesu osevních ploch v porovnání s minulým marketingovým rokem, kromě ploch kukuřice na zrno.

Podle zákona č. 62/2000 Sb., o některých opatřeních při vývozu a dovozu výrobků a o licenčním řízení, jsou druhy zboží, na které se vztahovaly licenční režimy a byly vyhlášeny nařízením vlády. Vzhledem ke zvýšené úrovni zásob z předcházejících sklizní nebyly obiloviny zařazeny na období od 1. 10. 2001 mezi výrobky, které mohly být vyváženy pouze na základě neautomatické licence. Avšak vlivem velmi nízké produkce sklizně obilovin v roce 2003 a nekontrolovaného vývozu obilovin z ČR bylo zavedeno od 4. 2. 2004 obnovení režimu vydávání neautomatických vývozních licencí s platností do 30. 4. 2004 (NV č. 61/2004 Sb.). Z dalších opatření, která měla zajistit určitou stabilitu v napjaté bilanci obilovin bylo otevření smluvní kvóty s nulovou celní sazbou pro dovoz 300 tis. tun pšenice (NV č. 462/2003 Sb., příloha č. 6) a uvolnění části zásob SSHR (Usnesení vlády č. 159 z 18. 2. 2004 o dočasném snížení minimálního limitu ve SSHR) ve výši 250 tis. tun krmného obilí. Část zásob SSHR – cca 140 tis. tun byla uvolněna běžnými operacemi týkající se prosté obměny zásob SSHR, které spadají do její kompetence.

Většina obchodů s obilovinami probíhá v České republice mimo burzy. Burzy však jsou považovány za velmi důležité ukazatele cenového vývoje a jejich význam na našem obilném trhu narůstá. Vstupem ČR do EU v rámci administrace Společné organizace trhu s obilovinami se staly důležitým zdrojem informací o cenách na vnitřním trhu ES (systém NewIDES). S obilovinami mají v současné době oprávnění obchodovat Plodinová burza Brno, Obchodní burza Hradec Králové, Moravskoslezská komoditní burza v Ostravě, 1. Karlovarská komoditní burza a Českomoravská komoditní burza Kladno a Komoditní burza Praha.

Dalšímu pokračování sdružování zemědělských výrobců do odbytových organizací napomáhá prostřednictvím dotačních titulů i stát. Tyto organizace, vlastněné a kontrolované prvovýrobci,

ovlivňují sdružováním nabídky a aktivní prodejní činností stále významněji charakter trhu zemědělskými výrobky v ČR.

V návaznosti na zákon č. 307/2000 Sb., o zemědělských skladních listech a zemědělských veřejných skladech, a k němu se vztahující vyhlášky č. 403/2000 Sb., Ministerstvo zemědělství vydává povolení k provozování zemědělských veřejných skladů a s tím spojenému vystavování zemědělských skladních listů. Zemědělský skladní list je listinný cenný papír, který představuje vlastnické a zástavní právo k uskladněnému zboží. Je převoditelný rubopisem a předáním na jiného vlastníka. Zemědělský veřejný sklad dává záruku kvalitního ošetření a uskladnění vybraných druhů obilovin, luskovin a olejnin. Skladování těchto vybraných komodit musí splňovat podmínky vymezené výše uvedenými legislativními normami.

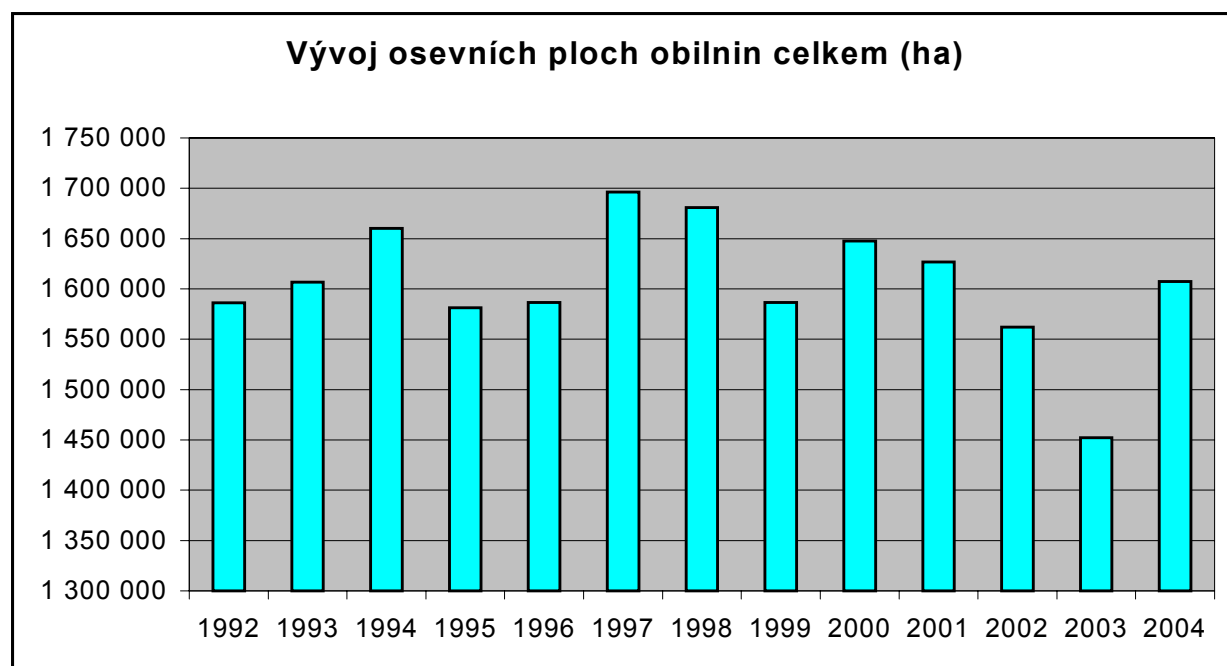
OBILOVINY CELKEM

Výroba

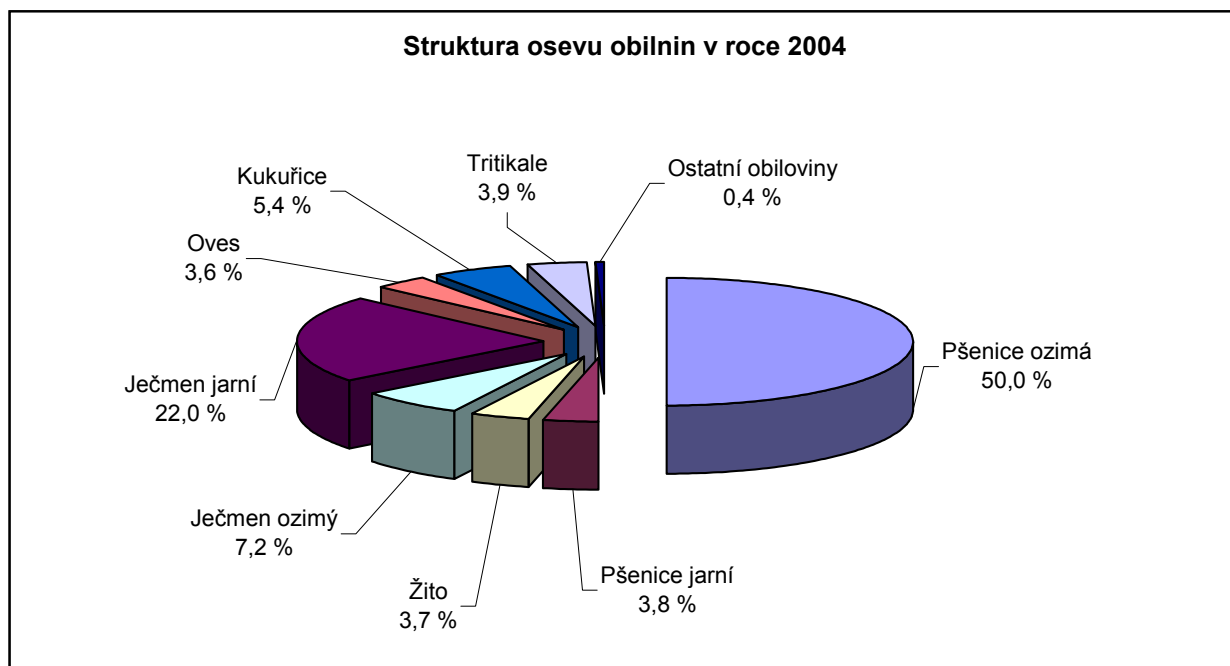
Předpokládaná celková sklizeň obilovin v roce 2004 ve výši 8 549,3 tis. tun je stanovena na základě odhadu sklizně základních obilovin ČSÚ k 15. 8. 2004, doplněného aktuálním odhadem Ministerstva zemědělství dle monitoringu sklizně k 30. 8. 2004 a o odhad Ministerstva zemědělství pro sklizeň kukuřice a ostatních obilovin. Proti skutečnosti předchozího roku je o 2 786,9 tis. tun (tj. o 48,4 %) vyšší. Ve srovnání se sklizní loňského roku se jedná o velmi výrazný nárůst a ve srovnání s běžnou produkční úrovní obilovin v ČR v letech předchozích se jedná o historicky druhou nejvyšší produkci od roku 1990. Jestliže minulá sklizeň vedla k dočerpání všech dostupných rezerv na obilném trhu a k zajištění bilanční rovnováhy byly nezbytné státní zásahy (nulové clo na dovoz 300 tis. tun pšenice, znovuoobnovení režimu vydávání neautomatických vývozních licencí a uvolnění části obilovin ze SSHR), tak letošní sklizeň povede k tvorbě přebytků v celkové bilanci, které bude nutné odčerpat intervenčním nákupem dle pravidel Evropské komise, která jsou platná pro všechny členské státy EU.

Osevní plochy

Celková osevní plocha obilnin se podle soupisu osevních ploch ČSÚ k 31. 5. 2004 výrazně zvýšila proti předchozímu roku o 147,6 tis. ha na 1 607,3 tis. ha a navrátila se tak k osevům obvyklým v letech minulých (ročníky 2002, 2001, 2000). V procentickém vyjádření jde o nárůst o 10,1 %. Největší procentický meziroční nárůst byl zaznamenán u nejrozšířenějšího ozimu – pšenice ozimé o 48,0 %. Je ovšem třeba přihlídnout ke skutečnosti, že v roce 2003 byla osevní plocha ozimé pšenice nahrazena jarními obilovinami. Další nárůst osevních ploch byl zaznamenán u ozimého žita o 41,3 % a triticales o 36,6 %. Mírné zvýšení je i u ozimého ječmene o 17,0 %. Toto zvýšení ploch především ozimých obilnin je důsledek lepších podmínek při zakládání porostů ozimů a příznivějšího počasí na podzim roku 2003 (srážky v měsíci říjnu na většině území ČR dopomohly k dobrému vzejití a následnému odnožení většiny porostů) a příznivých podmínek pro přezimování (dostatek sněhové pokrývky a ustálené teploty v zimním období). Osevní plochy ostatních významných druhů obilnin, především jarního typu, se snížily. Snížení je patrné především u pšenice jarní (42,4 %), ječmene jarního (21,7 %), ovsa (24,3 %) a ostatních obilovin (37,3 %). Kukuřice jako jediná z jarních obilovin zaznamenala mírný nárůst o (12,5%) a potvrdila zájem zemědělské výroby o její pěstování. V roce 2004 zaujímají obilniny 60,3 % celkové osevní plochy.

Struktura osevních ploch obilnin v roce 2004 je znázorněná na grafu. Po osevním výpadku v roce 2003 se osev navrácí do stejné úrovně jako v letech minulých. Největší nárůst ve struktuře je u všech ozimých obilovin. Výrazný nárůst osevní plochy zaznamenala ozimá pšenice, když se navrátila k svému 50,0 % zastoupení. Další nárůst ve struktuře obilovin zaznamenalo žito ozimé (na 3,7 %) a tritikale (na 3,9 %). U ječmene ozimého nedošlo v meziročním srovnání ani k nárůstu a ani k poklesu a ječmen zůstal na celkových 7,2 %. Velkou změnu ve struktuře osevních ploch obilovin zaznamenaly všechny jařiny. Jejich plochy oproti minulému roku (kdy substituovaly výpadek především u ozimé pšenice) výrazně poklesly. Největší úbytek (o 9,0 %) je u jarního ječmene na 22,0 %. Další pokles v meziročním srovnání je u jarní pšenice o 3,2 % na celkové 3,8 % a u ovsa o 1,4 % na celkové 3,6 %. Výraznou změnu nezaznamenala z jarních obilovin pouze kukuřice a její zastoupení činí 5,4 %.

Pramen: ČSÚ

Hektarové výnosy

V roce 2004 se očekává průměrný hektarový výnos obilnin 5,31 t/ha. Ve srovnání s předchozím rokem jde o výrazné navýšení o 1,36 t/ha (tj. o 34,4 %). Největší nárůst výnosu se očekává především u všech ozimých obilovin. Tento nárůst je především u ozimého ječmene o 2,01 t/ha (tj. o 65,0 %) a u ozimé pšenice o 1,56 t/ha (tj. o 37,7 %). Naproti tomu u jarních obilnin se předpokládá mírnější růst průměrného hektarového výnosu (jarní ječmen o 1,09 t/ha – 27,9 %, jarní pšenice o 0,81 t/ha – 21,9 %, oves o 0,48 t/ha – 15,9 %).

Jak je z uvedených údajů patrné, že kromě obvyklé výměry pěstovaných obilnin má na konečnou vysokou sklizeň významný vliv také vysoký průměrný hektarový výnos.

Bilanční tabulka obilovin celkem (kromě rýže)

Ukazatel	Jedn.	1999/ 2000	2000/ 2001	2001/ 2002	2002/ 2003	2003/ 2004	2004/*) 2005
Osevní plocha	tis. ha	1 586,6	1 647,5	1 626,8	1 562,1	1 459,7	1 607,3
Výnos	t/ha	4,35	3,91	4,52	4,33	3,95	5,31
Výroba	tis. t	6 928,4	6 454,2	7 337,6	6 770,8	5 762,4	8 549,3
Počáteční zásoby	tis. t	1 682,4	1 247,6	1 126,7	1 870,9	1 368,8	1 014,9
Dovoz celkem	tis. t	112,6	170,3	108,8	100,7	46,1	62,5
Celková nabídka	tis. t	8 723,4	7 872,1	8 573,1	8 742,4	7 177,3	9 626,5
Domácí spotřeba celkem ¹⁾	tis. t	6 334,3	6 376,0	6 608,0	6 430,5	5 671,0	6 516,5
z toho – potraviny	tis. t	1991,0	2 025,0	2 033,0	1 979,0	1 871,5	2 072,0
– osiva	tis. t	342,3	350,0	346,0	348,5	346,0	337,5
– krmiva	tis. t	4 000,0	4 000,0	4 228,0	4 102,0	3 452,5	4 092,0
– technické užití	tis. t	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	15,0
Vývoz celkem	tis. t	1 141,5	369,4	94,2	943,1	491,5	270,0
Intervenční nákup	tis. t	495,4	101,0	0,0	724,3	0,0	1 510,0
Celkové užití	tis. t	7 475,8	6 745,4	6 702,2	7 373,6	6 162,5	8 296,5
Konečné zásoby	tis. t	1 247,6	1 126,7	1 870,9	1 368,8	1 014,9	1 330,0
Konečné zásoby/domácí spotřeba	%	19,70	17,67	28,31	21,29	17,89	20,41

Pramen: ČSÚ; Celní statistika ;¹⁾ MZe ČR

Poznámka: Zásoby jsou uvedeny včetně SSHR

*) údaje kromě osevní plochy odhad, aktualizace dle monitoringu vývoje sklizně obilovin k 30. 8. 2004

Počáteční zásoby

Vlivem velmi nízké sklizně v roce 2003 a vlivem vysokého vývozu obilovin z ČR došlo v marketingovém roce 2003/2004 k výraznému snížení zásob obilovin na podprůměrnou hranici 1 014,9 tis. tun, což jsou jedny z nejnižších zásob od roku 1995/1996.

Příznivé klimatické podmínky pro vysokou sklizeň v roce 2004 vytváří ve stávajícím marketingovém roce 2004/2005 předpoklady pro navýšení zásob obilovin na zvýšenou hranici 1 330,0 tis. tun.

Dovoz

Předpokládaný dovoz ve výši 300 tis. tun v marketingovém roce 2003/2004 měl být ve srovnání s předchozími marketingovými ročníky jedním z roků, kdy úroveň dovozu dosáhla nejvyšších hodnot. Navýšení vyplývalo z podprůměrné produkce sklizňového roku 2003 a z nutnosti zajistit dostatek tuzemské suroviny pro domácí výrobu. Vzhledem k tomu, že výpadek v produkci obilovin v minulém roce postihl všechny státy střední a východní Evropy a nebyla reálná možnost dovozu obilovin ze zahraničí musela ČR tento výpadek sanovat z vlastních zdrojů – uvolněním části SSHR.

Reálný dovoz byl v marketingovém roce 2003/2004 velmi nízký (46,1 tis. tun) a to především u ozimé pšenice a krmného obilí. Snížená úroveň dovozu byla i u velmi kvalitních partií ozimého žita a kukuřice.

Očekávaná úroveň dovozu v marketingovém roce 2004/2005 ve srovnání s předchozím marketingovým rokem 2003/2004 se předpokládá mírně zvýšená. Vzhledem ke změně podmínek zahraničního obchodu v souvislosti se začleněním ČR do struktur EU a vzhledem k vysoké produkci obilovin v ČR se předpokládá dovoz na úrovni 62,5 tis. tun obilovin.

Dovoz obilovin celkem bez rýže v období let 1995 – 2004 (v tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
1995	119,9	81,3	201,2	1995/1996	127,3
1996	46,0	383,9	429,8	1996/1997	864,6
1997	480,7	76,2	556,9	1997/1998	156,9
1998	80,7	170,2	250,9	1998/1999	256,4
1999	86,3	73,9	160,2	1999/2000	112,6
2000	38,7	88,7	127,4	2000/2001	170,3
2001	81,6	48,9	130,5	2001/2002	108,8
2002	59,9	38,5	98,4	2002/2003	100,7
2003	62,3	22,2	84,5	2003/2004	46,1
2004	23,9	1,5 ^{*)}	25,4 ^{*)}	2004/2005	

Pramen: Celní statistika, ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, ^{*)}údaje do konce července 2004

Celková nabídka

Předpokládaná celková nabídka 9 626,5 tis. tun pro marketingový rok 2004/2005 je o 2 449,2 tis. tun (tj. 34,1 %) vyšší než v předchozím marketingovém roce. Z uvedeného navýšení je zcela patrné, že dojde k navýšení úrovně zásob a k výraznému obnovení vývozních dispozic.

Domácí spotřeba

V marketingovém roce 2004/2005 očekávaná celková domácí spotřeba 6 516,5 tis. tun je ve srovnání se skutečností marketingového roku 2003/2004 vyšší o 845,5 tis. tun (14,9 %). Rozdíl je tvořen především zvýšením ve využití obilovin na krmiva.

Vývoz

Původní, velmi nízké předpoklady vývozu obilovin ve výši 138,0 tis tun se nepotvrdily vzhledem k daleko rychlejšímu růstu cen v zahraničí než v České republice a celkový vývoz v marketingovém roce 2003/2004 skončil na výši 491,5 tis. tun. Tempo vývozu se zmírnilo až v druhé polovině marketingového roku 2003/2004 především v důsledku znovuzavedení neautomatických vývozních licencí a stanovení množstevního limitu vývozu obilovin a jejich výrobků z České republiky (NV č. 61/2004 Sb.).

Předpokládané množství obilovin, které bude k dispozici na vývoz v marketingovém roce 2004/2005 dosahuje výše 270,0 tis. tun. Z tohoto množství představuje 100,0 tis. tun (tj. 37,0 %) ječmene a 80,0 tis. tun (tj. 29,6 %) pšenice. Vývozní množství jednak odráží změnu dovozních a vývozních podmínek vzhledem k začlenění České republiky do evropských struktur, kdy předpokládaný vývoz v rámci EU by měl být 188,0 tis.tun (tj. 69,6 %) a vývoz do třetích zemí ve výši 82,0 tis. tun (tj. 30,4 %) a situaci, kdy zřejmě nebude možnost kam vyvážet z pohledu vysokých sklizní v sousedních zemích a v celé Evropě.

Vývoz obilovin celkem bez rýže v období let 1995 – 2004 (v tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
1995	418,6	724,0	1142,6	1995/1996	872,5
1996	148,5	5,0	153,5	1996/1997	12,1
1997	7,1	9,0	16,1	1997/1998	141,8
1998	132,9	79,6	212,4	1998/1999	556,9
1999	477,4	297,1	774,4	1999/2000	1141,5
2000	844,4	223,3	1067,7	2000/2001	369,4
2001	146,1	34,2	180,3	2001/2002	94,2
2002	60,0	165,6	225,6	2002/2003	943,1
2003	777,5	290,5	1068,0	2003/2004	491,5
2004	201,0	17,3 ^{*)}	218,3 ^{*)}	2004/2005	

Pramen: Celní statistika, ČSÚ

Poznámka: zaokrouhlení přesných údajů

^{*)} údaje do konce července 2004

Celkové užití, konečné zásoby

V marketingovém roce 2003/2004 došlo k dalšímu poklesu konečných zásob vlivem velmi nízké sklizně 2003 do konečné výše 1014,9 tis. tun. V meziročním porovnání jde o snížení o 353,9 tis tun (25,8 %). Při srovnání celkového užití s předchozím obdobím došlo k výraznému poklesu o 1 211,1 tis. tun na úroveň 6 162,5 tis. tun. Tento pokles pramení především z velmi nízké produkce obilovin v roce 2003 a meziročního snížení objemu dovozu (v předcházejícím marketingovém roce 2002/2003 bylo dovezeno 100,7 tis. tun obilovin).

Pro marketingový rok 2004/2005 se očekává nárůst konečných zásob na úroveň ročníků předchozích vzhledem k předpokládané velmi vysoké produkci obilovin v tomto roce. Tato úroveň konečných zásob by měla znamenat, že se celkový charakter našeho vnitřního obilního trhu změní opět na trh s převládajícími rysy vysoké nabídky.

Cenový vývoj

Nízká domácí sklizeň obilovin v roce 2003 a vysoká poptávka po obilí v zahraničí vedly k postupné změně charakteru vnitřního trhu obilovin na trh s nedostatkovou nabídkou. Současně došlo k posílení faktorů podmiňujících následný cenový růst. Působení uvedených vlivů mělo za následek v průběhu marketingového roku 2003/2004 nárůst cen všech obilných komodit. Výrazný cenový nárůst se projevil především u pšenice potravinářské, kde cenová hladina 4 000 Kč/t byla naplněna v lednu 2004 (4 073 Kč/t).

Vzhledem k předpokládané vysoké sklizni v tomto roce lze očekávat, že dojde k postupnému snižování cen na obilním trhu až do úrovně zachytné sítě intervenčního nákupu. Bilance obilovin pro marketingový rok 2004/2005 se postupně změní na přebytkovou po doplnění všech vyčerpaných rezerv z předcházejícího období.

Změna charakteru vnitřního trhu se pochopitelně promítne také do cenového vývoje. Předpokládá se, že posklizňový cenový vývoj plně odrazí jak změny na našem vnitřním trhu, tak i na zahraničním trhu a lze očekávat, že ceny hlavních tržních obilovin v tomto období budou výrazně klesat. Dle predikce cen se očekává, že měsíční průměry cen potravinářské pšenice u zemědělců dosáhnou v závěru roku 2004 úrovně 3 300 – 3 500 tis. Kč a u krmné pšenice 2 400 – 2 600 Kč. Také u ostatních krmných obilovin lze předpokládat pokles cenových průměrů, a to u ječmene na 2 300 – 2 500 Kč/t, u ovsa 2 200 – 2 400 Kč/t a u kukuřice 3 100 – 3 300 Kč/t.

U sladovnického ječmene se předpokládá s ohledem na vyšší výnos a nižší rozlohou pěstování jarního ječmene stejná, vyrovnaná cenová hladina minulého marketingového ročníku 2003/2004 na úrovni 3 700 – 3 900 Kč/t. Také u ozimého žita se u velmi kvalitních partií potravinářského žita očekává cena v rozmezí 3 600 – 3 800 Kč/t.

Bilance obilovin podle jednotlivých druhů za marketingový rok 2003/2004

Ukazatel	Jedn.	Pšenice ozimá	Pšenice jarní	Pšenice celkem	Žito	Ječmen ozimý	Ječmen jarní	Ječmen celkem	Oves	Triticale	Kukuřice	Ostatní obiloviny	Celkem
Osevní plocha	tis. ha	541,7	106,7	648,4	41,9	98,8	451,1	550,0	77,4	46,0	85,4	10,7	1459,7
Výnos	t/ha	4,14	3,69	4,07	3,80	3,09	3,91	3,76	3,02	3,52	5,58	2,31	3,95
Výroba	tis. t	2244,5	393,4	2637,9	159,3	305,3	1763,4	2068,7	233,6	161,9	476,4	24,7	5762,4
Počáteční zásoby	tis. t			900,7	35,2			212,1	26,0	27,9	166,4	0,5	1368,8
Dovoz	tis. t			2,6	31,0			3,9	0,1	0,1	6,9	1,5	46,1
Celková nabídka	tis. t			3541,2	225,5			2284,7	259,7	189,9	649,7	26,7	7177,3
Dom. spotřeba celkem ¹⁾	tis. t			2792,5	205,0			1785,0	217,0	174,0	487,0	10,5	5671,0
z toho – potraviny	tis. t			1050,0	175,0			600,0	27,0	0,0	14,0	5,5	1871,5
– osiva	tis. t			189,0	14,0			105,0	15,0	9,0	13,0	1,0	346,0
– krmiva	tis. t			1552,5	16,0			1080,0	175,0	165,0	460,0	4,0	3452,5
– technické užití	tis. t			1,0	0,0			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0
Vývoz vč. Slovenska	tis. t			195,8	6,8			199,4	19,2	1,6	65,3	3,4	491,5
Celkové užití	tis. t			2988,3	211,8			1984,4	236,2	175,6	552,3	13,9	6162,5
Konečné zásoby	tis. t			552,9	13,7			300,3	23,5	14,3	97,4	12,8	1014,9
Kon. zásoby/dom. spotř.	%			19,80	6,68			16,82	10,83	8,22	20,00	121,90	17,89
Kon. zásoby/celk. užití	%			18,50	6,47			15,13	9,95	8,14	17,64	92,09	16,47

Pramen: ČSÚ; Celní statistika, ¹⁾ MZe ČR

Poznámka: Zásoby jsou uvedeny včetně SZIF a SSHR.

Předpoklad bilance obilovin podle jednotlivých druhů pro marketingový rok 2004/2005, vycházející z odhadů k 15. srpnu 2004, doplněné aktuálním odhadem MZe dle monitoringu sklizně obilovin k 30. 8. 2004

Ukazatel	Jedn.	Pšenice ozimá	Pšenice jarní	Pšenice celkem	Žito	Ječmen ozimý	Ječmen jarní	Ječmen celkem	Oves	Triticale	Kukuřice	Ostatní obiloviny	Celkem
Osevní plocha	tis. ha	801,7	61,4	863,2	59,2	115,6	353,4	469,0	58,6	62,8	87,8	6,7	1 607,3
Výnos	t/ha	5,70	4,50	5,61	4,80	5,10	5,00	5,02	3,50	4,80	6,20	1,70	5,31
Výroba	tis. t	4 569,8	276,5	4 846,3	284,2	589,6	1 767,0	2 356,5	205,0	301,3	544,5	11,4	8 549,3
Počáteční zásoby	tis. t			552,9	13,7			300,3	23,5	14,3	97,4	12,8	1 014,9
Dovoz ze zemí EU	tis. t			20,0	10,0			10,0	1,0	0,0	9,0	0,2	50,2
Dovoz z třetích zemí	tis. t			5,0	5,0			0,0	0,0	0,0	1,0	1,3	12,3
Dovoz celkem	tis. t			25,0	15,0			10,0	1,0	0,0	10,0	1,5	62,5
Celková nabídka	tis. t			5 424,1	312,9			2 666,8	229,5	315,6	651,9	25,7	9 626,5
Domácí spotř. celkem ¹⁾	tis. t			3 445,0	237,0			1 895,0	181,0	267,5	477,0	14,0	6 516,5
z toho - potraviny	tis. t			1 250,0	175,0			600,0	27,0	0,0	14,0	6,0	2 072,0
- osiva	tis. t			185,0	17,0			95,0	14,0	12,5	13,0	1,0	337,5
- krmiva	tis. t			2 000,0	45,0			1 200,0	140,0	250,0	450,0	7,0	4 092,0
- techn. užití	tis. t			10,0	-			-	-	5,0	-	-	15,0
Vývoz do zemí EU	tis. t			50,0	6,0			60,0	13,0	10,0	45,0	4,0	188,0
Vývoz do třetích zemí	tis. t			30,0	2,0			40,0	2,0	2,0	5,0	1,0	82,0
Vývoz celkem	tis. t			80,0	8,0			100,0	15,0	12,0	50,0	5,0	270,0
Intervenční nákup	tis. t			1100,0	0,0			400,0	0,0	0,0	10,0	0,0	1 510,0
Celkové užití	tis. t			4 625,0	245,0			2 395,0	196,0	279,5	537,0	19,0	8 296,5
Konečné zásoby	tis. t			799,1	67,9			271,8	33,5	36,1	114,9	6,7	1 330,0
Kon. zás./dom.spotřeba	%			23,20	28,65			14,34	18,51	13,50	24,09	47,86	20,41
Kon. zás./celkové užití	%			17,28	27,71			11,35	17,09	12,92	21,40	35,26	16,03

Pramen: ČSÚ; Celní statistika,¹⁾ MZe ČR

Poznámka: Zásoby jsou uvedeny včetně SSHR, bilance schválena na Komoditním výboru pro obiloviny dne 31. 8. 2004

Vliv průběhu počasí na vývoj porostů

Rok 2003 byl z hlediska srážkové bilance velmi podprůměrný, kdy oproti dlouhodobému normálu spadlo na území republiky v závislosti na lokalitě 55 – 80 % srážek. Srážkový deficit měl vliv na objem produkce sklizně 2003 a následně zkomplikoval zpracování a přípravu půdy pro setí ozimů. Většina ozimých obilovin na podzim 2003 byla sice zaseta v agrotechnických lhůtách, ale zpracování půdy a předseťová příprava byly nekvalitní. Na většině území ČR se selo do suché, hroudovité, nekvalitně a nedostatečně zpracované půdy. Porosty ozimých obilovin vzházely nerovnoměrně a značně pomalu. Díky teplému a vlhkému listopadu se stav u většiny porostů ozimých obilovin zlepšil a většina porostů byla před nástupem zimy zapojena (s výjimkou některých oblastí Plzeňska, Karlovarska, Žatecka, střední Moravy).

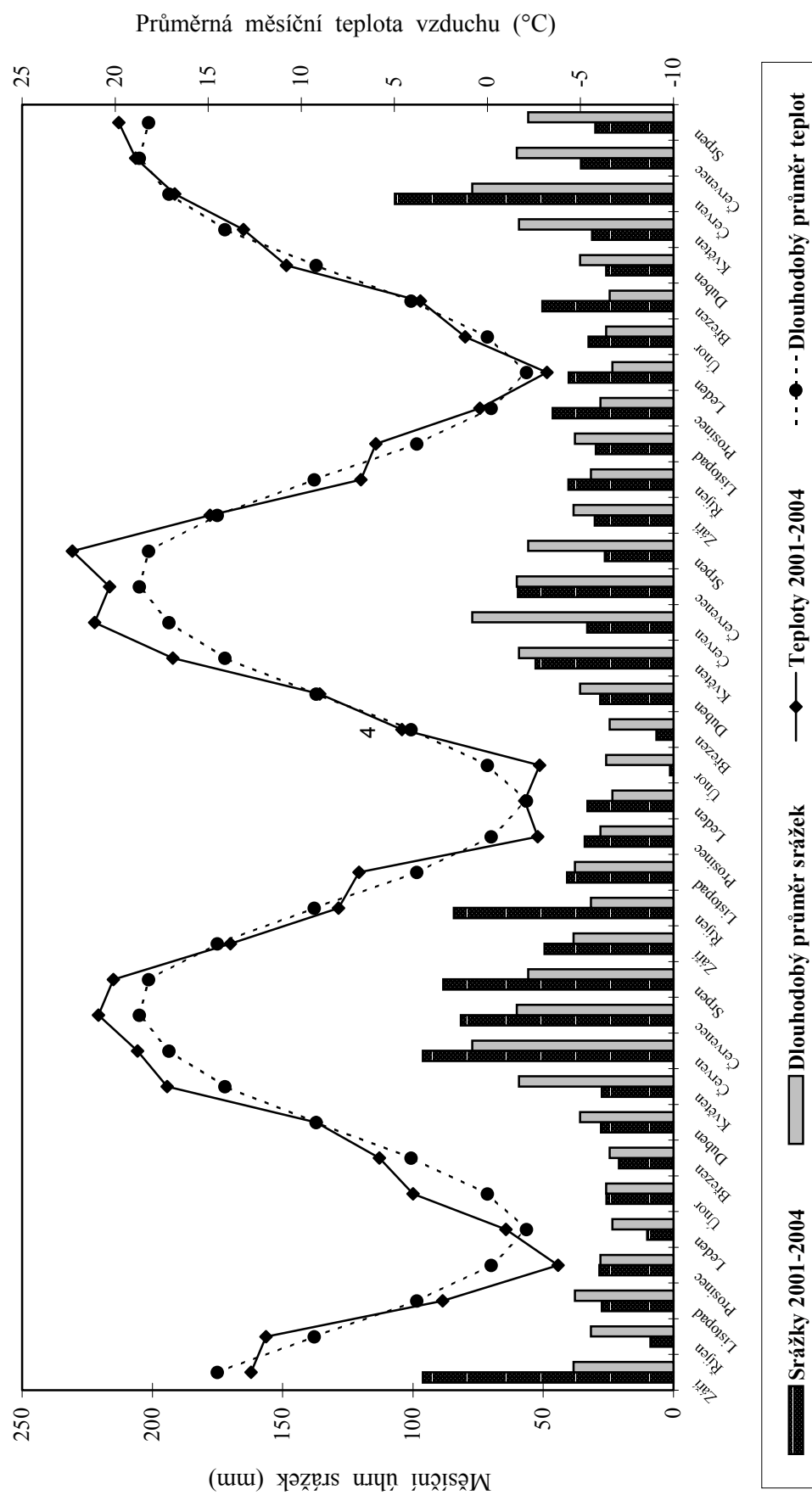
V průběhu zimního období neměly klimatické podmínky na celkový stav porostů ozimých obilovin negativní vliv, neboť na většině území České republiky byla dostatečná sněhová pokrývka, která ozimy ochránila před mrazy.

Na počátku jarního období byla většina na podzim zasetych porostů v dobrém stavu, dobře odnožených a zapojených. Na menší části ploch (cca 10 – 15 %) byla pšenice málo odnožená a její stav byl rizikový. Zdravotní stav porostů se odvíjel od podmínek jednotlivých lokalit, ale většina ploch ozimů byla v dobrém stavu, bez výrazného napadení patogeny. Ojediněle byl zjištěn výskyt žluté sterilní zakrslosti ječmene (BYDV) a byl velmi malý počet lokalit s výskytem virové zakrslosti ozimé pšenice (WDV).

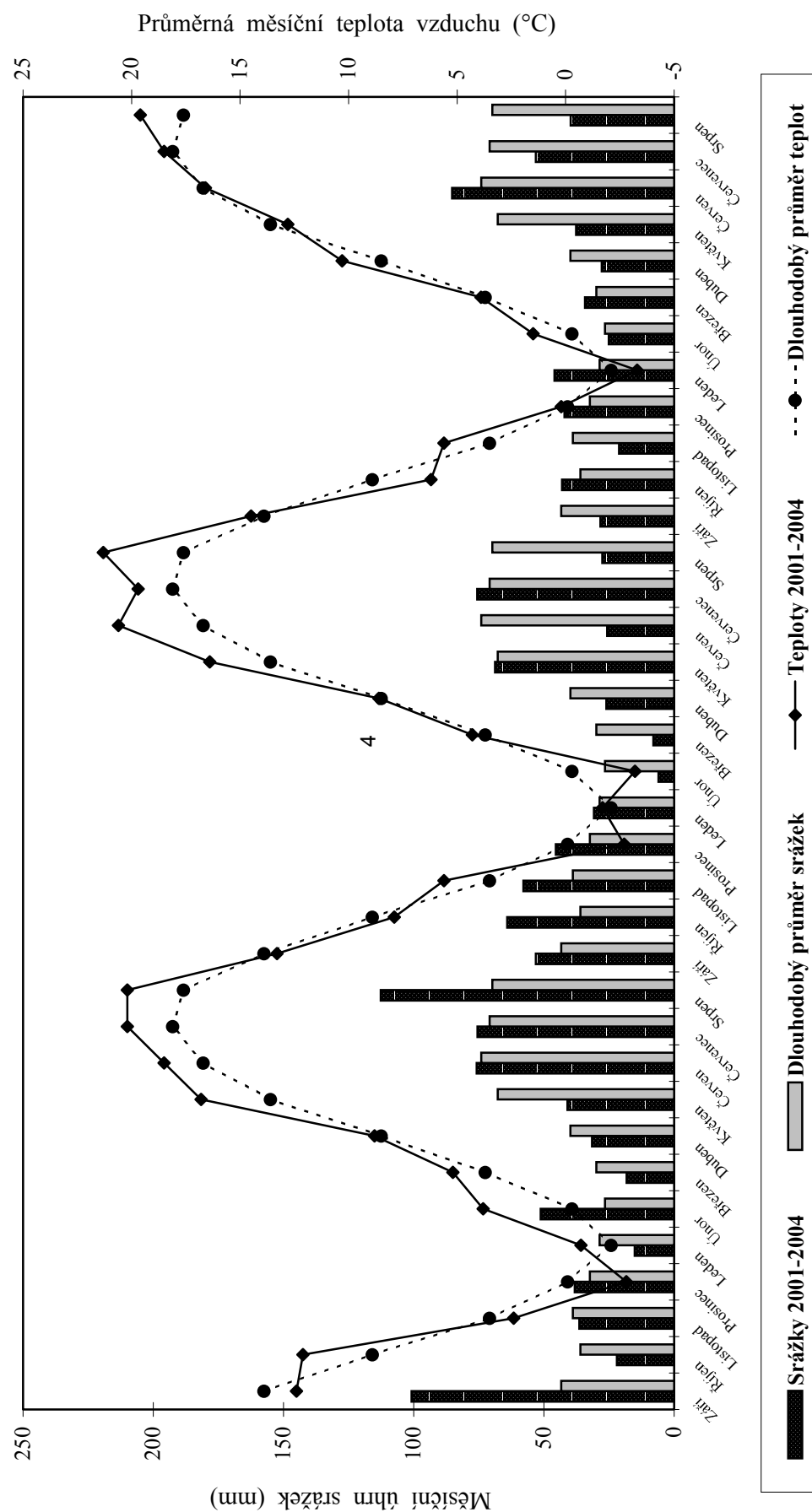
Příznivé počasí v předjarním období přispělo k včasnému nástupu jarních prací. Podstatná část jarních obilovin tak byla zaseta v agrotechnických termínech v průběhu března.

Zásadní vliv na další vývoj a stav porostů měl průběh klimatických podmínek v průběhu měsíce května a června roku 2004. V tomto období převládalo velmi chladné počasí s dostatečným množstvím srážek, což se velmi příznivě projevilo na vývoji obilovin a slibovalo velmi slušnou úrodu. Porosty ve většině případů byly velmi dobře vyvinuté, s dostatečným počtem klasů /ha a optimálním počtem zrn v klasu. Chladný charakter počasí však posunul přibližně o dva týdny nástup do žňových prací.

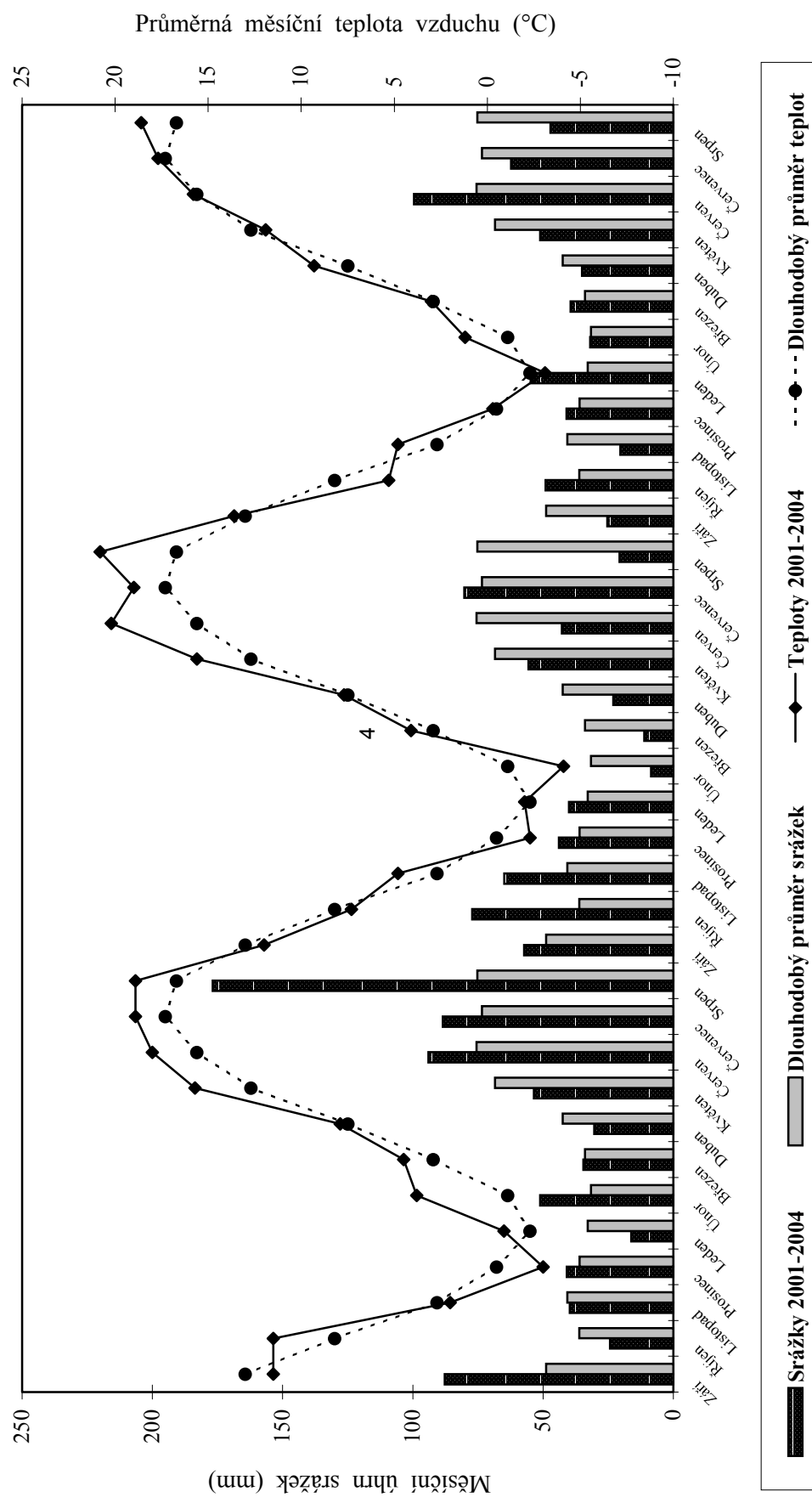
Porovnání dlouhodobých průměrů měsíčních úhmů srážek a průměrných měsíčních teplot
vzduchu se skutečností září 2001 až srpen 2004 - kukuřičná výrobní oblast

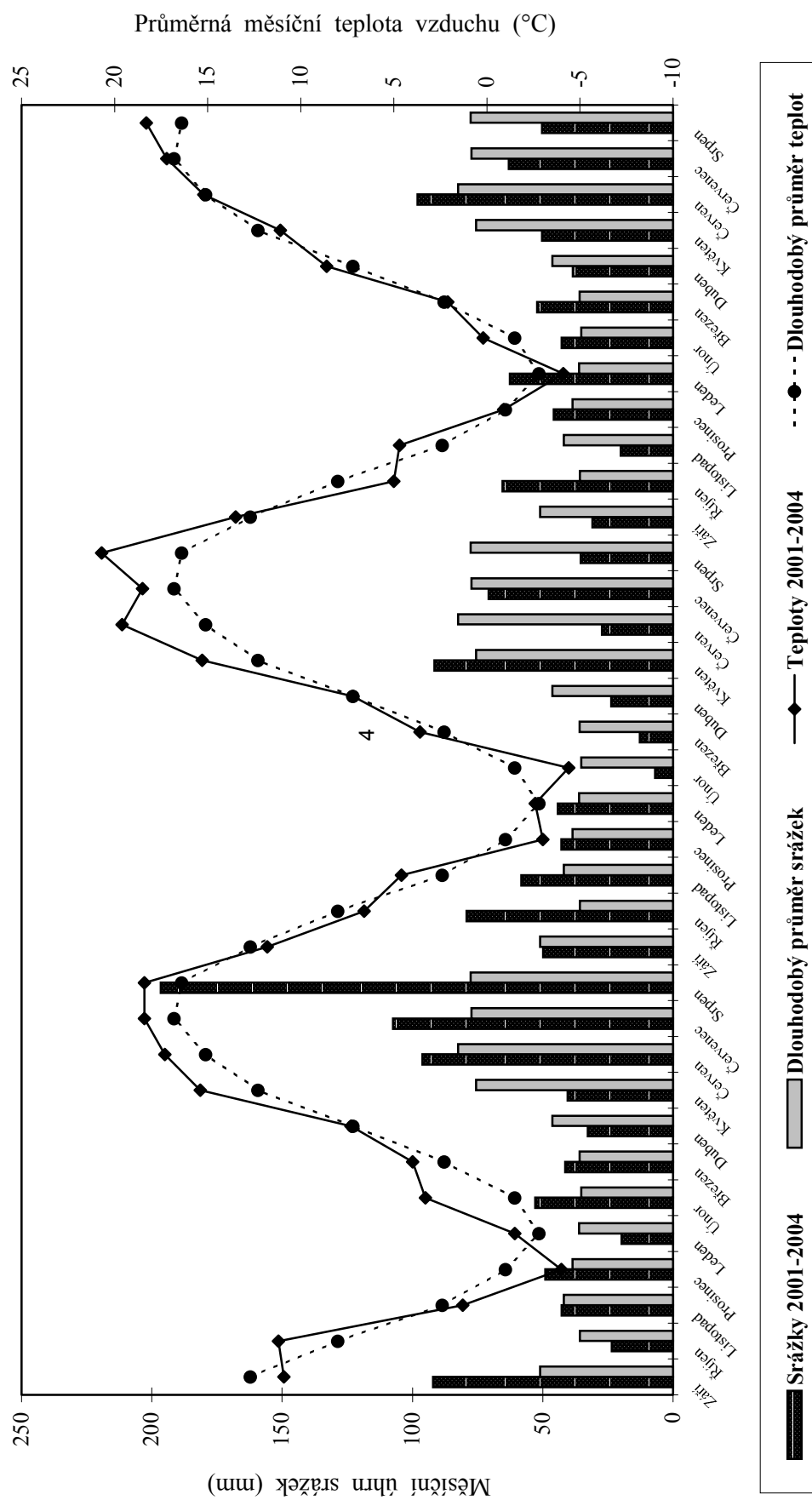
Porovnání dlouhodobých průměrů měsíčních úhmů srážek a průměrných měsíčních teplot
vzduchu se skutečností září 2001 až srpen 2004 - řepařská výrobní oblast

Porovnání dlouhodobých průměrů měsíčních úhmů srážek a průměrných měsíčních teplot
vzduchu se skutečností září 2001 až srpen 2004 - obilnářská výrobní oblast

*Porovnání dlouhodobých průměrů měsíčních úhmů srážek a průměrných měsíčních teplot
vzduchu se skutečností září 2001 až srpen 2004 - bramborářská výrobní oblast*

PŠENICE

Výroba

Na základě odhadu produkce ČSÚ k 15. 8. 2004 doplněného o aktuální odhad sklizně dle monitoringu Ministerstva zemědělství k 30. 8. 2004 se očekává v ČR sklizeň pšenice v roce 2004 v množství 4 846,3 tis. tun. Z tohoto množství je 4 569,8 tis. tun pšenice ozimé (tj. 94,3 % celkové výroby) a 276,5 tis. tun pšenice jarní (tj. 5,7 % z celkové výroby).

Celková výroba pšenice výrazně vzrostla proti skutečnosti předchozího roku o 2 208,4 tis. tun, tj. o 83,7 %. Toto zvýšení vyplývá především z nárůstu produkce pšenice ozimé o 2 325,3 tis. tun, tj. o 103,6 %. Naopak u pšenice jarní bylo zaznamenáno snížení produkce o 116,9 tis. tun (29,7 %).

K návratu na velmi vysokou úroveň výroby pšenice v roce 2004 se podílí nárůst osevních ploch a výrazný meziroční nárůst průměrného hektarového výnosu ozimé pšenice. Rozhodující vliv na dosaženou úroveň výroby mělo počasí, které umožnilo na podzim roku 2003 zasít většinu ozimů v agrotechnických termínech. Mírná zima s dostatkem sněhové pokrývky vytvořila podmínky pro dobré přezimování a chladný a studený květen, který je rozhodující při formování výnosových prvků.

Jako v předchozích ročnících (s výjimkou loňského sklizňového roku 2003), tak i v letošním roce si pšenice zachovává svůj dominantní vliv na celkovou bilanční rovnováhu všech obilovin. Dosažená velmi vysoká úroveň sklizně pšenice znamená, že celkový charakter našeho vnitřního trhu se po loňském roce, ve kterém vlivem velmi nízké sklizně obilovin převažovala poptávka nad nabídkou, změnil na trh s převažujícími rysy spíše prebytkové nabídky. Pro dosažení bilanční rovnováhy bude třeba vyvézt do zahraničí celkem 80 tis. tun této komodity při současném provedení intervenčního nákupu ve výši 1 100 tis. tun.

Podle dosavadních výsledků monitoringu kvality letošní produkce (doposud analyzováno 650 sklizňových vzorků z celkového množství cca 1000 ks) vyplývá, že pšenice potravinářská ze sklizně 2004 vykazuje uspokojivé jakostní ukazatele, kromě obsahu bílkovin; průměrná hodnota všech doposud odebraných vzorků letos v tomto parametru dosahuje 11,4 %, což lze hodnotit jako podprůměrný výsledek. U čísla poklesu letošní sklizeň vykazuje nižší parametry než v předchozích letech. Velmi pozitivní je však zjištěná kvalita u objemové hmotnosti, která v letošním roce bude podle doposud zjištěného průměru (814 g/l) nebude limitovat celkové množství pšenice, které bude možné použít pro potravinářské zpracování.

Obecně je tedy možné konstatovat, že na rozdíl od minulého marketingového roku 2003/2004 nebude limitujícím faktorem pro užití potravinářské pšenice ani celková produkce pšenice a ani její kvalita. Lze očekávat, že potravinářská pšenice splní bez problémů všechny kvalitativní požadavky pro intervenční nákup z letošní sklizně.

Následující tabulky obsahují výsledky sledování technologické jakosti potravinářské pšenice ze sklizně 2004 a procenta vzorků, nevyhovujících ČSN 461100-2 (potravinářská pšenice). Pro srovnání jsou tyto výsledky doplněné o některé údaje z minulých let. Srovnání s obdobím před rokem 2002 je komplikováno skutečností, že od 1. 7. 2002 vstoupila v platnost nová ČSN 461100-2, u které došlo k úpravám v hodnocení kvality potravinářské pšenice u některých ukazatelů.

Průměrné hodnoty kvality pšenice ze sklizně 2003 ve srovnání s kvalitou z předchozích sklizní

Rok	Objemová hmotnost (g/l)	SDS – seditest (ml)	Číslo poklesu (s)	N – látky (%)	Propad pod sítem 2,5 mm (%)	Propad pod sítem 2,2 mm (%)	Obsah příměsí (%)	Obsah nečistot (%)
1999	787,4	67,8	291,5	11,6	11,6	3,3	-	-
2000	769,1	71,7	222,8	12,7	10,7	3,3	-	-
2001	758,0	72,6	256,1	11,2	9,6	3,4	-	-
2002	760,0	34 ^{*)}	272,0	12,2	-	-	4,0	0,3
2003	779,0	36 ^{*)}	305,0	13,1	-	-	5,3	0,7
2004**)	814,0	32 ^{*)}	313,0	11,4	-	-	4,0	0,5

Pramen: Monitoring kvality sklizně pšenice v ČR, Zemědělský výzkumný ústav Kroměříž, s. r. o.

Poznámka *) Sedimentační test prováděn složitějším Zelenyho testem v souladu s ČSN. Norma stanoví minimální hodnotu pro potravinářskou pšenici 30 ml.

**) Analyzováno 650 sklizňových vzorků

Procentický podíl vzorků pšenice neodpovídajících hodnotami svých parametrů technologické jakosti potravinářské pšenice podle požadavků ČSN 461100 – 2

	2000	2001	2002	2003	2004**)
objem. hmotnost nižší než 780 g/l	62,6	72,6	70,4	46,6	12,9
objem. hmotnost nižší než 760 g/l*	-	-	46,3	24,0	7,6
SDS – test nižší než 55 ml	9,6	7,9	-	-	-
Zelenyho test nižší než 30 ml*	-	-	28,3	22,3	43,6
číslo poklesu nižší než 200 s	37,0	21,0	-	-	-
číslo poklesu nižší než 220 s*			23,5	4,9	11,5
bílkoviny nižší než 12 %	31,3	72,3	46,1	18,2	69,0
bílkoviny nižší 11,5 %*	-	-	30,5	10,8	53,5
bílkoviny nižší než 11 %	13,8	43,3	-	-	-
propad pod sítem 2,2 mm větší než 3 %	45,4	46,2	-	-	-
obsah příměsí*	-	-	17,8	33,6	16,8
obsah nečistot*	-	-	17,0	27,5	31,8

Pramen: Monitoring kvality sklizně pšenice v ČR, Zemědělský výzkumný ústav Kroměříž, s. r. o.

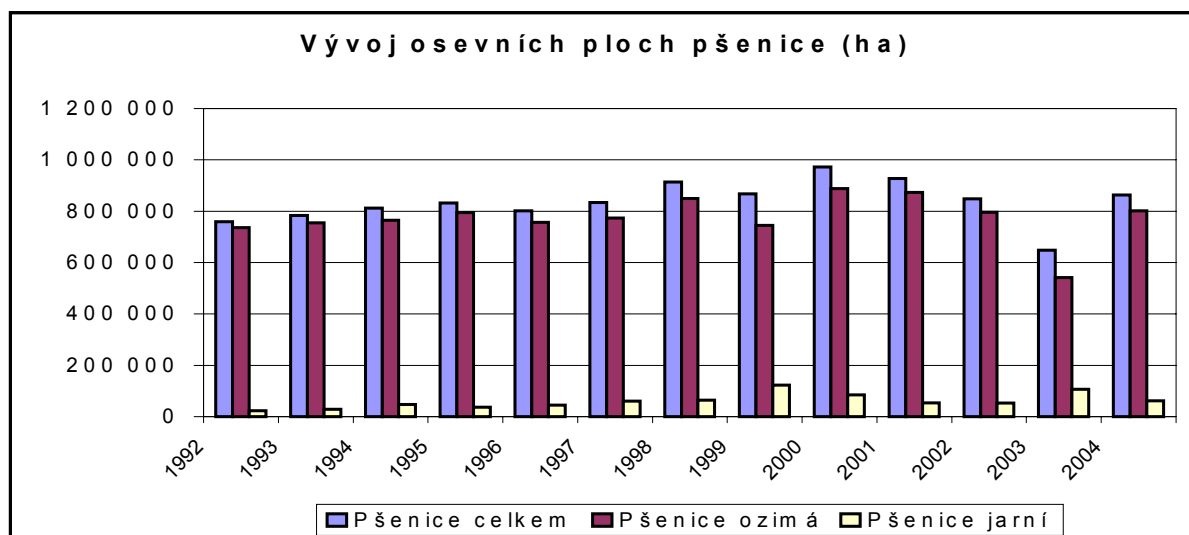
Poznámka *) Jakostní ukazatele podle nové ČSN 461100-2 platné od 1. 7. 2002

**) Výsledky analýz 650 sklizňových vzorků potravinářské pšenice

Osevní plochy

Osevní plocha pšenice podle soupisu osevních ploch ČSÚ k 31. 5. 2004 proti předchozímu roku 2003 výrazně vzrostla o 214,8 tis. ha (33,1 %) a dosáhla 863,2 tis. ha. Tento výrazný nárůst osevních ploch ovlivnila především pšenice ozimá, která se po ročním výpadku navrátila k plochám obvyklým v ročnicích předchozích (meziročně o 260,0 tis. ha, tj. o 48,0 %), zatímco osevní plocha pšenice jarní se snížila o 45,3 tis. ha (tj. 42,4 %) na 61,4 tis. ha.

Po poklesu výměry pěstování ozimé pšenice v roce 2003, kdy hlavní příčinou velkého snížení výroby pšenice, potažmo propadu produkce všech obilovin byl vliv obecně sníženého zájmu o její pěstování vzhledem k velkému přetlaku pšeničné komodity na volném trhu a horších podmínek pro založení porostů s vysokým procentickým zastoupením jarních zaorávek, se pšenice opět navrácí k osevním plochám obvyklým v ročnicích minulých. Důvody nárůstu spočívají především ve snaze zemědělců navrátit se u ozimých obilovin k výnosové jistotě s možností exportu.

Pramen: ČSÚ

Hektarové výnosy

Podle odhadu ČSÚ k 15. 8. 2004 doplněného o aktuální odhad MZe k 30. 8. 2004 lze očekávat v roce 2004 u pšenice historicky druhý nejvyšší průměrný výnos za posledních 20 let ve výši 5,61 t/ha, což představuje ve srovnání s předchozím rokem velmi výrazný nárůst o 1,54 t/ha (tj. 37,8 %). Nárůst výnosu u ozimé pšenice o 1,56 t/ha (tj. o 37,7 %) je způsoben především vlivem velmi příznivých klimatických podmínek při přezimování porostů a chladným a studeným květnem, který byl rozhodující pro formování všech výnosových prvků. Pšenice jarní zaznamenala mírnější nárůst hektarového výnosu ve srovnání s předchozím sklizňovým rokem 2003 o 0,81 t/ha, tj. o 21,9 %.

Velmi vysoký průměrný hektarový výnos ozimé pšenice a její návrat k obvyklé výměře pěstování navrátil pšenici zpět k jejímu dominantnímu postavení mezi ostatními obilovinami. V porovnání v dlouhodobé časové řadě je výnos srovnatelný pouze s ročníkem 1990 (5,64 t/ha).

Bilanční tabulka pšenice

Ukazatel	Jedn.	1999/ 2000	2000/ 2001	2001/ 2002	2002/ 2003	2003/ 2004	2004(*) 2005
Osevní plocha	tis. ha	867,6	972,7	927,2	848,8	648,4	863,2
Výnos	t/ha	4,65	4,21	4,85	4,56	4,07	5,61
Výroba	tis. t	4 028,3	4 084,1	4 476,1	3 866,5	2 637,9	4 846,3
Počáteční zásoby	tis. t	826,1	667,8	772,8	1 374,3	900,7	552,9
Dovoz celkem	tis. t	19,7	7,5	11,4	13,4	2,6	25,0
Celková nabídka	tis. t	4 874,1	4 759,4	5 260,3	5 254,2	3 541,2	5 424,1
Domácí spotřeba celkem ¹⁾	tis. t	3 369,9	3 661,0	3 811,0	3 598,0	2 792,5	3 445,0
z toho – potraviny	tis. t	1 170,0	1 220,0	1 245,0	1 170,0	1 050,0	1 250,0
– osiva	tis. t	198,9	200,0	195,0	177,0	189,0	185,0
– krmiva	tis. t	2 000,0	2 240,0	2 370,0	2 250,0	1 552,5	2 000,0
– technické užití	tis. t	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	10,0
Vývoz celkem	tis. t	836,4	325,6	75,0	755,5	195,8	80,0
Intervenční nákup	tis. t	495,4	101,0	0,0	724,3	0,0	1 100,0
Celkové užití	tis. t	4 206,3	3 986,6	3 886,0	4 353,5	2 988,3	4 625,0
Konečné zásoby	tis. t	667,8	772,8	1 374,3	900,7	552,9	799,1
Konečné zásoby/domácí spotřeba	%	19,82	21,11	36,06	25,03	19,80	23,20
Konečné zásoby/celkové užití	%	15,88	19,38	35,37	20,69	18,50	17,28

Pramen: ČSÚ; Celní statistika;¹⁾ MZe ČR

Poznámka: Zásoby jsou uvedeny včetně SSHR

^{*)} údaje kromě osevní plochy odhad, aktualizace dle monitoringu vývoje sklizně obilovin k 30. 8. 2004

Počáteční zásoby

Počáteční zásoby pšenice pro marketingový rok 2004/2005 se proti předchozímu roku snížily o 347,8 tis. t (o 38,6 %) na 552,9 tis. tun. Tento stav počátečních zásob je možné na počátku marketingového roku 2004/2005 hodnotit jako velmi nízký z pohledu zajištění suroviny při přechodu na novou sklizeň. Vzhledem k očekávané celkově velmi vysoké sklizni s nutností doplnění vyčerpaných rezerv pšenice (včetně doplnění SSHR) a zahájení intervenčního nákupu dojde v průběhu marketingového roku k celkovému navýšení zásob pšenice na úroveň 799,1 tis. tun, což představuje obdobnou úroveň zásob pšenice marketingového roku 2000/2001.

Dovoz

Vzhledem k nižší sklizni a k zajištění vyrovnané bilance v této komoditě se předpokládala výrazná změna importu v marketingovém roce 2003/2004, kdy se očekával dovoz ve výši 300 tis. tun pšenice. Avšak obdobná, nízká produkce obilovin byla ve všech sousedních zemích a ve všech státech střední a východní Evropy, kde na rozdíl od České republiky, ihned po sklizni reagovali vyššími nákupními cenami obilovin s cílem zajistit si dostatek obilovin, především pšenice, pro vnitřní trh té dané země. Díky těmto skutečnostem nebyla možnost odkud pšenici dovést a vznikla potřeba tuto situaci řešit v rámci České republiky. Jedním z opatření jak vyřešit vzniklou situaci byla možnost bezcelního dovozu 300 tis. tun pšenice (NV č.462/2003 Sb.), která se však ukázala jako nereálná. Další možností bylo uvolnění části zásob SSHR (Usnesení vlády č. 159/2004 Sb.).

Skutečný dovoz v marketingovém roce 2003/2004 činil pouze 2,6 tis. tun pšenice a to převážně v první polovině marketingového roku. Z toho bylo 2,1 tis tun pšenice potravinářské.

V marketingovém roce 2004/2005 se očekává postupná stabilizace vnitřního trhu s obilovinami při doplnění vyčerpaných volných rezerv se současnou změnou v nastavení našeho zahraničního obchodu v rámci pravidel EU. Celkový dovoz (v rámci EU a třetí země) se předpokládá ve výši 25 tis.tun.

Dovoz pšenice a souřeže v období let 1995 – 2004 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
1995	3,0	1,7	4,7	1995/1996	2,0
1996	0,3	1,7	2,0	1996/1997	195,8
1997	194,0	30,7	224,7	1997/1998	49,2
1998	18,5	65,5	84,0	1998/1999	90,1
1999	24,6	19,6	44,2	1999/2000	19,7
2000	0,2	7,1	7,3	2000/2001	7,5
2001	0,4	1,1	1,5	2001/2002	11,4
2002	10,3	6,2	16,5	2002/2003	13,5
2003	7,3	2,6	9,9	2003/2004	2,6
2004	0,0	1,2 ^{*)}	1,2 ^{*)}	2004/2005	

Pramen: Celní statistika, ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, ^{*)} údaje do konce července 2004

Celková nabídka

Pro marketingový rok 2003/2004 činila celková nabídka pšenice 3 541,2 tis. tun. Jednalo se o nejnižší nabídku pšenice za posledních 10 let, která neměla vytvářet vývozní dispozice, ale s ohledem na vyšší ceny v zahraničí se tato okolnost nepotvrdila. Pro plné pokrytí požadavků potravinářského a především krmivářského průmyslu bylo nezbytné vyřešit nedostatek pšenice uvolněním části SSHR.

Očekávaná celková nabídka pšenice pro marketingový rok 2004/2005 činí 5 424,1 tis. tun, což představuje nárůst o 1 882,9 tis. tun (tj. 53,2 %) ve srovnání s předchozím marketingovým rokem.

Jedná se o nadprůměrnou úroveň, která je srovnatelná s marketingovými ročníky 2001/2002, 2002/2003 a vyplývá z velmi vysoké sklizně v letošním ročníku.

Taková celková nabídka vytváří velmi vysoké vývozní dispozice. Přesto po sklizni 2004 se očekává pomalejší tempo vývozu do zahraničí, vzhledem k vysokým sklizním v celém evropském regionu, kde zřejmě dojde k rychlému cenovému poklesu, který se projeví i na našem trhu. Proto bude nezbytné odčerpát vyrobené přebytky prostřednictvím intervenčního nákupu.

Potravinářské užití

Po útlumu ve vývozu výrobků z pšenice v marketingovém roce 2002/2003 dochází k dalšímu poklesu v marketingovém roce 2003/2004. Vývoz pšeničné mouky do konce marketingového roku dosáhl 13,1 tis.tun a je nejnižší od roku 1998.

Domácí spotřeba pšenice pro potravinářské účely je v dlouhodobém časovém pohledu stabilizovaná. Užití potravinářské pšenice kolísá v závislosti na vývozu této položky do zahraničí.

Spotřeba pšenice na obyvatele a rok v roce 2002 dosáhla podle ČSÚ 120,0 kg v hodnotě zrna (93,7 kg v hodnotě mouky) a zvýšila se tak oproti předchozímu roku o 6,0 kg (6,8 %). Po letech každoročního poklesu dochází ve spotřebě hlavní potravinářské komodity k mírnému růstu a k přiblížení se hodnotám ročníku 1996, kdy spotřeba byla obdobná. Vzhledem k tomu, že se jedná o první rok zvýšení po předchozím dlouholetém období poklesu spotřeby, jde o první, zajímavý signál ve zvyšující se spotřebě pšenice pro lidskou výživu.

Vývoz pšeničné mouky (položky celního sazebníku skupiny 1101) v období let 1995 – 2004 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
1995	3,3	72,6	75,8	1995/1996	98,6
1996	26,0	0,6	26,6	1996/1997	2,7
1997	2,1	12,4	14,5	1997/1998	17,3
1998	4,9	4,3	9,3	1998/1999	13,6
1999	9,3	12,6	21,8	1999/2000	37,3
2000	24,7	40,1	64,8	2000/2001	65,5
2001	25,4	14,6	40,0	2001/2002	24,3
2002	9,7	9,0	18,7	2002/2003	17,9
2003	8,9	7,5	16,4	2003/2004	13,1
2004	5,6	0,6 ^{*)}	6,2 ^{*)}	2004/2005	

Pramen: Celní statistika, ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, ^{*)} údaje do konce července 2004

Spotřeba na osivo

Trend snížené spotřeby pšenice na osiva z marketingového roku 2002/2003 se v minulém marketingovém roce 2003/2004 nepotvrdil a při návratu osevních ploch pšenice do obvyklých úrovní se spotřeba na osiva navrátila do úrovně, která byla obvyklá v předchozích letech.

Pro marketingový rok 2004/2005 se očekává obdobná úroveň jako v ročníku minulém.

Krmivářské užití

Pšenice přes její produkční výpadek v roce 2003 zůstala v ČR nejdůležitější krmnou obilovinou. V marketingovém roce 2003/2004 došlo k dalšímu poklesu její krmné spotřeby na 1 552,5 tis. tun (meziročně o 697,5 tis. tun, tj. o 31,0 %), což souviselo především s nedostatečnou nabídkou pšenice ve srovnání s jinými krmnými obilovinami. Chybějící pšenice byla v krmných směsích postupně nahrazována dostupnějším ječmenem a kukuřicí.

Podstatná část pšenice byla pěstována s cílem dosáhnout potravinářskou kvalitu s vyšší hladinou realizační ceny, což v marketingovém roce 2003/2004 činilo v krmivářském sektoru problémy se zajištěním dostatku kvalitní suroviny. Zvyšovala se poptávka po kvalitní měkké krmné pšenici a následně docházelo k přibližování ceny této krmné suroviny ceně potravinářské pšenice. Toto cenové přiblížení je patrné především v závěru marketingového roku.

V marketingovém roce 2004/2005 se očekává ve srovnáním s předchozím marketingovým rokem výrazný nárůst užití pšenice pro krmivářské účely z 1 552,5 tis. tun na 2 000 tis. tun.

Technické užití

V roce 2003 bylo na produkci kvasného bezvodého lihu resp. bioetanolu proplaceno z dotačního titulu 1.J 1,434 mil. Kč, což odpovídá množství 1 795 hl vyrobeného bioetanolu. Bioetanol se dále používal na různé provozní zkoušky a na výrobu alternativních paliv. Celkem v roce 2003 bylo vyrobeno 3 000 hl bioetanolu pro palivové účely, což odpovídá zpracování z výměry cca 200 ha. Uvedený dotační titul 1.J byl v roce 2003 ukončen a s jeho další podporou v roce 2004 se neuvažuje.

Vývoz

V marketingovém roce 2003/2004 se očekával pokles ve vývozu pšenice s ohledem na celkové snížení zásob pšenice z minulých sklizní a díky výrazně nízké sklizni pšenice v roce 2003. Po sklizni se předpokládal celkový vývoz ve výši 50 tis. tun především z pohledu rychlejšího cenového nárůstu v zahraničí než u nás. Cenový vývoj v České republice však byl daleko pomalejší než se očekávalo a tak vývoz pšenice pokračoval i přes neustále se prohlubující nedostatkovou bilanci u pšenice. Do konce marketingového roku 2003/2004 bylo vyvezeno 195,8 tis. tun pšenice. Převážná část tohoto množství 111,7 tis tun (57,0 %) byla vyvezena v první polovině marketingového roku. Předmětem vývozu byla jak pšenice potravinářská, tak i velmi nedostatková pšenice krmná.

K určitému zpomalení došlo až po vyjití regulačního nařízení vlády č. 61/2004 Sb., které stanovilo množstevní omezení vývozu obilovin a výrobků z obilovin z České republiky.

Přes vysokou produkci obilovin v ČR se v marketingovém roce 2004/2005 se očekává nižší objem vývozu pšenice než v minulém marketingovém roce v důsledku očekávaných vysokých sklizní nejen v Evropě, ale i ve světě. Předpokládaný vývoz jak do zemí EU, tak do třetích zemí v množství 80,0 tis. tun je výsledkem možností umístění bilančního přebytku.

Vývoz pšenice a souřeže v období let 1995 – 2004(tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
1995	358,0	660,2	1.018,3	1995/1996	802,8
1996	142,5	2,8	145,3	1996/1997	3,1
1997	0,3	3,3	3,5	1997/1998	82,9
1998	79,7	75,5	155,1	1998/1999	474,3
1999	398,8	169,1	568,0	1999/2000	836,4
2000	667,3	200,3	867,6	2000/2001	325,6
2001	125,3	25,9	151,2	2001/2002	75,0
2002	49,1	103,3	152,4	2002/2003	755,5
2003	652,2	111,7	763,9	2003/2004	195,8
2004	84,1	12,9*	97,0*	2004/2005	

Pramen: Celní statistika, ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, * údaje do konce července 2004

Celkové užití, konečné zásoby

V marketingovém roce 2003/2004 došlo k velmi výraznému snížení celkového užití pšenice na 2 988,3 tis. tun (tj. o 31,4 %). Jedná se o druhé nejnižší užití za posledních sedm let především pod vlivem velmi nízké produkce pšenice v roce 2003. V této souvislosti došlo ke snížení konečných zásob až na úroveň 552,9 tis. tun, což je úroveň nejnižší od období 1995/1996.

Za předpokladu uskutečnění vyšší spotřeby pšenice na krmiva v množství 2 000,0 tis. tun a intervenčního nákupu ve výši 1 100,0 tis. tun, dojde k navýšení celkového užití pšenice na 4 625,0 tis. tun (o 54,7 % ve srovnání s předchozím marketingovým rokem) při navýšení konečných zásob na úroveň 799,1 tis. tun.

Cenový vývoj

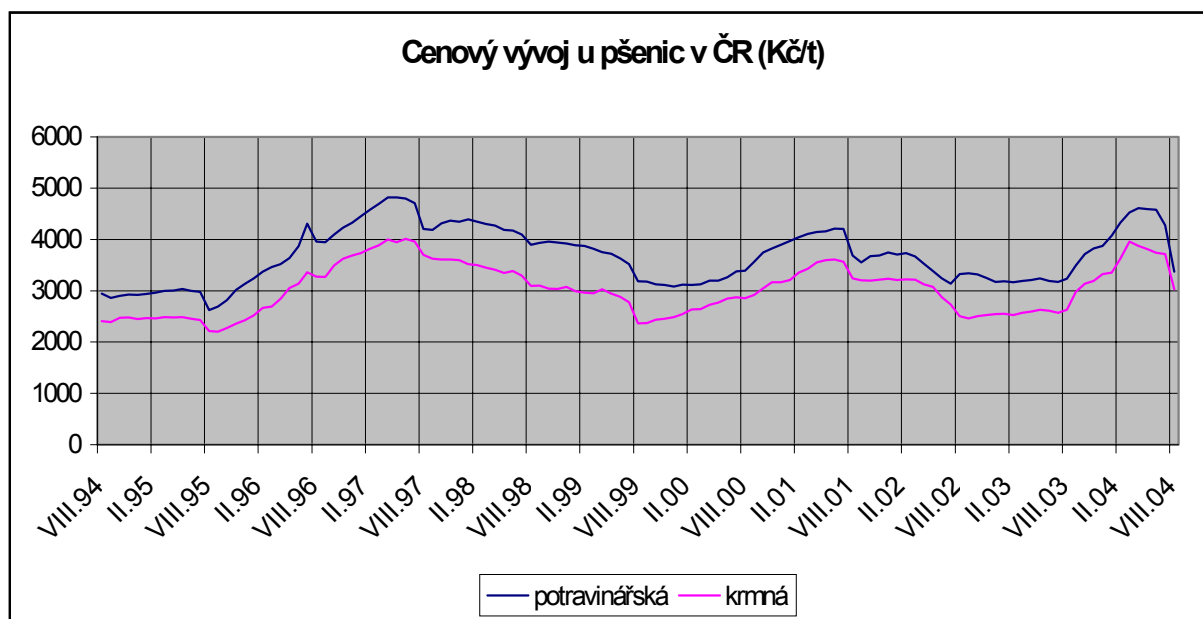
Měsíční průměry cen pšenice u zemědělských výrobců v Kč/t v marketingových letech 1996/1997 – 2003/2004 (bez DPH)

Plodina	Mark. rok	Měsíc											
		VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Pšenice potravin.	1997/1998	4 711	4 206	4 184	4 316	4 365	4 346	4 389	4 346	4 300	4 267	4 185	4 171
	1998/1999	4 093	3 892	3 935	3 961	3 942	3 922	3 890	3 874	3 815	3 752	3 718	3 629
	1999/2000	3 518	3 185	3 175	3 127	3 114	3 082	3 117	3 116	3 123	3 199	3 200	3 262
	2000/2001	3 377	3 391	3 566	3 746	3 826	3 895	3 975	4 042	4 109	4 146	4 157	4 211
	2001/2002	4 207	3 689	3 552	3 674	3 688	3 743	3 709	3 731	3 666	3 527	3 384	3 243
	2002/2003	3 139	3 323	3 336	3 317	3 247	3 168	3 185	3 166	3 193	3 209	3 244	3 190
	2003/2004	3 169	3 238	3 492	3 714	3 823	3 874	4 073	4 330	4 528	4 612	4 592	4 576
	2004/2005	4 275	3 373										
Pšenice krmná	1997/1998	3 956	3 699	3 624	3 610	3 610	3 599	3 522	3 503	3 451	3 413	3 347	3 383
	1998/1999	3 296	3 091	3 097	3 041	3 037	3 072	2 992	2 965	2 953	3 027	2 946	2 883
	1999/2000	2 776	2 364	2 368	2 432	2 455	2 485	2 543	2 636	2 644	2 723	2 772	2 847
	2000/2001	2 874	2 853	2 918	3 049	3 167	3 167	3 210	3 350	3 427	3 553	3 597	3 611
	2001/2002	3 568	3 245	3 206	3 198	3 214	3 237	3 207	3 225	3 219	3 127	3 073	2 875
	2002/2003	2 735	2 507	2 461	2 504	2 526	2 547	2 550	2 527	2 570	2 594	2 630	2 609
	2003/2004	2 572	2 628	2 979	3 139	3 189	3 324	3 351	3 624	3 957	3 872	3 809	3 742
	2004/2005	3 715	3 029										

Pramen: ČSÚ

V marketingovém roce 2003/2004, kdy nízká sklizeň roku 2003 měla za následek nedostatkovou bilanci této komodity se cenový vývoj postupně změnil a to především z pohledu vývoje cen v zahraničí, kde se rovněž zaznamenaly velmi podprůměrné sklizně. Těsně po sklizni pšenice ceny stagnovaly, aby v závěru roku mírně rostly a jejich růst pomalu pokračoval i v druhé polovině marketingového roku 2003/2004. Na konci marketingového roku ceny stagnovaly nebo mírně klesaly s ohledem na očekávané signály o výši sklizně roku 2004, a to jak v celosvětovém, tak v tuzemském měřítku.

Vzhledem k očekávané velmi vysoké produkci pšenice ze sklizně 2004 nejen v ČR, ale i v okolních státech, lze očekávat s ohledem na vývoj cen v zahraničí pokles cen na vnitřním trhu na hladinu 3 300 – 3 500 Kč/t u pšenice potravinářské. U pšenice krmné se očekává v tomto období průměrná cena 2 400 – 2 600 Kč/t.

Pramen: ČSÚ, měsíční průměry cen u zemědělských výrobců

ŽITO

Výroba

Předpokládaná sklizeň žita v roce 2004, stanovená ČSÚ podle stavu k 15. 8. 2004, doplněná o aktuální odhad Ministerstva zemědělství k 30. 8. 2004 dosahuje výše 284,2 tis. tun. Ve srovnání s předchozím sklizňovým rokem 2003 to představuje nárůst produkce o 124,9 tis. tun (tj. 78,4 %). Jde o druhý rok po sobě, kdy po letech poklesu produkce je zájem o oživení této komodity, který vyplývá z dlouhodobého nedostatkového charakteru na našem trhu a v případě kvalitní potravinářské produkce i z citelně vyšší úrovně cen, než je tomu u ostatních obilovin. Dalším důvodem rozšíření je zařazení žita v osevních postupech v méně úrodných oblastech, na půdách písčitých, kde poskytuje větší stabilitu výnosu než ostatní obiloviny a dále jeho odolnost mrazu a zimním podmínkám jak doložila kritická zima 2002/2003.

I přes opětovný meziroční nárůst produkce roku 2004 to představuje další, postupný krok k návratu k rozsahu pěstování, který byl obvyklý v minulosti. Předpokládaná výroba množství zcela pokrývá potřeby domácího zpracovatelského průmyslu, ale přesto bude zapotřebí ve stávajícím marketingovém roce 2004/2005 dovézt 15 tis. tun velmi kvalitního potravinářského žita ze zahraničí.

Podobně jako u pšenice, kvalitu žita ze sklizně 2004 lze podle dosavadních částečných výsledků monitoringu kvality hodnotit v dlouhodobé časové řadě jako nadprůměrnou. Kvalitu žita z letošní sklizně dokumentuje tabulka pod textem, ze které je patrné, že podstatná část letošní sklizně žita vyhovuje kvalitativním požadavkům normy.

Přestože hodnocení kvality produkce žita již probíhá podle nového znění ČSN 461100-4, platného od 1. 7. 2002, byly výsledky monitoringu obohaceny o údaje, vycházející ze znění původní ČSN tak, aby se zachovaly maximální možnosti srovnání s předchozími ročníky.

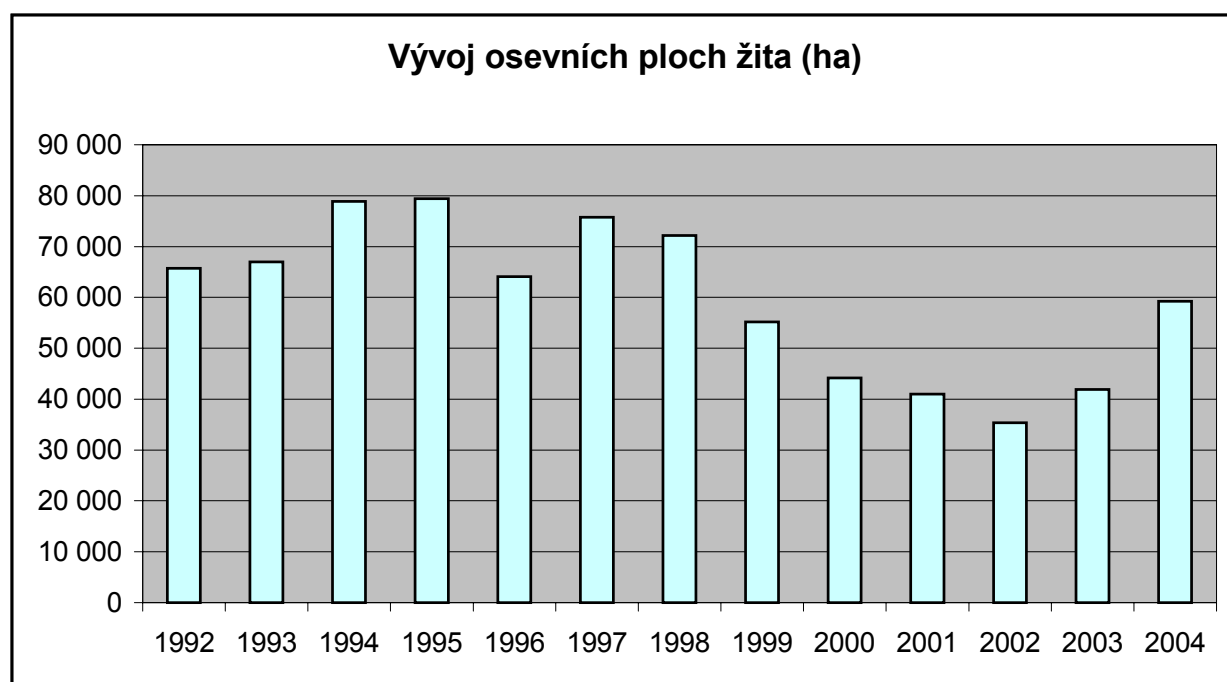
Procentický podíl vzorků žita neodpovídajících hodnotami svých parametrů technologické jakosti potravinářského žita podle požadavků ČSN 461100-4

Ukazatel jakosti	2000	2001	2002	2003	2004 (100 vz.)
Objemová hmotnost menší než 730 g/l	26,9	59,8	66,1	14,0	19,0
Objemová hmotnost menší než 700 g/l	-	-	26,6	0,7	4,0
Číslo poklesu menší než 120 s	79,9	30,7	55,6	7,3	5,0
Číslo poklesu menší než 80 s	51,9	8,0	46,0	0,0	2,0
Příměsi	-	-	5,3	7,3	3,0
Nečistoty	-	-	0,8	1,3	1,0

Pramen: Monitoring kvality sklizně žita v ČR, Zemědělský výzkumný ústav Kroměříž, s. r. o.

Osevní plochy

Podle soupisu osevních ploch ČSÚ k 31. 5. 2004 bylo žito pěstováno v ČR na 59,2 tis. ha. Ve srovnání s předchozím rokem tak došlo k opětovnému navýšení o 17,3 tis. ha (41,3 %). Toto navýšení potvrdilo zastavení dlouhodobého poklesu pěstební plochy žita, který souvisel se zhoršenými odbytovými podmínkami na přelomu tisíciletí. Vlivem nedostatečné nabídky žita a nestálé kvality produkce této komodity se postupně charakter vnitřního trhu se žitem změnil na nedostatkový s převahou poptávky, což vede k obnovení zájmu o pěstování této komodity.

Pramen: ČSÚ

Hektarové výnosy

Ve sklizňovém roce 2004 se očekává hektarový výnos žita ve výši 4,80 t/ha, což představuje ve srovnání se skutečností předchozího roku zvýšení o 1,00 t/ha (26,3 %). Na zvýšení výnosů se podílí především změna v odrůdové skladbě žita, kdy jsou pěstovány hybridy, které se v určitých podmínkách vyrovnávají ozimé pšenici. Předpoklad většího využití hybridů se očekává i do budoucna, kdy by jejich zastoupení mělo být v rozsahu 70 – 80 %, tak jako v zahraničí.

Počáteční zásoby

Vzhledem k tomu, že celkové zásoby zahrnovaly i žito s nevhodnou kvalitou pro potravinářské zpracování, jejich celkový objem byl v předchozích letech na vysoké úrovni. S ohledem na meziročně klesající sklizně však také postupně klesaly vysoké zásoby žita. Nejvýraznější pokles počátečních zásob byl v marketingovém roce 2003/2004, kdy došlo k výraznému snížení na podprůměrnou úroveň 13,7 tis. tun

V souvislosti se zvýšenou produkcí žita ze sklizně roku 2004 se předpokládá podstatné zvýšení jejich zásob až na 67,9 tis. tun.

Bilanční tabulka žita

Ukazatel	Jedn.	1999/ 2000	2000/ 2001	2001/ 2002	2002/ 2003	2003/ 2004	2004*) 2005
Osevní plocha	tis. ha	55,2	44,2	41,0	35,3	41,9	59,2
Výnos	t/ha	3,67	3,42	3,72	3,37	3,80	4,80
Výroba	tis. t	202,4	150,0	149,3	119,2	159,3	284,2
Počáteční zásoby	tis. t	161,5	123,3	83,5	59,7	35,2	13,7
Dovoz celkem	tis. t	0,0	47,2	49,3	66,1	31,0	15,0
Celková nabídka	tis. t	363,9	320,5	282,1	245,0	225,5	312,9
Domácí spotřeba celkem ¹⁾	tis. t	222,0	234,0	222,0	208,0	205,0	237,0
z toho – potraviny	tis. t	170,0	170,0	170,0	170,0	175,0	175,0
– osiva (vč. ploch pícnin)	tis. t	12,0	14,0	12,0	13,0	14,0	17,0
– krmiva	tis. t	40,0	50,0	40,0	25,0	16,0	45,0
Vývoz celkem	tis. t	18,6	3,0	0,4	1,8	6,8	8,0
Celkové užití	tis. t	240,6	237,0	222,4	209,8	211,8	245,0
Konečné zásoby	tis. t	123,3	83,5	59,7	35,2	13,7	67,9
Konečné zásoby/domácí spotřeba	%	55,54	35,68	26,89	16,92	6,68	28,65
Konečné zásoby/celkové užití	%	51,25	35,23	26,84	16,78	6,47	27,71

Pramen: ČSÚ; Celní statistika;¹⁾ MZe ČR

Poznámka: Zásoby jsou uvedeny včetně SSHR

^{*)} údaje kromě osevní plochy odhad, aktualizace dle monitoringu vývoje sklizně obilovin k 30. 8. 2004

Dovoz

Dovoz potravinářského žita se stal v posledních marketingových letech nutností pro dorovnání dlouhodobého nedostatku kvalitní potravinářské suroviny na našem trhu. V předchozích ročnících (2000 – 2002) se dovoz postupně zvyšoval až na úroveň dosaženou v marketingovém roce 2002/2003 do výše 66,2 tis. tun. V minulém marketingovém roce 2003/2004 došlo k mírnému snížení dovozu na úroveň 31,0 tis. tun. Přesto se žito stalo v uplynulém marketingovém roce jednoznačně nejvíce dováženou obilní komoditou (dovoz žita činil 67,2 % veškerého dovozu obilovin).

Pro plné a kvalitní uspokojení domácích potřeb bude třeba realizovat dovoz i v marketingovém roce 2004/2005. Jeho celková hodnota bude vzhledem k vyšší domácí produkci nižší než v marketingovém roce 2003/2004 a je předpokládána na úrovni 15,0 tis. tun.

Dovoz žita v období let 1995 – 2004 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
1995	0,4	0,1	0,5	1995/1996	21,4
1996	21,3	141,6	162,9	1996/1997	200,3
1997	58,7	0,1	58,8	1997/1998	0,9
1998	0,8	8,6	9,4	1998/1999	9,0
1999	0,4	0,0	0,4	1999/2000	0,0
2000	0,0	20,0	20,0	2000/2001	47,1
2001	27,1	19,7	46,8	2001/2002	49,3
2002	29,6	26,6	56,2	2002/2003	66,2
2003	39,6	18,7	58,3	2003/2004	31,0
2004	12,3	0,1 ^{*)}	12,4 ^{*)}	2004/2005	

Pramen: Celní statistika, ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, ^{*)} údaje do konce července 2004

Celková nabídka

Celková nabídka žita dosáhne v marketingovém roce 2004/2005 podle aktuálního předpokladu výše 312,9 tis. tun. Nabídka žita tak dosáhne po pětiletém poklesu vlivem soustavného snižování vstupních zásob výrazného nárůstu, a to proti předchozí sezóně o 87,4 tis. tun (tj. 38,8 %). Toto zvýšení je především ovlivněno vyšší sklizní v roce 2004.

Potravinářské užití

Potravinářské užití žita v posledních letech je stabilizované a je realizováno především prostřednictvím mlynářského zpracování. V minulém marketingovém roce 2003/2004 se zaznamenal mírný nárůst potravinářské spotřeby, která vyplýval především z předpokladu vyšší technologické jakosti loňské sklizně a tudíž lepší dostupnosti kvalitní potravinářské suroviny na našem trhu.

V marketingovém roce 2004/2005 se očekává stejná úroveň v potravinářském užití žita ve výši 175,0 tis. tun.

Spotřeba žita na obyvatele a rok v roce 2002 stoupla na 16,9 kg v hodnotě zrna (jedná se o nárůst o 3,6 % oproti spotřebě v roce 2001 a o 18,3 % oproti spotřebě v roce 2000). Zastavil se tak dlouhodobý trend poklesu spotřeby, který byl až do roku 2000.

Spotřeba na osivo

U spotřeby žita na osivo, ve které je zahrnuto i osivo pro pícninářské účely, se marketingovém roce 2004/2005 očekává stejná úroveň spotřeby jako v minulém ročníku.

Krmivářské užití

V marketingovém roce 2004/2005 se očekává po dlouhodobého trendu snižování rozsahu užití žita ke krmným účelům, jeho opětovné užití ke krmení hospodářských zvířat vzhledem ke změnám v odrůdové skladbě.

V souvislosti se zavedením hybridů při pěstování žita se zvyšuje možnost jeho využití ke krmným a energickým účelům (uskutečnily se pokusy se zkrmováním hybridního žita prasaty: 20 – 30% podílu hybridního žita znamenalo zvýšení podílu libové svaloviny a snížení výšky špeku).

Vývoz

Vývoz žita realizovaný v marketingovém roce 2003/2004 byl oproti minulému marketingovému roku více jak čtyřnásobný, což koresponduje s kvalitní produkcí žita ze sklizně 2003 a vyšší cenovou nabídkou v zahraničí.

Vzhledem ke skutečnosti, že se znovu očekává kvalitní produkce žita v roce 2004, předpokládá se pokračování tohoto stavu i v marketingovém roce 2004/2005.

Vývoz žita v období let 1995 – 2004 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
1995	0,0	0,5	0,5	1995/1996	0,8
1996	0,3	0,1	0,4	1996/1997	0,2
1997	0,1	0,4	0,5	1997/1998	1,1
1998	0,7	0,1	0,9	1998/1999	1,4
1999	1,3	0,8	2,1	1999/2000	18,6
2000	17,8	2,9	20,7	2000/2001	3,0
2001	0,1	0,3	0,4	2001/2002	0,4
2002	0,1	0,2	0,3	2002/2003	1,7
2003	1,5	4,3	5,8	2003/2004	6,8
2004	2,5	0,2 ^{*)}	2,7 ^{*)}	2004/2005	

Pramen: Celní statistika, ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, ^{*)} údaje do konce července 2004

Celkové užití, konečné zásoby

V marketingovém roce 2003/2004 byl zaznamenán ve srovnání s předchozím obdobím mírný nárůst celkového užití na 211,8 tis. tun, především vlivem vyšší produkce a snížením užití pro krmivářské účely. I přes mírný nárůst celkového užití došlo k dalšímu snížení konečných zásob až na minimální úroveň 13,7 tis. tun, což odpovídá 6,7 % domácí spotřeby.

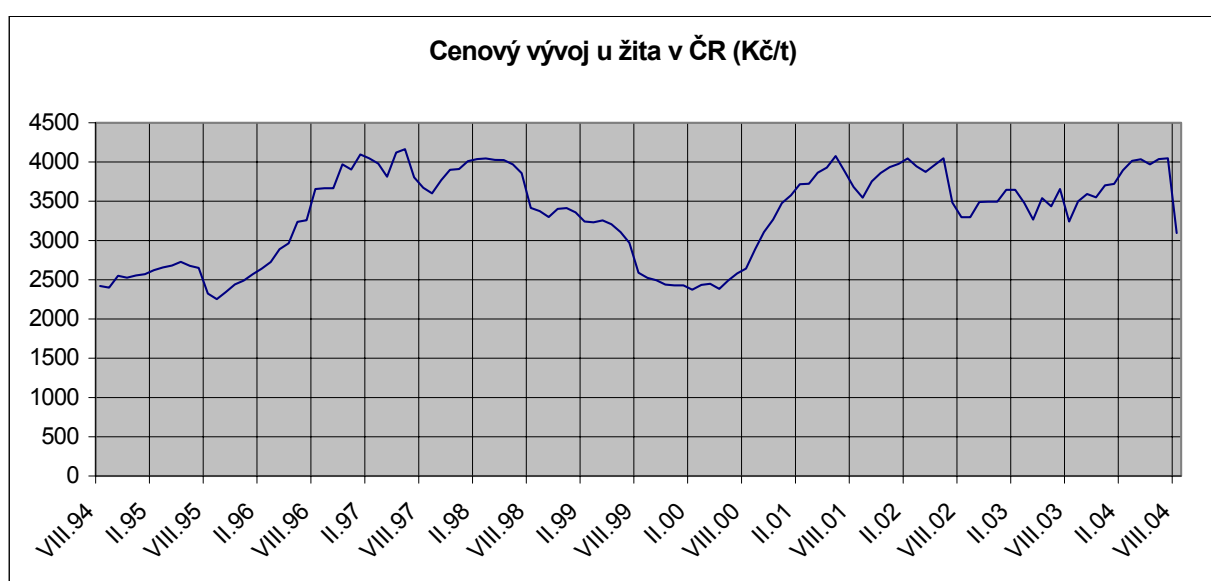
V nadcházejícím marketingovém roce 2004/2005 se očekává mírný růst v celkovém užití na úroveň 245,0 tis. tun a nárůst konečných zásob na úroveň 67,9 tis. tun, především vlivem vyšší produkce žita ze sklizně 2004.

Cenový vývoj

Měsíční průměry cen žita u zemědělských výrobců v Kč/t v marketingových letech 1996/1997 – 2003/2004 (bez DPH)

Plodina	Mark. rok	Měsíc											
		VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Žito	1997/1998	3 805	3 671	3 601	3 769	3 902	3 912	4 012	4 039	4 045	4 029	4 025	3 969
	1998/1999	3 857	3 417	3 374	3 299	3 401	3 414	3 359	3 241	3 232	3 257	3 206	3 107
	1999/2000	2 971	2 589	2 524	2 492	2 438	2 429	2 427	2 372	2 433	2 447	2 384	2 490
	2000/2001	2 580	2 643	2 890	3 108	3 265	3 476	3 576	3 718	3 724	3 865	3 928	4 075
	2001/2002	-	3 683	3 546	3 753	3 861	3 935	3 976	4 046	3 945	3 875	3 961	4 048
	2002/2003	3 483	3 295	3 295	3 490	3 496	3 494	3 645	3 644	3 481	3 265	3 540	3 435
	2003/2004	3 654	3 240	3 497	3 595	3 548	3 704	3 721	3 895	4 016	4 035	3 971	4 037
	2004/2005	4 048	3 096										

Pramen: ČSÚ

Pramen: ČSÚ, měsíční průměry cen u zemědělských výrobců

Kvalitní potravinářské žito patří v posledních letech mezi velmi omezený počet kategorií obilovin, které nebyly pod vlivem přebytkové produkce. Přesto k obnovení zájmu o pěstování této naší tradiční plodiny dochází pouze velice pozvolna. Hlavní důvodem je skutečnost, že ačkoliv si nedostatek kvalitního domácího suroviny vyžádal dovoz ze zahraničí (převážně ve formě zrna pro mlýny a mouky do pekáren), ten byl realizován v poměrně nízké cenové úrovni (především z Německa, kde existují vysoké intervenční zásoby). Přestože cena kvalitního potravinářského žita byla u nás v posledních letech nad úrovní většiny ostatních obilovin, cenová úroveň neodpovídala jeho nedostatku na vnitřním trhu. Především dostatečně nemotivovala zemědělce pro pěstování této značně rizikové plodiny z pohledu výsledné kvality produkce.

Situace na vnitřním trhu se žitem se příliš nezmění ani v marketingovém roce 2004/2005. I přes další nárůst produkce v roce 2004 nezajistí plně kvalitní zrno tuzemské provenience potřeby vnitřního trhu a bude třeba realizovat mírný dovoz ze zahraničí. Situaci na trhu bude pravděpodobně odpovídat vývoj ceny. Lze očekávat mírný pokles či stagnaci ceny, související s poklesem cen ostatních obilovin. Předpokládá se, že cena velmi kvalitních partií potravinářského žita bude v rozmezí 3 600 – 3 800 Kč.

JEČMEN

Výroba

Celková sklizeň ječmene dle ČSÚ k 15. 8. 2004 doplněná aktuálním odhadem Ministerstva zemědělství k 30. 8. 2004 je na výši 2 356,5 tis. tun. Z celkového sklizeného množství je 589,6 tis. tun (tj. 25,0 %) ječmene ozimého a 1 767,0 tis. tun (tj. 75,0 %) ječmene jarního.

Celková výroba ječmene mírně vzrostla proti skutečnosti předchozího roku o 287,8 tis. tun, tj. o 13,9 %. Toto navýšení produkce vyplývá ze zvýšené výroby ozimého ječmene o 284,3 tun (tj. o 93,1 %). Naopak u ječmene jarního došlo k vyrovnání loňské produkce, přestože plochy jarního ječmene byly nižší.

Na navýšení úrovně výroby ječmene celkem v roce 2004 má vliv především vyšší hektarový výnos především ozimého, ale i jarního ječmene a i větší výměra pěstování ozimého ječmene, který v minulém zimním období velmi dobře přezimoval a jehož zaorávky byly nepatrné.

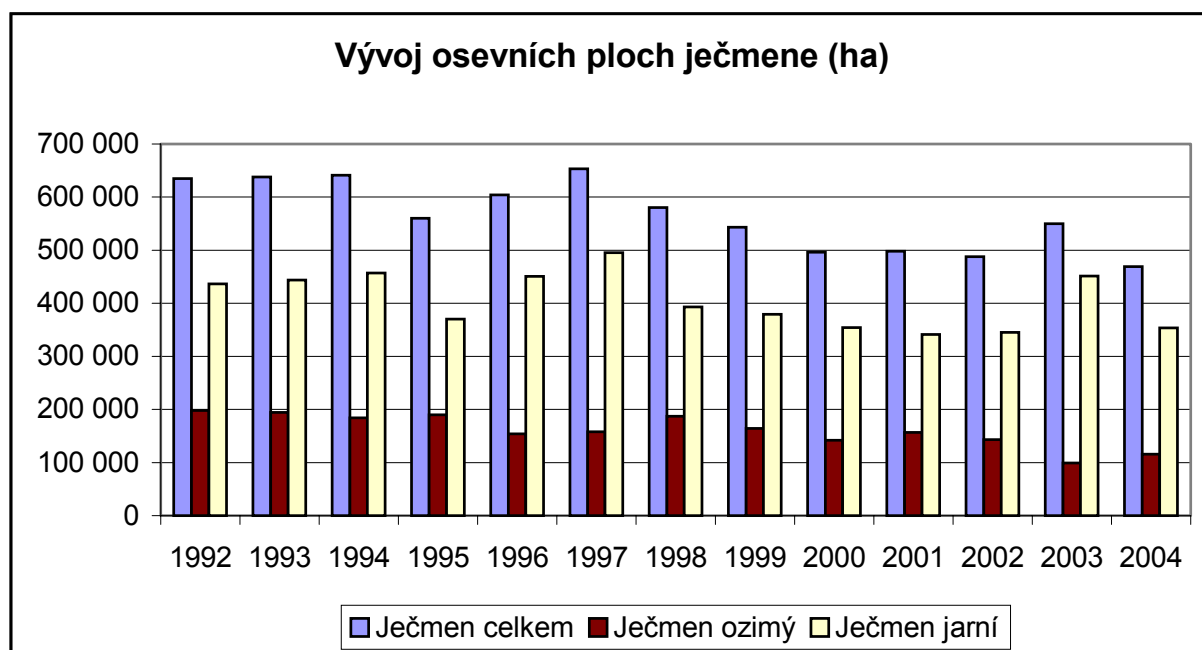
Meziročním navýšením produkce si ječmen opět potvrdil svou pozici druhé nejvýznamnější obiloviny a to i přes to, že se pšenice v letošním roce navrátila svoji produkcí k produkci, která je druhá nejvyšší za posledních 20 let.

Na výrobu ječmene, především ozimého, má v posledních letech stále silnější vliv napadení virovou chorobou rozšiřovanou mšicemi a křísi, a to žlutou zakrslostí ječmene (BYDV). Letošní výskyt významné virové choroby obilovin – žluté zakrslosti ječmene (BYDV) byl jen lokální. Je to důsledek toho, že po kalamitním výskytu v roce 2002 došlo v následujícím roce k plošným zaorávkám vymrznutých ozimů. Tato skutečnost podstatně snížila infekční zdroje BYDV a to se potvrdilo již při sklizni ozimých ječmenů, které letos i v zamořených oblastech daly vysoký výnos.

Osevní plochy

Podle soupisu ploch osevů dosáhla celková osevní plocha ječmene pro rok 2004 výměry 469,0 tis. ha. Ve srovnání se skutečností předchozího roku se tak snížila o 81,0 tis. ha (14,7 %). Důvod tohoto poklesu bylo snížení osevních ploch jarního ječmene o 97,7 tis. ha (tj. 21,7 %) na 353,4 tis. ha), zatímco osevní plocha ozimého ječmene vzrostla o 16,8 tis. ha (tj. 17,0 %) na 115,6 tis. ha. Plocha pěstování ozimého ječmene se tak navrátila zpět na úroveň nad 100 tis. ha, která byla v ČR obvyklá. Strukturální přesuny mezi jarním a ozimým ječmenem byly ovlivněny především návratem osevních ploch ozimé pšenice na obdobnou úroveň jako v předešlých marketingových ročnících (2000/2001, 2001/2002, 2002/2003).

Přestože došlo v zastoupení osevních ploch jarního ječmene k meziročnímu poklesu, dosáhlo letos 75,4 % z celkových ploch ječmene a přiblížilo se úrovni ploch z roku 2000. Tento pokles znamená snížení zastoupení této naší druhé nejrozšířenější obiloviny ve struktuře obilovin na 22,0 %.

Pramen: ČSÚ

Hektarové výnosy

Průměrný hektarový výnos ječmene ve sklizňovém roce 2004 dosáhl podle odhadu ČSÚ, doplněného aktuálním odhadem MZe k 30. 8. 2004 hodnoty 5,02 t/ha, přičemž u ječmene ozimého činil 5,10 t/ha a u jarního 5,00 t/ha. Po dvou ročnících, kdy průměrný výnos jarního ječmene převyšoval ozimý typ, se ozimý ječmen svým průměrným výnosem vrátil na výnosovou úroveň převyšující ječmen jarní především vlivem velmi dobrých klimatických podmínek loňské zimy.

Proti předchozímu roku jde o velmi výrazné navýšení hektarového výnosu ječmene celkem o 1,26 t/ha (tj. o 33,5 %). Na toto zvýšení má vliv nárůst výnosu obou typů ječmenů, jarního ječmene o 1,09 t/ha (tj. o 27,9 %) a u ozimého ječmene o 2,01 t/ha (tj. o 65,0 %).

Počáteční zásoby

Úroveň zásob ječmene, která v minulých letech významně kolísala od příliš vysoké v období let 1997 až 1999 až po příliš nízkou v letech 2000 až 2001, se postupně stabilizuje. Na počátku marketingového roku 2003/2004 zásoby dosahovaly 212,1 tis. tun (16,8 % domácí spotřeby). Po krátkodobém poklesu se počítá s mírným navýšením při výhledu do nadcházejícího období.

Bilanční tabulka ječmene

Ukazatel	Jedn.	1999/ 2000	2000/ 2001	2001/ 2002	2002/ 2003	2003/ 2004	2004/*) 2005
Osevní plocha	tis. ha	543,7	496,4	497,9	488,1	550,0	469,0
Výnos	t/ha	3,94	3,29	3,97	3,67	3,76	5,02
Výroba	tis. t	2 137,4	1 629,4	1 965,6	1 792,5	2 068,7	2 356,5
Počáteční zásoby	tis. t	568,7	345,9	190,4	294,2	212,1	300,3
Dovoz celkem	tis. t	31,2	95,9	22,5	12,1	3,9	10,0
Celková nabídka	tis. t	2 737,3	2 071,2	2 178,5	2 098,8	2 284,7	2 666,8
Domácí spotřeba celkem ¹⁾	tis. t	2 161,8	1 865,0	1 875,0	1 845,0	1 785,0	1 895,0
z toho - potraviny	tis. t	615,0	595,0	575,0	595,0	600,0	600,0
– osiva	tis. t	96,8	100,0	100,0	120,0	105,0	95,0
– krmiva	tis. t	1 450,0	1 170,0	1 200,0	1 130,0	1 080,0	1 200,0
Vývoz celkem	tis. t	229,6	15,8	9,3	41,7	199,4	100,0
Intervenční nákup	tis. t	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	400,0
Celkové užití	tis. t	2 391,4	1 880,8	1 884,3	1 886,7	1 984,4	2 395,0
Konečné zásoby	tis. t	345,9	190,4	294,2	212,1	300,3	271,8
Konečné zásoby/domácí spotřeba	%	16,00	10,21	15,69	11,50	16,82	14,34
Konečné zásoby/celkové užití	%	14,46	10,12	15,61	11,24	15,13	11,35

Pramen: ČSÚ; Celní statistika; ¹⁾ MZe ČR, VÚZE

Poznámka: Zásoby jsou uvedeny včetně SSHR

*) údaje kromě osevní plochy odhad, aktualizace dle monitoringu vývoje sklizně obilovin k 30. 8. 2004

Dovoz

V posledních letech byla situace v dovozu ječmene stabilizována, ačkoli v předchozích ročnících byla sklizeň ječmene podprůměrná. Vzhledem k nadprodukci pšenice a vzájemné substituci v krmných směsích se však tato skutečnost neodrazila ve výraznějším nárůstu dovozu ječmene ze zahraničí.

I přes skutečnost, že celková sklizeň obilovin v marketingovém roce 2003/2004 byla nižší a potřeba jejich dovozu ze zahraničí vzrostla, meziroční nárůst produkce ječmene se promítl do dalšího snížení.

V marketingovém roce 2004/2005 se očekává vlivem obdobné produkce ječmene jako v minulém roce celková stagnace v dovozu ječmene v maximálním množství 10 tis. tun.

Dovoz ječmene v období let 1995 – 2004 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
1995	6,1	7,2	13,3	1995/1996	15,7
1996	8,5	128,4	136,9	1996/1997	273,9
1997	145,5	3,3	148,8	1997/1998	20,2
1998	16,9	18,6	35,6	1998/1999	45,8
1999	27,1	11,1	38,2	1999/2000	31,2
2000	20,1	48,4	68,5	2000/2001	95,9
2001	47,5	20,7	68,2	2001/2002	22,5
2002	1,8	2,9	4,7	2002/2003	12,1
2003	9,2	1,4	10,6	2003/2004	3,9
2004	2,5	0,2 ^{*)}	2,7 ^{*)}	2004/2005	

Pramen: Celní statistika, ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů

*) údaje do konce července 2004

Celková nabídka

Ačkoli celková nabídka ječmene pro rok 2003/2004 v množství 2 284,7 tis. tun představovala meziroční nárůst o 185,9 tis. tun (tj. o 8,9 %), byla ve srovnání s předchozími roky stále podprůměrná.

V marketingovém roce 2004/2005 se očekává výrazné navýšení celkové nabídky na úroveň ročníku 1999 do výše 2 666,8 tis. tun. Dochází tak ke zpětnému vyrovnávání poměrů mezi pšenicí a ječmenem při zastoupení v krmných směsích.

Potravinářské užití

Na základě dosavadních výsledků monitoringu kvality sladovnického ječmene ze sklizně 2004 je možné konstatovat, že potřeby domácího sladovnického průmyslu kvalitní surovinou budou v marketingovém roce 2004/2005 zajištěny dostatečnou produkcí tuzemské provenience v odpovídající kvalitě.

Jednotlivé ukazatele sklizně sladovnického ječmene v letošním roce vykazují vcelku dobré hodnoty technologické kvality, než tomu bylo u z pohledu kvality problematických sklizní v letech 2000 a 2002. Letošní sklizeň se svou kvalitou rovná kvalitní sklizni v roce 2003. Pouze ukazatel obsahu bílkovin se vymyká předchozím sklizním a v porovnání jak meziročním, tak i dlouhodobém je na velmi nízké úrovni (průměr doposud analyzovaných vzorků je 9,6 %). Tento důležitý kvalitativní parametr může ovlivnit vývoz sladu do zahraničí. O málo nižší úroveň dosahuje letošní sklizeň u hodnot klíčivosti.

Procentický podíl vzorků ječmene neodpovídajících hodnotami svých parametrů technologické jakosti sladovnického ječmene podle požadavků ČSN 461100 – 5

	2001	2002	2003	2004 ^{*)}
Podíl nad sítem 2,5 x 22 mm menší než 90%	84,0	77,2	77,4	79,3
Podíl nad sítem 2,5 x 22 mm menší než 70%	14,5	7,6	9,2	2,6
Zrna poškozená více než 5 %	1,8	9,4	3,7	3,9
Zahnědlé špičky více než 6 %	9,1	11,8	1,1	3,9
Celkový odpad více než 7 %	0,4	1,0	0,5	0,4
Zelená zrna více než 1 %	0,4	0,6	0,3	0,9
Neodstranitelné příměsi více než 1 %	2,4	3,8	1,6	0,9
Klíčivost méně než 98 %	30,1	19,0	20,5	44,0
Klíčivost méně než 92 %	3,2	4,0	0,3	0,0
Obsah bílkovin více než 11 %	65,1	69,4	58,0	15,5
Obsah bílkovin více než 12,5 %	12,7	23,0	13,7	3,0

Pramen: Monitoring kvality sklizně pšenice v ČR, Zemědělský výzkumný ústav Kroměříž, s. r. o.; Výzkum faktorů optimalizace kvality produkce obilovin ČR, NAZV QC 1096

Poznámka: *) 238 vzorků (232 jarní ječmen, 6 ozimý ječmen) – 14.9.2004

Většina ječmene určeného pro potravinářské použití slouží jako surovina k výrobě sladu. Významná část takto vyrobeného sladu je každoročně předmětem exportu do zahraničí.

V marketingovém roce 2003/2004 došlo k výraznému zlepšení exportu této významné vývozní komodity především vlivem vyšší produkce v roce 2003.

Ačkoli celková produkce ječmene ve sklizňovém roce 2004 bude obdobná jako v roce 2003, očekává se, že pod vlivem vyšších sklizní v celé Evropě dojde k podstatnému snížení vývozních dispozic u této komodity.

Vývoz sladu (položka celního sazebníku 1107 10 99) v období let 1995 – 2004 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
1995	99,9	97,9	197,8	1995/1996	182,7
1996	84,8	45,0	129,8	1996/1997	118,4
1997	73,4	60,9	134,2	1997/1998	142,7
1998	81,8	79,5	161,3	1998/1999	153,0
1999	73,5	90,8	164,2	1999/2000	210,1
2000	119,4	93,7	213,1	2000/2001	172,3
2001	78,6	65,4	144,0	2001/2002	163,1
2002	97,7	85,9	183,6	2002/2003	186,8
2003	100,9	109,4	210,3	2003/2004	257,2
2004	147,8	30,3 ^{*)}	178,1 ^{*)}	2004/2005	

Pramen: Celní statistika, ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, ^{*)} údaje do konce července 2004

Spotřeba na osivo

Očekávaná spotřeba ječmene na osivo v marketingovém roce 2004/2005 se ve srovnání s předchozím obdobím sníží na úroveň 95,0 tis. tun. Nepředpokládá se výrazné rozšíření, ale spíše stabilizace v rozsahu pěstování sladovnického ječmene.

Krmivářské užití

Dosažená úroveň spotřeby krmného ječmene v marketingovém roce 2003/2004 1 080,0 tis. tun zůstává svým množstvím hluboko pod úrovní, která byla obvyklá před rokem 2000. Příčina poklesu souvisela především z větších vývozních možností ječmene a sladu do zahraničí za vyšší ceny.

Po letošní sklizni, kdy se očekává zvýšení produkční hladiny ječmene, ale i u ostatních komodit (především pšenice) se tak umožní vyšší užití (do úrovně 1200,0 tis tun) v oblasti spotřeby obilovin ke krmným účelům.

Vývoz

Od počátku marketingového roku 2003/2004 velmi rychle stoupalo tempo vývozu a to i přes napjatou bilanci obilovin (za prosinec 2003 a leden 2004 bylo vyvezeno přibližně stejné množství – 35,9 tis. tun, jako za celý marketingový rok 2002/2003). V meziročním srovnání činí rozdíl 157,7 tis. tun.

Vzhledem k vyšší produkci ječmene v ČR, ale i v celé Evropě se předpokládá v marketingovém roce 2004/2005 snížení vývozních možností na poloviční úroveň roku 2003.

Vývoz ječmene v období let 1995 – 2004 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
1995	50,9	58,5	109,4	1995/1996	61,2
1996	2,7	1,7	4,4	1996/1997	7,0
1997	5,3	3,4	8,7	1997/1998	20,0
1998	16,7	2,9	19,6	1998/1999	64,6
1999	61,7	110,8	172,4	1999/2000	229,6
2000	118,8	13,4	132,2	2000/2001	15,8
2001	2,4	4,3	6,7	2001/2002	9,3
2002	5,0	10,4	15,4	2002/2003	41,7
2003	31,3	127,1	158,4	2003/2004	199,4
2004	72,3	1,0 ^{*)}	73,3 ^{*)}	2004/2005	

Pramen: Celní statistika, ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, ^{*)} údaje do konce července 2004

Cenový vývoj

Měsíční průměry cen ječmene u zemědělských výrobců v Kč/t v marketingových letech 1996/1997 – 2003/2004 (bez DPH)

Plodina	Mark. rok	Měsíc											
		VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Ječmen sladov.	1997/1998	4 405	3 960	3 904	4 014	4 023	3 996	4 064	4 018	4 051	4 064	4 012	4 022
	1998/1999	3 910	3 668	3 654	3 661	3 652	3 671	3 694	3 752	3 561	3 637	3 576	3 582
	1999/2000	3 187	2 883	2 934	2 960	2 975	3 047	3 071	3 133	3 135	3 291	3 328	3 365
	2000/2001	3 547	3 770	4 087	4 330	4 368	4 396	4 475	4 620	4 739	4 890	4 801	4 751
	2001/2002	4 850	4 202	4 136	4 143	4 159	4 201	4 216	4 287	4 291	4 313	4 240	4 237
	2002/2003	4 096	4 000	3 992	3 971	4 002	3 980	3 936	3 963	4 104	4 089	4 038	3 994
	2003/2004	3 797	3 704	3 697	3 688	3 729	3 740	3 798	3 877	3 916	3 968	4 019	4 041
	2004/2005	3 913	3 690										
Ječmen potravin.	1997/1998	-	4 233	4 025	-	3 801	-	3 969	3 715	3 891	3 900	4 110	4 082
	1998/1999	3 602	3 575	3 410	3 308	3 210	-	-	3 213	3 600	3 500	3 317	3 088
	1999/2000	2 876	2 908	2 846	2 783	2 697	2 840	2 698	2 967	3 037	3 079	2 969	3 255
	2000/2001	-	3 381	3 393	3 607	3 600	3 910	3 575	3 826	4 418	4 303	4 325	4 233
	2001/2002	-	3 875	3 840	3 928	3 997	3 717	-	4 353	4 546	4 564	4 416	-
	2002/2003	-	-	2 590	-	3 415	3 494	3 995	3 895	3 650	3 651	3 670	3 465
	2003/2004	3 217	-	3 570	3 491	3 500	3 488	3 777	3 832	4 028	3 957	3 958	3 875
	2004/2005	-	3 146										
Ječmen krmný	1997/1998	3 515	3 422	3 449	3 483	3 407	3 414	3 361	3 370	3 404	3 461	3 308	3 214
	1998/1999	2 918	2 788	2 812	2 863	2 815	2 741	2 781	2 755	2 647	2 715	2 612	2 619
	1999/2000	2 345	1 985	2 045	2 144	2 190	2 264	2 245	2 415	2 345	2 464	2 540	2 621
	2000/2001	2 570	2 620	2 803	2 765	2 916	2 890	2 965	3 224	3 217	3 436	3 477	3 608
	2001/2002	3 209	3 110	3 171	3 178	3 215	3 245	3 267	3 361	3 312	3 358	3 327	3 101
	2002/2003	2 628	2 551	-	2 609	2 672	2 570	2 637	2 648	2 648	2 610	2 685	2 616
	2003/2004	2 499	2 454	2 718	2 790	2 909	3 032	3 076	3 409	3 543	3 530	3 532	3 463
	2004/2005	3 217	2 945										

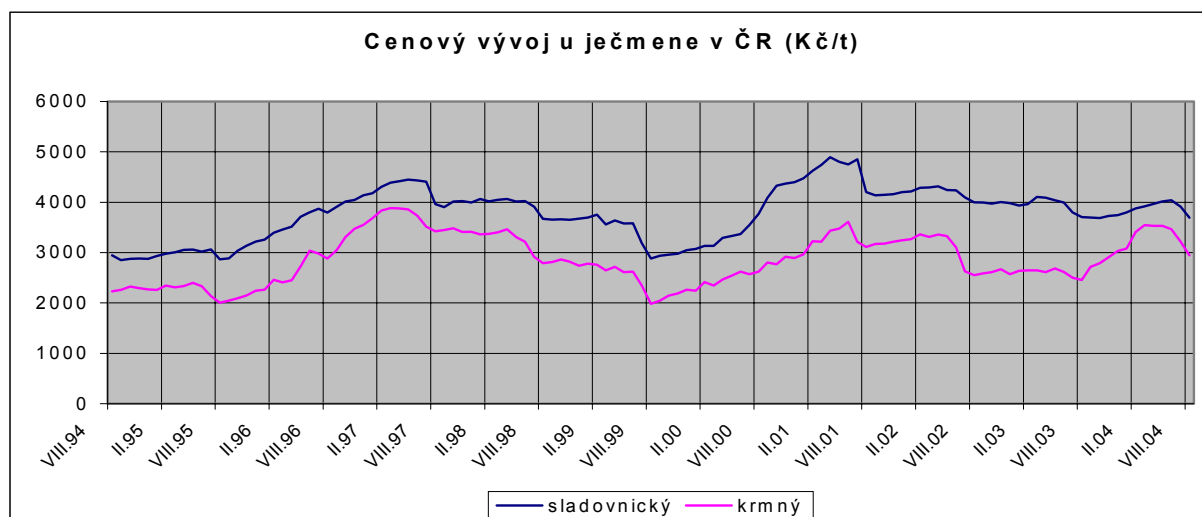
Pramen: ČSÚ

V předcházejících sklizňových ročnících byly cenové hladiny u ječmene sladovnického a krmného zcela odlišné vzhledem k nízkým cenám a nekvalitním sklizním. Cenové nůžky se mezi těmito komoditami rozevíraly. Zatímco sladovnický ječmen byl obilovinou s nejvyšší realizační cenou, tak krmný ječmen byl obilovinou s cenou nejnižší.

V marketingovém roce 2003/2004 došlo vlivem vyšší produkce ječmene k podstatné změně ve vývoji cen u obou ječmenů. Zatímco u sladovnického ječmene, vlivem vyšší produkce, ceny spíše stagnovaly nebo rostly velmi pomalu, tak u krmného ječmene byl zaznamenán výrazný cenový nárůst především díky produkčnímu propadu u pšenice.

Pro nadcházející marketingový rok 2004/2005 se očekává opět změna této situace. Cenový vývoj bude znovu pod vlivem velmi vysoké produkce pšenice, což povede k poklesu cen krmného ječmene a u sladovnického ječmene se očekává stagnace nebo mírný pokles cen vzhledem k nárůstu výroby kvalitní ječné sladovnické suroviny.

V marketingovém roce 2004/2005 se tedy předpokládá oddalování cenových hladin obou ječmenů. Zatímco u sladovnického ječmene by mělo dojít ke stagnaci cenové úrovně v rozmezí 3 700 – 3 900 Kč/t, u ječmene krmného se předpokládá výrazný pokles měsíčních průměrů v závěru roku 2004 na úrovni 2 300 – 2 500 Kč/t.

Pramen: ČSÚ, měsíční průměry cen u zemědělských výrobců

OVES

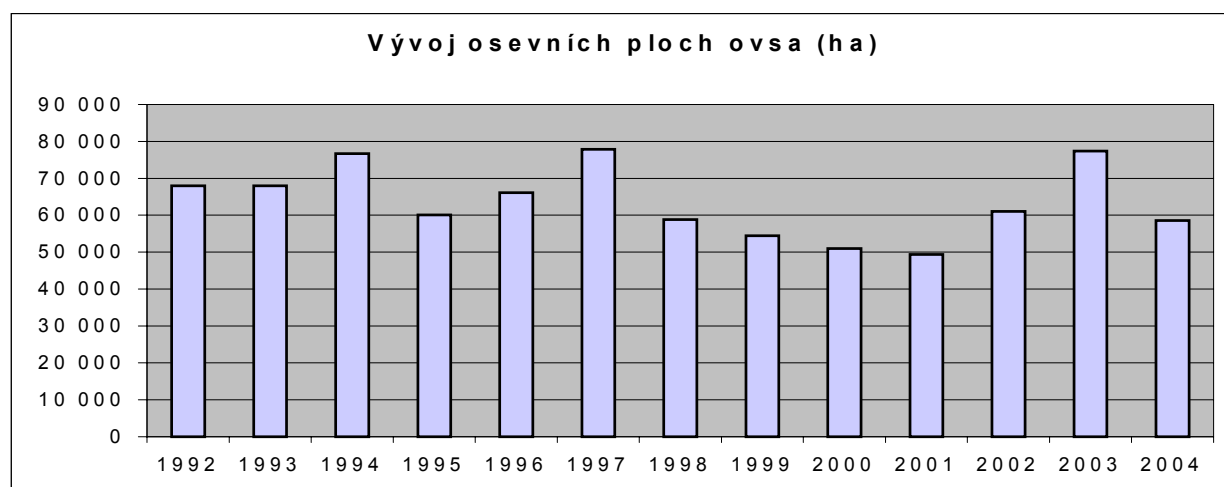
Výroba

Odhad ČSÚ k 15. 8. 2004 doplněný o aktuální odhad MZe dle monitoringu vývoje sklizně k 30. 8. 2004 o výši sklizně ovsa v roce 2004 dosahuje 205,0 tis. tun. Tento údaj je ve srovnání s předchozí sklizní nižší, a to o 28,6 tis. tun (tj. 12,2 %). Po dvou letech navyšování pěstební plochy ovsa dochází v letošním roce k jejímu poklesu a to cca na úroveň roku 2002.

Lze tedy konstatovat, že pěstování ovsa jako naší tradiční relativně nenáročné obiloviny po krátkodobém vzestupu rozlohy pěstování se navrácí do úrovně, které byly před rokem 2002.

Osevní plochy

Osevní plocha ovsa v ČR se v roce 2004 po předchozím období výrazného navýšení (přirozeného důsledku náhradního osevu za zaorané ozimé obiloviny v roce 2003) citelně poklesla o 18,8 tis. ha (tj. o 24,3 %) na 58,6 tis. ha.

Pramen: ČSÚ

Hektarové výnosy

V roce 2004 je předpokládán průměrný hektarový výnos ovsa 3,50 t/ha, čímž překračuje skutečnost předchozího roku 2003 o 0,48 t/ha (tj. o 15,9 %). Oves tak znovu potvrzuje svou obvyklou výnosovou úroveň nad hladinou 3,0 t/ha. Nárůst výnosu v tomto roce snižuje propad produkce ovsa po poklesu ploch.

Bilanční tabulka ovsa

Ukazatel	Jedn.	1999/ 2000	2000/ 2001	2001/ 2002	2002/ 2003	2003/ 2004	2004/* 2005
Osevní plocha	tis. ha	54,4	51,0	49,4	61,0	77,4	58,6
Výnos	t/ha	3,32	2,71	2,85	2,75	3,02	3,50
Výroba	tis. t	179,1	135,9	136,4	167,7	233,6	205,0
Počáteční zásoby	tis. t	24,4	15,3	22,6	20,0	26,0	23,5
Dovoz celkem	tis. t	0,1	1,3	3,9	0,9	0,1	1,0
Celková nabídka	tis. t	203,6	152,5	162,9	188,6	259,7	229,5
Domácí spotřeba celkem ¹⁾	tis. t	174,6	128,0	142,0	162,0	217,0	181,0
z toho – potraviny	tis. t	20,0	24,0	26,0	26,0	27,0	27,0
– osiva (vč. ploch pícnin)	tis. t	14,6	14,0	16,0	16,0	15,0	14,0
– krmiva	tis. t	140,0	90,0	100,0	120,0	175,0	140,0
Vývoz celkem	tis. t	13,7	1,9	0,9	0,6	19,2	15,0
Celkové užití	tis. t	188,3	129,9	142,9	162,6	236,2	196,0
Konečné zásoby	tis. t	15,3	22,6	20,0	26,0	23,5	33,5
Konečné zásoby/domácí spotřeba	%	8,76	17,66	14,08	16,05	10,83	18,51
Konečné zásoby/celkové užití	%	8,13	17,40	13,99	15,99	9,95	17,09

Pramen: ČSÚ; Celní statistika; ¹⁾ MZe ČR, VÚZE

Poznámka: * údaje kromě osevní plochy odhad, aktualizace dle monitoringu vývoje sklizně obilovin k 30.8.2004

Počáteční zásoby

Počáteční zásoby marketingového roku 2003/2004 jsou vyšší o 6,0 tis. tun než vstupní zásoby předchozího období. Oves tak v období, kdy se u většiny obilovin zásoby snižovaly patřil mezi plodiny s nárůstem zásob. Tato skutečnost byla důsledkem oživení zájmu o pěstování ovsa v posledních dvou letech.

V nadcházejícím období se předpokládá další, mírné navyšování zásob na úroveň 33,5 tis. tun.

Dovoz

Po určitém oživení dovozu ovsa ze zahraničí v roce 2001 dochází od druhé poloviny roku 2002 opět ke snížení dovozu až na nulovou úroveň. Tento trend pokračoval i v minulém marketingovém roce 2003/2004, kdy dovoz ovsa byl minimální.

Ve stávajícím marketingovém roce 2004/2005 se přes mírný pokles produkce ovsa očekává dovoz ovsa na nevýznamné úrovni do 1 tis. tun.

Dovoz ovsu v období let 1995 – 2004 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
1995	0,1	0,0	0,1	1995/1996	0,1
1996	0,1	0,0	0,1	1996/1997	0,0
1997	0,0	0,0	0,0	1997/1998	0,0
1998	0,0	0,0	0,0	1998/1999	0,2
1999	0,2	0,1	0,2	1999/2000	0,1
2000	0,0	0,2	0,2	2000/2001	1,3
2001	1,1	1,7	2,8	2001/2002	3,9
2002	2,2	0,5	2,7	2002/2003	0,9
2003	0,4	0,0	0,4	2003/2004	0,1
2004	0,1	0,0*	0,1*	2004/2005	

Pramen: Celní statistika, ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, * údaje do konce července 2004

Celková nabídka

Vzhledem k mírnému zvýšení úrovně počátečních zásob dosáhl meziroční nárůst celkové nabídky této komodity v marketingovém roce 2003/2004 o 71,1 tis. tun (tj. 37,7 %). Po tříletém období úrovně pod 200 tis. tun se tak celková nabídka v minulém roce výrazně zvýšila a dosáhla úrovně 259,7 tis. tun.

Předpokládaná celková nabídka se v marketingovém roce 2004/2005 nepatrně sníží, ale zůstane nad hladinou 200 tis. tun a dosáhne výše 229,5 tis. tun.

Potravinářské užití

V následujícím období marketingového roku 2004/2005 se očekává přes pokles domácí produkce ovsu dostatečná nabídka potravinářského ovsu pro domácí spotřebu i vývoz výrobků do zahraničí.

Spotřeba na osivo

Spotřeba na osivo v sobě zahrnuje i spotřebu osiva pro pícninářské účely.

V marketingovém roce 2003/2004 se snížila spotřeba ovsu v závislosti na poklesu osevních ploch a to v souvislosti s opětovným rozšířením osevních ploch ozimých obilovin a velmi malým množstvím náhradních osevů.

V souladu s předpokladem dalšího, mírného úbytku osevních ploch pro sklizeň v roce 2005 se ve stávajícím marketingovém roce 2004/2005 předpokládá přiměřený meziroční pokles spotřeby na osiva na 14 tis. tun.

Krmivářské užití

Zvýšená celková nabídka se promítla v marketingovém roce 2003/2004 do výrazného meziročního nárůstu krmivářského užití o 55,0 tis. tun. Ve srovnání s předchozím obdobím se jedná o nárůst o 45,9 %. Z střednědobého hlediska se jedná o nadprůměrné množství použití ovsu pro krmné využití, která souvisela s nárůstem produkce ovsu v roce 2003 a zároveň s výrazně nižší dostupností pšenice pro tyto účely.

Vzhledem k očekávané nižší produkci ovsu v letošním sklizňovém roce a v souvislosti s výrazně vyšší dostupností pšenice se sníží i jeho užití pro krmné účely.

Vývoz

Vývoz ovsy byl v posledních marketingových ročnících velmi nízký a nedosahoval ani úrovně 1,0 tis. tun. V uplynulém marketingovém roce 2003/2004 však došlo k jeho podstatnému navýšení a to v souvislosti s nárůstem produkce, ale především k jeho lepší ceně v zahraničí než na domácím trhu.

Pro marketingový rok 2004/2005 se očekává mírný pokles úrovně vývozu na 15,0 tis. tun vzhledem k mírně snížené produkci ovsy.

Vývoz ovsy v období let 1995 – 2004 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
1995	9,2	4,2	13,4	1995/1996	6,3
1996	2,1	0,0	2,1	1996/1997	0,4
1997	0,4	0,8	1,1	1997/1998	2,7
1998	1,9	0,2	2,1	1998/1999	3,0
1999	2,8	1,9	4,6	1999/2000	13,7
2000	11,9	1,1	13,0	2000/2001	1,9
2001	0,8	0,5	1,3	2001/2002	0,9
2002	0,4	0,0	0,4	2002/2003	0,5
2003	0,5	8,4	8,9	2003/2004	19,2
2004	10,8	0,3 ^{*)}	11,1 ^{*)}	2004/2005	

Pramen: Celní statistika, ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, ^{*)} údaje do konce července 2004

Celkové užití, konečné zásoby

V marketingovém roce 2003/2004 došlo v souvislosti s vyšší celkovou nabídkou ve srovnání s marketingovým rokem 2002/2003 k vyššímu celkovému užití. V této souvislosti došlo k mírnému poklesu konečných zásob.

Ve stávajícím marketingovém roce 2004/2005 se předpokládá vzhledem k nižší produkci ovsy pokles celkového užití s mírným zvýšením konečných zásob.

Cenový vývoj

Měsíční průměry cen ovsy u zemědělských výrobců v Kč/t v marketingových letech 1996/1997– 2003/2004 (bez DPH)

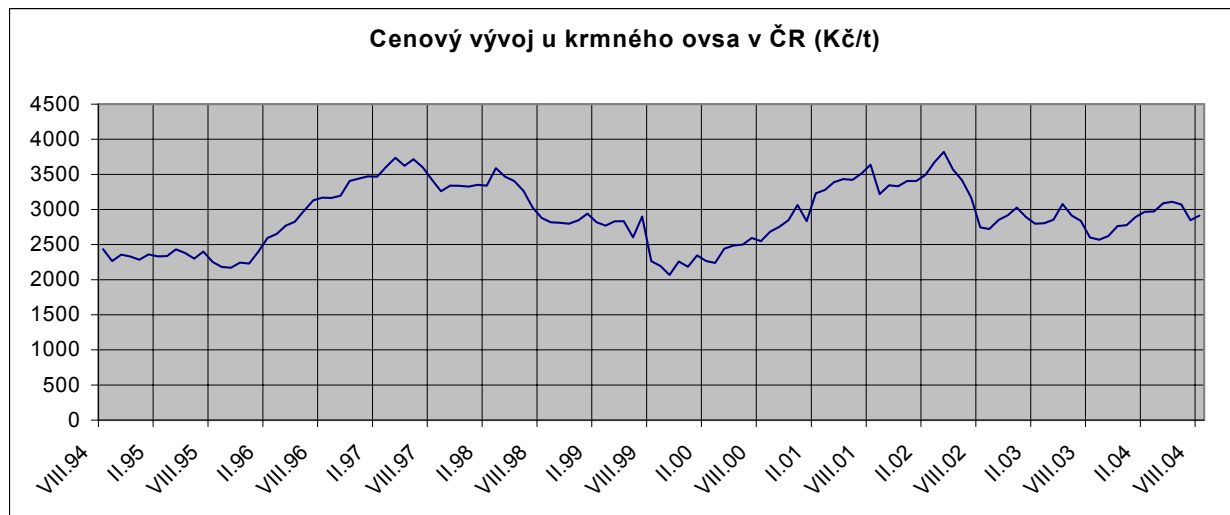
Plodina	Mark. rok	Měsíc											
		VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Oves krmný	1997/1998	3 599	3 422	3 262	3 339	3 337	3 326	3 350	3 339	3 589	3 467	3 407	3 270
	1998/1999	3 030	2 879	2 818	2 810	2 798	2 846	2 940	2 820	2 770	2 832	2 836	2 605
	1999/2000	2 899	2 264	2 196	2 068	2 260	2 183	2 345	2 268	2 241	2 444	2 489	2 500
	2000/2001	2 593	2 551	2 684	2 751	2 849	3 064	2 836	3 230	3 277	3 389	3 434	3 423
	2001/2002	3 512	3 640	3 221	3 344	3 329	3 407	3 407	3 492	3 673	3 821	3 570	3 417
	2002/2003	3 168	2 744	2 721	2 852	2 916	3 029	2 895	2 797	2 803	2 857	3 078	2 913
	2003/2004	2 838	2 602	2 571	2 623	2 761	2 777	2 893	2 966	2 973	3 091	3 110	3 072
	2004/2005	2 850	2 915										

Pramen: ČSÚ

Ceny krmného ovsy mají pro své specifické užití v ČR (např. koně, plemenná zvířata) úzkou vazbu odbytu na malou část trhu s krmivem a jsou tak značně závislé na aktuální nabídce a poptávce. Cena ovsy byla v marketingovém roce 2003/2004 pod vlivem cenového růstu všech krmných obilovin na

našem trhu. Cenový nárůst u této komodity vycházel z prognóz nedostatku krmných obilovin a nárůstu ovesné produkce; přesto se cena ovsa pohybovala mírně pod cenami většiny ostatních krmných plodin.

Po letošní sklizni bude ovesná komodita především pod vlivem vysoké produkce krmných obilovin (zejména vysoké produkce pšenice), která bude působit jako prvek působící na snížení cen krmných obilovin obecně. Také s ohledem na již konstatované spíše užší specifické užití ovsa se očekává v závěru roku 2004 výrazný pokles měsíčních průměrů cen krmného ovsa na úroveň 2 200 – 2 400 Kč/t.

Pramen: ČSÚ, měsíční průměry cen u zemědělských výrobců

KUKUŘICE

Výroba

Kukuřice ve sklizňovém roce 2003 zaznamenala po letech nárůstu produkce pokles výroby o 139,8 tis. tun (22,8 %) a její výše byla 476,4 tis. tun. Ve srovnání s předchozí sklizní, kdy sklizeň kukuřice na zrno dosáhla rekordní úrovně 616,2 tis. tun se jedná o výrazný výpadek ve sklizni této komodity. Příčiny výpadku lze spatřit především v menším výnosu, který byl ovlivněn velmi suchým počasím s nedostatkem srážek v letních měsících. Přesto lze tuto sklizeň hodnotit jako druhou nejvyšší v dlouhodobějším srovnání a to především v důsledku nárůstu osevních ploch.

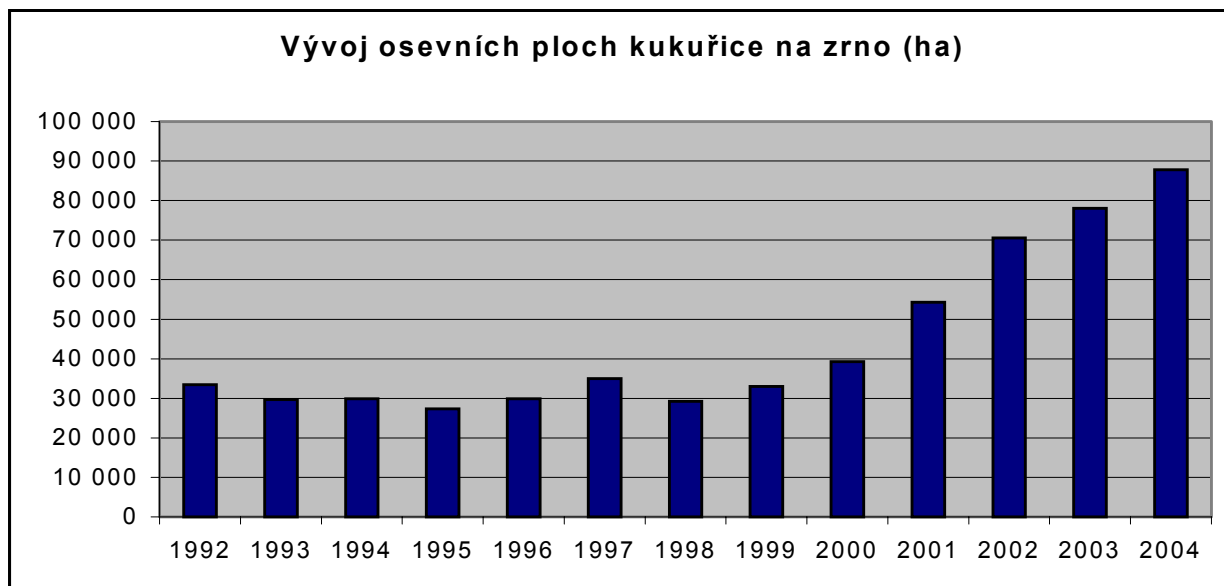
Podle odhadu MZe (ČSÚ odhad hektarového výnosu a výroby kukuřice k 15. 8. neuvádí), který zohledňuje především osevní plochu podle soupisu ČSÚ, dojde ve stávajícím sklizňovém roce 2004 k nárůstu produkce kukuřice na 544,5 tis. tun. Jedná se o mírný nárůst ve výnosové hladině daný především nízkou sumou teplot v měsících květnu a červnu, kdy byl vegetační vývoj kukuřice velmi pomalý. Ve dlouhodobém srovnání by se však i přesto tato sklizeň stala druhou nejvyšší sklizní kukuřice na zrno v ČR po roce 2002, a to především vzhledem k dalšímu nárůstu osevní plochy.

Jestliže se v posledních letech v závislosti na zvyšující se sklizně kukuřice hovořilo o tom, že se tuzemská produkce této komodity blíží celkové domácí spotřebě a kukuřici lze řadit mezi plodiny, v jejichž výrobě je soběstačná, tak v letošním i loňském marketingovém roce můžeme hovořit o plné soběstačnosti s možností vývozních dispozic. Výroba kukuřice se za posledních osm let více než zečtyřnásobila (v roce 1994 činila 91,4 tis. tun).

Z pohledu zajištění domácí potřeby růstem tuzemské produkce se jedná o velmi pozitivní skutečnost. Přesto je nutné brát v úvahu, že ČR má omezenou výměru oblastí, pro které je pěstování kukuřice skutečně vhodné a konkurenceschopnost našich pěstitelů je do značné míry závislá na příznivých klimatických podmínkách daného pěstebního roku.

Osevní plochy

Podle údajů ČSÚ bylo pro sklizeň roku 2004 kukuřicí na zrno oseto 87,8 tis. ha. Po rekordní osevní ploše předchozího roku 2003 (85,4 tis. ha) jde o další navýšení o 2,4 tis. ha (tj. 2,8 %) a potvrzení nebyvalého rozmachu pěstování kukuřice na zrno v ČR.

Pramen: ČSÚ

Hektarové výnosy

V roce 2004 se očekává průměrný výnos kukuřice na zrno ve výši 6,20 t/ha. Ve srovnání s výnosem sklizně roku 2003 jde o mírné zvýšení o 0,62 t/ha (tj. 11,1 %). Letošní rok tak opět po roce potvrdí trend zvyšování hektarových výnosů z posledních let.

Bilanční tabulka kukuřice na zrno

Ukazatel	Jedn.	1999/ 2000	2000/ 2001	2001/ 2002	2002 /2003	2003/ 2004	2004/ ^{*)} 2005
Osevní plocha	tis. ha	33,0	39,3	54,3	70,6	85,4	87,8
Výnos	t/ha	6,60	6,43	6,60	8,73	5,58	6,2
Výroba	tis. t	260,5	303,9	408,6	616,2	476,4	544,5
Počáteční zásoby	tis. t	96,7	82,7	44,6	95,1	166,4	97,4
Dovoz celkem	tis. t	61,0	17,6	19,6	6,4	6,9	10,0
Celková nabídka	tis. t	418,2	404,2	472,8	717,7	649,7	651,9
Domácí spotřeba celkem ¹⁾	tis. t	302,2	343,0	374,5	426,0	487,0	477,0
z toho – potraviny	tis. t	10,0	10,0	12,0	13,0	14,0	14,0
– osiva (vč. ploch pícnin)	tis. t	12,2	13,0	12,5	13,0	13,0	13,0
– krmiva	tis. t	280,0	320,0	350,0	400,0	460,0	450,0
Vývoz celkem	tis. t	33,3	16,6	3,2	125,3	65,3	50,0
Celkové užití	tis. t	335,5	359,6	377,7	551,3	552,3	537,0
Intervenční nákup	tis. t	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,0
Konečné zásoby	tis. t	82,7	44,6	95,1	166,4	97,4	114,9
Konečné zásoby/domácí spotřeba	%	27,37	13,00	25,39	39,06	20,00	24,09
Konečné zásoby/celkové užití	%	24,65	12,40	25,18	30,18	17,64	21,40

Pramen: ČSÚ; Celní statistika; ¹⁾ MZe ČR, VÚZE

Poznámka: Zásoby jsou uvedeny včetně SSHR

^{*)} údaje kromě osevní plochy odhad, aktualizace dle monitoringu vývoje sklizně obilovin k 30. 8. 2004

Počáteční zásoby

V minulých letech kolísala úroveň počátečních zásob podle období, kdy probíhal dovoz kukuřice. S přechodem na vyšší pokrytí spotřeby domácí produkcí dochází k postupné stabilizaci počátečních zásob.

Dovoz

Rozsáhlé změny ve výrobě kukuřice na zrno v minulých letech, které posunuly ČR z role silného dovozce až na současnou pozici vývozce této komodity, ovlivnily výrazně tendence našeho zahraničního obchodu.

V souladu se zajištěním většiny domácích potřeb produkcí tuzemské provenience v posledních letech dovoz kukuřice ze zahraničí prudce poklesl a udržuje se na nízké hranici, která je nezbytná pro zajištění specifických potřeb tuzemských zpracovatelů. Jedná se především o kukuřice na výrobu potravin či pro osevní účely.

Pro marketingový rok 2004/2005 se očekává nevýrazné oživení dovozu vzhledem k tomu, že je možno nabídnout kukuřici do intervenčního nákupu.

Dovoz kukuřice v období let 1995 – 2004 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
1995	110,1	72,0	182,0	1995/1996	87,4
1996	15,4	111,5	127,0	1996/1997	193,7
1997	82,2	41,8	124,0	1997/1998	85,9
1998	44,1	76,9	120,9	1998/1999	110,2
1999	33,3	42,9	76,2	1999/2000	61,0
2000	18,1	12,6	30,7	2000/2001	17,7
2001	5,1	4,9	10,0	2001/2002	19,6
2002	14,7	0,9	15,6	2002/2003	6,4
2003	5,5	1,2	6,7	2003/2004	6,9
2004	5,7	0,0 ^{*)}	5,7 ^{*)}	2003/2004	

Pramen: Celní statistika, ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, ^{*)} údaje do konce července 2004

Celková nabídka

V marketingovém roce 2004/2005 se očekává stagnace v celkové nabídce kukuřice především v důsledku nižších počátečních zásob. Celková nabídka by v tomto období měla dosáhnout 651,9 tis. tun, což je pouze o 3,2 tis tun vyšší úroveň než v marketingovém roce 2003/2004.

Potravinářské užití

Potřeba kukuřice pro potravinářské užití je vzhledem ke specifickým kvalitativním požadavkům zpracovatelského průmyslu doposud zčásti vykrývána dovozem. Pro marketingový rok 2004/2005 se očekává stejné potravinářské užití kukuřice jako v loňském roce.

Spotřeba na osivo

Spotřeba na osivo zahrnuje také spotřebu osiva pro výsev kukuřice na siláž. Pro nastávající období se očekává stabilizace osevních ploch kukuřice na zrno kukuřice na siláž, což by se mělo odrazit v setrvalé úrovni spotřeby kukuřice na osivo.

Krmivářské užití

Výrazné meziroční zvýšení krmivářského užití v marketingovém roce 2003/2004 souvisí s výrazným poklesem produkce obilovin, především pšenice, ale také s vysokou nutriční hodnotou kukuřičného zrna v krmných směsích.

V marketingovém roce 2004/2005 je předpoklad stagnace v užití kukuřice pro krmivářské užití a to i přes mírný nárůst produkce.

Vývoz

V marketingovém roce 2003/2004 se očekávalo snížení vývozních možností vzhledem k nižší sklizni kukuřice a s ohledem na snížení celkové nabídky kukuřice. Tato prognóza se však nepotvrdila obdobně jako u ostatních obilovin a vývoz kukuřice se uskutečňoval především z důvodů vyšších cen na zahraničních trzích. Vývoz sice nebyl tak intenzivní jako v marketingovém roce 2002/2003, kdy se vyvezlo 125,3 tis. tun, ale přesto jeho celkový objem dosáhl hodnoty 65,3 tis. tun. V důsledku těchto skutečností vznikla velmi napjatá situace v bilanci nejen u kukuřice, ale i u ostatních plodin.

S ohledem na velmi mírné zvýšení produkce u kukuřice a možnost intervenčního nákupu se předpokládá i nižší vývoz v marketingovém ročníku 2003/2004 na úrovni 50 tis. tun.

Vývoz kukuřice v období let 1995 – 2004 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
1995	0,2	0,1	0,3	1995/1996	0,5
1996	0,4	0,0	0,4	1996/1997	0,3
1997	0,3	0,1	0,4	1997/1998	32,9
1998	32,8	0,5	33,3	1998/1999	12,9
1999	12,4	11,2	23,6	1999/2000	33,3
2000	22,1	1,3	22,4	2000/2001	16,6
2001	15,3	1,0	16,3	2001/2002	3,2
2002	2,2	48,6	50,8	2002/2003	125,3
2003	76,7	39,0	115,7	2003/2004	65,3
2004	26,3	2,6 ^{*)}	28,9 ^{*)}	2004/2005	

Pramen: Celní statistika, ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, ^{*)}údaje do konce července 2004

Celkové užití, konečné zásoby

V marketingovém roce 2004/2005 se očekává mírný pokles v celkovém užití ve srovnání s předchozím obdobím, které se vyznačovalo meziroční stagnací. Vzhledem k mírnému navýšení v produkci kukuřice se očekává i mírné zvýšení konečných zásob na úroveň 114,9 tis. tun.

Cenový vývoj

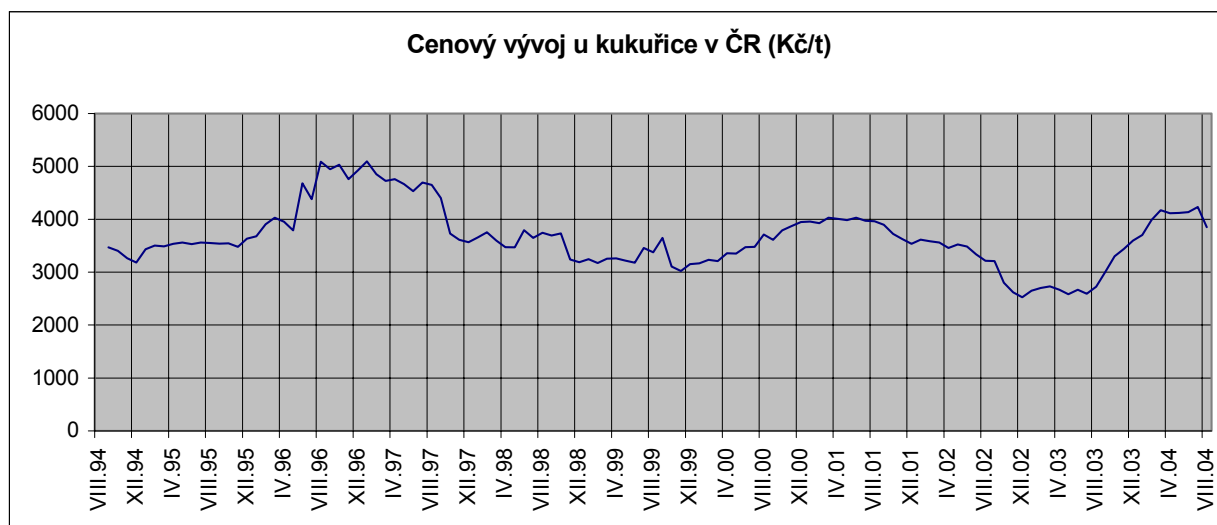
Měsíční průměry cen kukuřice u zemědělských výrobců v Kč/t v marketingových letech
1996/1997 – 2003/2004 (bez DPH)

Plodina	Mark. rok	Měsíc											
		VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Kukuřice krmná	1997/1998	4 695	4 650	4 400	3 730	3 611	3 565	3 657	3 755	3 594	3 472	3 470	3 797
	1998/1999	3 645	3 745	3 692	3 734	3 241	3 189	3 245	3 173	3 257	3 261	3 221	3 179
	1999/2000	3 460	3 377	3 645	3 106	3 022	3 152	3 166	3 232	3 208	3 358	3 349	3 475
	2000/2001	3 481	3 713	3 609	3 790	3 873	3 945	3 960	3 927	4 028	4 009	3 981	4 029
	2001/2002	3 974	3 961	3 896	3 721	3 628	3 537	3 617	3 587	3 559	3 460	3 527	3 485
	2002/2003	3 337	3 216	3 211	2 803	2 618	2 528	2 649	2 701	2 728	2 667	2 584	2 668
	2003/2004	2 594	2 727	3 008	3 300	3 438	3 594	3 703	3 987	4 172	4 117	4 118	4 138
	2004/2005	4 234	3 852										

Pramen: ČSÚ

Po sklizni v roce 2003 došlo k postupné restauraci ceny u kukuřice vzhledem k nutnosti zajištění dostatku krmného obilí, přičemž cena v průběhu měsíce března dosáhla svého maxima a do konce marketingového roku stagnovala.

Vzhledem k vysoké produkci pšenice, která se projeví především v dostatečném zabezpečení krmného obilí, a také s ohledem na mírný nárůst produkce kukuřice ve sklizňovém roce lze očekávat pokles cen, který bude doprovázet cenový vývoj většiny krmných obilovin. V závěru kalendářního roku 2004 se očekává výše měsíčních cenových průměrů kukuřice v rozmezí 3 100 – 3 300 Kč/t.

Pramen: ČSÚ, měsíční průměry cen u zemědělských výrobců

TRITICALE (ŽITOVEC)

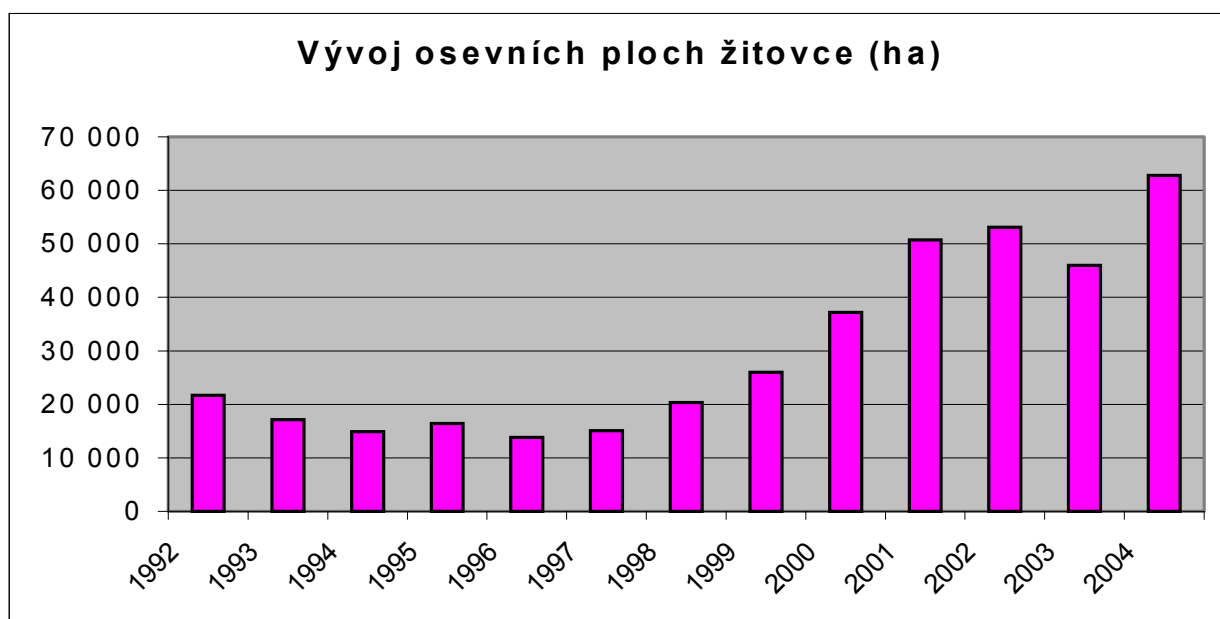
Výroba

Sklizeň triticales se předpokládá dle ČSÚ (k 15. 8. 2004) a doplněná o aktuální odhad MZe dle monitoringu vývoje sklizně k 30. 8. 2004 ve výši 301,3 tis.tun. Očekává se tedy, že produkce této plodiny bude historicky nejvyšší od roku 1995. V letošním roce se produkce triticales zvýší o 139,4 tis. tun, tj. o 86,1 %.

Rok 2003 přes pokles produkce u triticales potvrdil jeho výjimečné postavení (spolu s ozimým žitem) mezi ozimými obilovinami pro svou odolnost vůči extrémně nízkým teplotám. To samozřejmě hrálo svoji roli při výběru plodin pro následný osevní postup v roce 2004, kdy došlo k dalšímu nárůstu osevních ploch. Objemem své produkce je bilančně důležitou obilovinou na našem trhu s krmnými obilovinami.

Osevní plochy

Podle soupisu osevních ploch prováděného ČSÚ k 31. 5. 2004 dosáhla výměra pěstování pro sklizeň roku 2004 výše 62,8 tis.ha. To představuje výrazný meziroční nárůst o 16,8 tis. ha (36,5 %). Jedná se o nejvyšší osevní plochy triticales od roku 1992.

Pramen: ČSÚ

Hektarové výnosy

Výnos triticales ze sklizně 2004 se odhaduje na 4,80 t/ha. Ve srovnání se skutečností loňské sklizně se jedná o výrazné zvýšení o 1,28 t/ha. Jako u většiny ozimých obilovin měly i u triticales příznivé klimatické podmínky vliv na zvýšení výnosů.

V letošním roce dosaženým výnosem triticales potvrzuje svoji schopnost dosáhnout průměrného výnosu nad 4,5 t/ha.

Bilanční tabulka žitovce

Ukazatel	Jedn.	1999/ 2000	2000/ 2001	2001/ 2002	2002/ 2003	2003/ 2004	2004/ ^{*)} 2005
Osevní plocha	tis. ha	26,0	32,7	50,7	53,1	46,0	62,8
Výnos	t/ha	4,14	3,74	3,87	3,77	3,52	4,80
Výroba	tis. t	107,4	138,5	191,8	199,9	161,9	301,3
Počáteční zásoby	tis. t	3,0	10,4	12,5	26,1	27,9	14,3
Dovoz celkem	tis. t	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0
Celková nabídka	tis. t	110,4	148,9	204,4	226,1	189,9	315,6
Domácí spotřeba celkem ¹⁾	tis. t	93,4	133,5	175,0	184,0	174,0	267,5
z toho - potraviny	tis. t	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- osiva (vč. ploch pícnin)	tis. t	7,4	8,5	10,0	9,0	9,0	12,5
- krmiva	tis. t	86,0	125,0	165,0	175,0	165,0	250,0
- technické užití	tis. t	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,0
Vývoz celkem	tis. t	6,6	2,9	3,3	14,2	1,6	12,0
Celkové užití	tis. t	100,0	136,4	178,3	198,2	175,6	279,5
Konečné zásoby	tis. t	10,4	12,5	26,1	27,9	14,3	36,1
Konečné zásoby/domácí spotřeba	%	11,13	9,36	14,91	15,16	8,22	13,50
Konečné zásoby/celkové užití	%	10,4	9,16	14,64	14,08	8,14	12,92

Pramen: ČSÚ; Celní statistika; ¹⁾ MZe ČR, VÚZE

Poznámka: *) údaje kromě osevní plochy odhad, aktualizace dle monitoringu vývoje sklizně obilovin k 30. 8. 2004

Počáteční zásoby

V průběhu marketingového roku 2003/2004 zůstaly zásoby žitovce přibližně na stejné úrovni jako v předešlém marketingovém ročníku. Došlo k mírnému navýšení o 1,8 tis. tun na konečných 27,9 tis. tun.

V letošním marketingovém roce se očekává snížení zásob na úroveň 14,3 tis. tun vzhledem k vyššímu krmnému užití a většímu vývozu.

Dovoz

Dovoz žitovce byl v předchozích letech naprosto nevýznamný a nepřesáhl v žádném marketingovém roce objem 100 t. V průběhu marketingového roku 2003/2004 dosáhl dovoz 22,0 tun.

Ani pro marketingový rok 2004/2005 se neočekává významnější dovoz žitovce ze zahraničí.

Celková nabídka

S ohledem na výrazné zvýšení produkce se celková nabídka žitovce pro marketingový rok 2004/2005 očekává ve výši 315,6 tis. tun. Ve srovnání s předchozím marketingovým rokem 2003/2004 se jedná o zvýšení o 125,7 tis. tun (tj. o 66,2 %).

Domácí spotřeba

Použití žitovce je soustředěno výhradně na krmné účely. Jedná se o kvalitní krmnou obilovinu, jako potravina se nevyužívá. V závislosti na poklesu produkce ve sklizni 2003 poklesla i spotřeba žitovce na krmivo v marketingovém roce 2003/2004 na 165,0 tis. tun.

Pro marketingový rok 2004/2005 se očekává nárůst spotřeby žitovce v souladu se zvýšením jeho výroby, a to o 51,5 % na 250,0 tis. tun.

Spotřeba osiv zohledňuje využití žitovce také jako pícní ozimé meziplodiny. Pro nadcházející období se předpokládá stabilizace spotřeby osiva.

Vývoz

V předchozím marketingovém roce 2003/2004 se vývoz žitovce vrátil do obvyklých úrovní ročníků 2000 a 2001 a dosáhl velmi nízké úrovně 1,6 tis. tun.

V nadcházejícím marketingovém roce 2004/2005 se předpokládá opětovný nárůst vývozu žitovce do zahraničí vzhledem k jeho vysoké produkci.

Vývoz žitovce v letech 1995 – 2004 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
1995	0,0	0,0	0,0	1995/1996	0,0
1996	0,0	0,0	0,0	1996/1997	0,0
1997	0,0	0,0	0,0	1997/1998	0,0
1998	0,0	0,0	0,0	1998/1999	0,0
1999	0,0	2,3	2,3	1999/2000	6,6
2000	4,4	2,4	6,8	2000/2001	2,9
2001	0,5	0,8	1,3	2001/2002	3,3
2002	2,5	1,3	3,8	2002/2003	14,2
2003	12,9	1,0	13,9	2003/2004	1,6
2004	0,6	0,0 ^{*)}	0,6 ^{*)}	2004/2005	

Pramen: Celní statistika, ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, ^{*)} údaje do konce července 2004

Celkové užití, konečné zásoby

Nárůst produkce této krmné komodity odpovídá i nárůstu celkového užití, který se v marketingovém roce 2004/2005 očekává na úrovni 279,5 tis. tun. S rostoucím významem žitovce jako krmné plodiny spolu s nárůstem jeho produkce lze předpokládat možné navýšení konečných zásob.

Cenový vývoj

Měsíční průměr cen zemědělských výrobců ČSÚ doposud u žitovce nesledoval. Z operativních šetření MZe ČR lze odvodit, že jeho ceny jsou srovnatelné s úrovní cen krmného ječmene.

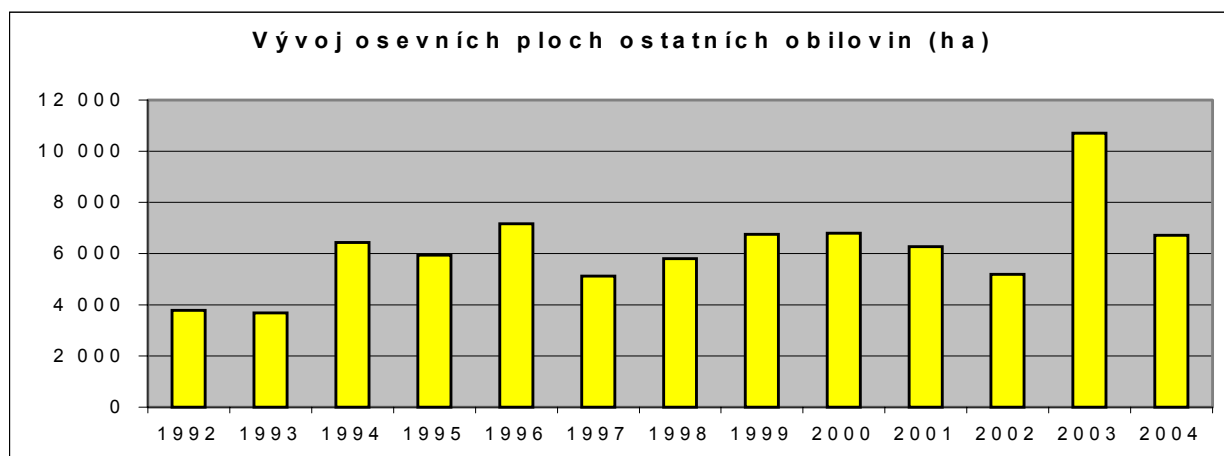
OSTATNÍ OBILOVINY

Výroba, osevní plochy a hektarové výnosy

Tato skupina zahrnuje proso, lesknici kanárskou, čirok, pohanku a další okrajové obiloviny.

Podle soupisu ploch ČSÚ k 31. 5. 2004 byla osevní plocha ostatních obilovin 6,7 tis. ha. Tato skupina plodin tedy vykázala meziroční snížení rozsahu pěstování o 4,0 tis. ha (tj. o 37,4 %). To koresponduje s faktem, že se tato skupina plodin navrácí do osevních výměř, které byly obvyklé před rokem 2003.

Odhad ČSÚ k 15. 8. 2004 ostatní obiloviny nezahrnuje. Vzhledem k tomu MZe odhaduje pro účely bilance výnos ostatních obilovin na úrovni 1,70 t/ha. Aktuální předpoklad produkce MZe u ostatních obilovin tedy dosahuje 11,4 tis.tun.

Pramen: ČSÚ

Domácí spotřeba

Ostatní obiloviny jsou důležitými surovinami k výrobě potravin a jsou také nezbytnou součástí některých speciálních krmiv.

Bilanční tabulka ostatních obilovin

Ukazatel	Jedn.	1999/ 2000	2000/ 2001	2001/ 2002	2002/ 2003	2003/ 2004	2004/*) 2005
Osevní plocha	tis. ha	6,8	6,8	6,3	5,2	10,7	6,7
Výnos	t/ha	2,01	1,87	1,67	1,69	2,31	1,70
Výroba	tis. t	13,3	12,4	9,8	8,8	24,7	11,4
Počáteční zásoby	tis. t	2,0	2,2	0,3	1,5	0,5	12,8
Dovoz celkem	tis. t	0,6	0,8	2,0	1,7	1,5	1,5
Celková nabídka	tis. t	15,9	15,4	12,1	12,0	26,7	25,7
Domácí spotřeba celkem¹⁾	tis. t	10,4	11,5	8,5	7,5	10,5	14,0
z toho – potraviny	tis. t	6,0	6,0	5,0	5,0	5,5	6,0
– osiva	tis. t	0,4	0,5	0,5	0,5	1,0	1,0
– krmiva	tis. t	4,0	5,0	3,0	2,0	4,0	7,0
Vývoz celkem	tis. t	3,3	3,6	2,1	4,0	3,4	5,0
Celkové užití	tis. t	13,7	15,1	10,6	11,5	13,9	19,0
Konečné zásoby	tis. t	2,2	0,3	1,5	0,5	12,8	6,7
Konečné zásoby/domácí spotřeba	%	21,15	2,61	17,65	6,67	121,90	47,86
Konečné zásoby/celkové užití	%	16,06	1,99	14,15	4,35	92,09	35,26

Pramen: ČSÚ; Celní statistika; ¹⁾ MZe ČR

Poznámka: *) údaje kromě osevní plochy odhad, aktualizace dle monitoringu vývoje sklizně obilovin k 30. 8. 2004

Dovoz a vývoz

Nejvýznamnějšími vývozními komoditami z této skupiny jsou proso a pohanka. Zahraniční obchod lze charakterizovat jako poměrně stabilní a odvíjí se především na základě obchodních vztahů dlouhodobějšího charakteru.

Dovoz ostatních obilovin v letech 1995 – 2004 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
1995	0,3	0,3	0,6	1995/1996	0,6
1996	0,3	0,6	0,9	1996/1997	0,9
1997	0,3	0,3	0,6	1997/1998	0,7
1998	0,4	0,6	1,0	1998/1999	1,2
1999	0,6	0,3	0,9	1999/2000	0,6
2000	0,3	0,4	0,7	2000/2001	0,8
2001	0,4	0,8	1,2	2001/2002	2,0
2002	1,2	1,3	2,5	2002/2003	1,6
2003	0,3	1,3	1,6	2003/2004	1,5
2004	0,2	0,0 ^{*)}	0,2 ^{*)}	2003/2004	

Pramen: Celní statistika, ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, ^{*)} údaje do konce července 2004

Vývoz ostatních obilovin v letech 1995 – 2004 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
1995	0,3	0,5	0,8	1995/1996	1,0
1996	0,5	0,4	0,9	1996/1997	1,1
1997	0,7	1,1	1,8	1997/1998	2,2
1998	1,1	0,3	1,5	1998/1999	0,8
1999	0,4	1,0	1,5	1999/2000	3,2
2000	2,2	2,4	4,6	2000/2001	2,9
2001	2,3	1,3	3,6	2001/2002	2,1
2002	0,8	1,6	2,4	2002/2003	3,9
2003	2,3	2,2	4,5	2003/2004	3,4
2004	1,2	0,3 ^{*)}	1,5 ^{*)}	2004/2005	

Pramen: Celní statistika, ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, ^{*)} údaje do konce července 2004

PŘÍLOHY – Obsah:

- Osevní plocha jednotlivých druhů obilovin a jejich zastoupení na orné půdě.
- Osevní a sklizňové plochy, produkce a hektarové výnosy obilovin.
- Roční průměry cen zemědělských výrobců obilnin.
- Roční průměry spotřebitelských cen a meziroční indexy.
- Průměrné měsíční ceny zemědělských výrobců.
- Průměrné ceny průmyslových výrobců vybraných mlýnských a pekárenských výrobků.
- Průměrné spotřebitelské ceny vybraných mlýnských a pekárenských výrobků.
- Porovnání průměrných cen zemědělských výrobců, průmyslových výrobců a spotřebitelských cen vybraných druhů v letech 1996 - 2001.
- Průměrné ceny vybraných výrobků a služeb nakoupených zemědělskou prvovýrobou.
- Meteorologické údaje za marketingový rok 2003/04 podle zemědělských výrobních oblastí ve srovnání s průměrnými normálovými hodnotami.

PŘÍLOHY

Osevní plocha jednotlivých druhů obilovin a jejich zastoupení na orné půdě

Plodina	Rok	Osevní plocha ha	Orná půda ha	Osev. plocha /orná půda (%)	% z obilovin celkem
Obiloviny celkem	2001	1 626 785	3 082 383	52,78	100,00
	2002	1 562 117	3 075 120	50,80	100,00
	2003	1 452 349	3 068 239	47,33	100,00
	2004	1 607 251	3 062 019	52,49	100,00
Z toho: pšenice celkem	2001	927 247	3 082 383	30,08	57,00
	2002	848 830	3 075 120	27,60	54,34
	2003	648 389	3 068 239	21,13	44,64
	2004	863 158	3 062 019	28,19	53,70
pšenice ozimá	2001	873 463	3 082 383	28,34	94,20 ¹⁾
	2002	796 214	3 075 120	25,89	93,80 ¹⁾
	2003	541 695	3 068 239	17,65	83,54 ¹⁾
	2004	801 719	3 062 019	26,18	92,88 ¹⁾
pšenice jarní	2001	53 784	3 082 383	1,74	5,80 ¹⁾
	2002	52 616	3 075 120	1,71	6,20 ¹⁾
	2003	106 694	3 068 239	3,48	16,46 ¹⁾
	2004	61 439	3 062 019	2,01	7,12 ¹⁾
žito	2001	40 987	3 082 383	1,33	2,52
	2002	35 332	3 075 120	1,15	2,26
	2003	41 915	3 068 239	1,37	2,89
	2004	59 209	3 062 019	1,93	3,68
ječmen celkem	2001	497 864	3 082 383	16,15	30,60
	2002	488 069	3 075 120	15,87	31,24
	2003	549 955	3 068 239	17,92	37,87
	2004	468 996	3 062 019	15,32	29,18
ječmen ozimý	2001	156 732	3 082 383	5,08	31,48 ²⁾
	2002	142 916	3 075 120	4,65	29,28 ²⁾
	2003	98 818	3 068 239	3,22	17,97 ²⁾
	2004	115 605	3 062 019	3,77	24,65 ²⁾
ječmen jarní	2001	341 132	3 082 383	11,07	68,52 ²⁾
	2002	345 153	3 075 120	11,22	70,72 ²⁾
	2003	451 137	3 068 239	14,70	82,03 ²⁾
	2004	353 390	3 062 019	11,54	75,35 ²⁾
oves	2001	49 388	3 082 383	1,60	3,03
	2002	61 027	3 075 120	1,98	3,91
	2003	77 371	3 068 239	2,52	5,33
	2004	58 573	3 062 019	1,91	3,64
žitovec	2001	50 738	3 082 383	1,65	3,12
	2002	53 094	3 075 120	1,73	3,40
	2003	45 970	3 068 239	1,50	3,16
	2004	62 776	3 062 019	2,05	3,91
kukuřice	2001	54 295	3 082 383	1,76	3,34
	2002	70 569	3 075 120	2,29	4,52
	2003	78 040	3 068 239	2,54	5,37
	2004	87 821	3 062 019	2,87	5,46
ostatní obiloviny	2001	6 266	3 082 383	0,20	0,38
	2002	5 194	3 075 120	0,17	0,33
	2003	10 708	3 068 239	0,35	0,74
	2004	6 718	3 062 019	0,22	0,42

Pramen: ČSÚ – soupis ploch osevní v ČR k 31. 5.; Statistická ročenka půdního fondu ČR, dopočet MZe

Poznámka: ¹⁾ procenta z pšenice celkem, ²⁾ procenta z ječmene celkem

Osevní a sklizňové plochy, produkce a hektarové výnosy obilovin v ČR

Pšenice ozimá

Rok sklizně	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
1983	749 826	748 443	3 712 300	4,96
1984	771 124	765 955	3 902 141	5,09
1985	795 664	789 044	3 984 119	5,05
1986	783 774	779 726	3 426 035	4,39
1987	791 771	789 530	3 896 745	4,94
1988	801 096	798 327	4 028 817	5,05
1989	813 447	812 944	4 031 052	4,96
1990	810 102	807 654	4 559 337	5,65
1991	787 436	785 881	4 030 072	5,13
1992	735 866	734 641	3 330 279	4,53
1993	754 802	752 109	3 194 155	4,25
1994	765 082	764 659	3 551 666	4,64
1995	795 331	794 647	3 693 156	4,65
1996	756 484	754 656	3 560 921	4,72
1997	773 909	766 269	3 427 413	4,47
1998	849 237	847 900	3 637 835	4,29
1999	744 994	744 577	3 549 670	4,77
2000	888 162	886 562	3 848 694	4,34
2001	873 463	870 016	4 305 486	4,95
2002	796 214	796 214	3 694 503	4,64
2003	541 695	541 696	2 244 457	4,14
2004	801 719	801 719 *	4 805 213 *	5,99 *

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhady sklizně k 15. 9. 2004

Pšenice jarní

Rok sklizně	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
1984	29 329	29 075	132 819	4,57
1985	23 218	22 546	99 003	4,39
1986	26 352	23 875	104 746	4,39
1987	18 942	18 743	77 542	4,14
1988	20 851	19 830	76 221	3,84
1989	15 544	15 498	58 614	3,78
1990	12 961	12 725	64 853	5,10
1991	12 244	11 669	51 207	4,39
1992	23 042	22 907	82 664	3,61
1993	28 396	28 127	110 116	3,92
1994	47 148	46 151	161 810	3,51
1995	36 661	36 106	129 613	3,59
1996	44 855	43 954	166 282	3,78
1997	60 228	59 181	212 856	3,60
1998	64 773	64 401	206 906	3,21
1999	122 567	122 526	487 601	3,91
2000	84 549	83 873	235 413	2,81
2001	53 784	53 220	170 594	3,21
2002	52 616	52 616	171 970	3,27
2003	106 694	106 694	393 434	3,69
2004	61 442	61 442 *	271 798 *	4,42 *

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhady sklizně k 15. 9. 2004

Pšenice celkem

Rok sklizně	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
1983	777 287	775 470	3 818 869	4,92
1984	800 452	795 030	4 034 960	5,08
1985	818 882	811 590	4 083 122	5,03
1986	810 126	803 601	3 530 781	4,39
1987	810 713	808 273	3 974 287	4,92
1988	821 946	818 157	4 105 038	5,02
1989	828 990	828 442	4 089 666	4,94
1990	823 063	820 379	4 624 190	5,64
1991	799 681	797 550	4 081 279	5,12
1992	758 908	757 548	3 412 943	4,51
1993	783 198	780 236	3 304 271	4,23
1994	812 230	810 810	3 713 476	4,58
1995	831 992	830 753	3 822 769	4,60
1996	801 339	798 610	3 727 203	4,67
1997	834 137	825 450	3 640 269	4,41
1998	914 010	912 301	3 844 741	4,21
1999	867 561	867 102	4 028 271	4,65
2000	972 711	970 435	4 084 107	4,21
2001	927 247	923 236	4 476 080	4,85
2002	848 830	848 830	3 866 473	4,56
2003	648 389	648 390	2 637 891	4,07
2004	863 161	863 161 *	5 077 011 *	5,88 *

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhady sklizně k 15. 9. 2004

Žito

Rok sklizně	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
1983	155 215	154 642	585 783	3,79
1984	146 695	141 862	539 732	3,80
1985	134 326	132 604	484 368	3,65
1986	109 834	109 394	394 056	3,60
1987	97 186	96 921	327 957	3,38
1988	97 572	96 957	366 763	3,78
1989	134 054	134 258	556 685	4,15
1990	124 383	124 593	557 712	4,48
1991	89 184	89 181	352 992	3,96
1992	65 741	65 505	240 067	3,66
1993	66 976	67 161	256 079	3,81
1994	78 879	78 548	275 654	3,51
1995	79 377	79 344	261 938	3,30
1996	64 088	63 597	204 279	3,21
1997	75 740	75 647	259 412	3,43
1998	72 153	71 861	261 167	3,63
1999	55 160	55 069	202 373	3,67
2000	44 178	43 881	150 052	3,42
2001	40 987	40 129	149 298	3,72
2002	35 332	35 332	119 154	3,37
2003	41 915	41 916	159 312	3,80
2004	59 209	59 209 *	313 890 *	5,30 *

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhady sklizně k 15. 9. 2004

Ječmen ozimý

Rok sklizně	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
1983	124 148	123 767	571 568	4,62
1984	134 204	133 741	673 045	5,03
1985	150 375	149 554	724 983	4,85
1986	164 948	164 164	697 166	4,25
1987	186 202	186 462	868 078	4,66
1988	202 333	200 800	954 406	4,75
1989	193 496	193 952	1 136 820	5,86
1990	218 340	219 498	1 330 475	6,06
1991	251 384	243 390	1 236 077	5,08
1992	198 033	197 570	861 369	4,36
1993	194 611	192 004	676 289	3,52
1994	184 364	184 121	805 763	4,38
1995	189 959	189 497	818 016	4,32
1996	153 747	151 635	512 733	3,38
1997	158 118	157 051	664 811	4,23
1998	187 072	186 196	725 412	3,90
1999	164 412	164 083	664 112	4,05
2000	142 110	141 846	561 460	3,96
2001	156 732	156 311	695 011	4,45
2002	142 917	142 917	508 428	3,56
2003	98 818	98 817	305 289	3,09
2004	115 605	115 605 *	603 493 *	5,22 *

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhady sklizně k 15. 9. 2004

Ječmen jarní

Rok sklizně	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
1983	471 747	469 461	1 821 835	3,88
1984	447 093	436 331	1 991 066	4,56
1985	432 786	424 180	1 953 496	4,57
1986	443 857	445 380	1 936 439	4,35
1987	444 938	440 530	1 753 451	3,98
1988	404 483	399 801	1 573 521	3,94
1989	359 028	357 835	1 476 838	4,13
1990	334 150	335 661	1 826 824	5,44
1991	337 266	339 744	1 596 946	4,70
1992	436 790	438 406	1 651 122	3,77
1993	443 652	444 457	1 742 228	3,92
1994	456 907	456 246	1 613 534	3,54
1995	370 259	368 119	1 322 471	3,59
1996	450 382	448 212	1 749 644	3,90
1997	495 333	489 441	1 819 737	3,72
1998	393 381	391 498	1 367 690	3,49
1999	379 284	378 827	1 473 264	3,89
2000	354 272	352 892	1 067 912	3,03
2001	341 132	338 817	1 270 600	3,75
2002	345 153	345 153	1 284 129	3,72
2003	451 137	451 137	1 763 404	3,91
2004	353 390	353 390 *	1 763 305*	4,99 *

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhady sklizně k 15. 9. 2004

Ječmen celkem

Rok sklizně	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
1983	595 896	593 228	2 393 403	4,03
1984	581 297	570 072	2 664 111	4,67
1985	583 160	576 734	2 678 479	4,64
1986	608 805	609 544	2 633 605	4,32
1987	631 140	626 992	2 621 529	4,18
1988	606 817	600 601	2 527 927	4,21
1989	552 524	551 787	2 613 658	4,74
1990	552 490	555 159	3 157 299	5,69
1991	588 650	583 134	2 833 023	4,86
1992	634 823	635 976	2 512 490	3,95
1993	638 263	636 461	2 418 517	3,80
1994	641 271	640 367	2 419 297	3,78
1995	560 218	557 615	2 140 487	3,84
1996	604 129	599 847	2 262 377	3,77
1997	653 451	646 492	2 484 548	3,84
1998	580 453	577 694	2 093 101	3,62
1999	543 696	542 910	2 137 376	3,94
2000	496 382	494 737	1 629 372	3,29
2001	497 864	495 128	1 965 611	3,97
2002	488 070	488 070	1 792 557	3,67
2003	549 955	549 954	2 068 693	3,76
2004	468 995	468 995 *	2 366 798 *	5,05 *

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhady sklizně k 15. 9. 2004

Oves

Rok sklizně	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
1983	136 800	129 735	426 308	3,29
1984	124 523	113 515	428 521	3,78
1985	110 184	105 321	428 493	4,07
1986	100 656	99 924	367 274	3,68
1987	94 609	94 017	358 417	3,81
1988	90 325	89 256	320 622	3,59
1989	88 018	87 582	280 979	3,21
1990	78 384	79 596	373 951	4,70
1991	75 756	74 922	301 682	4,03
1992	67 925	68 175	207 918	3,05
1993	67 973	69 509	262 594	3,78
1994	76 709	76 306	207 562	2,72
1995	60 112	60 236	186 693	3,10
1996	66 094	65 541	214 163	3,27
1997	77 823	77 570	246 637	3,18
1998	58 794	57 688	179 671	3,11
1999	54 415	53 988	179 130	3,32
2000	50 950	50 117	135 858	2,71
2001	49 388	47 802	136 363	2,85
2002	61 026	61 026	167 708	2,75
2003	77 371	77 370	233 560	3,02
2004	58 572	58 572 *	226 657 *	3,87 *

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhady sklizně k 15. 9. 2004

Žitovec

Rok sklizně	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
1995	16 391	16 216	63 786	3,93
1996	13 798	13 769	52 058	3,78
1997	15 068	14 912	57 146	3,83
1998	20 362	20 308	79 137	3,90
1999	25 972	25 953	107 433	4,14
2000	37 168	37 001	138 468	3,74
2001	50 738	49 499	191 771	3,87
2002	53 093	53 093	199 932	3,77
2003	45 970	45 970	161 860	3,52
2004	62 776	62 776 *	306 262 *	4,88 *

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhady sklizně k 15. 9. 2004

Kukuřice na zrno

Rok sklizně	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
1984	55 972	28 401	114 260	4,02
1985	54 700	41 852	209 144	5,00
1986	50 906	47 783	199 871	4,18
1987	53 474	48 491	247 606	5,11
1988	49 657	39 390	171 297	4,35
1989	47 723	41 183	174 596	4,24
1990	44 941	30 882	98 381	3,19
1991	34 865	34 764	150 280	4,32
1992	33 434	30 464	103 720	3,40
1993	29 656	32 217	157 045	4,87
1994	29 930	26 964	91 396	3,39
1995	27 315	26 441	113 274	4,28
1996	29 877	33 123	168 684	5,09
1997	34 985	41 184	285 199	6,92
1998	29 185	32 907	200 562	6,09
1999	33 036	39 447	260 495	6,60
2000	39 317	47 283	303 957	6,43
2001	54 295	61 938	408 653	6,60
2002	70 570	70 570	616 234	8,73
2003	78 040	85 426	476 371	5,58
2004	87 823	87 823 *	558 228 *	6,36 *

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhady sklizně k 15. 9. 2004

Ostatní obiloviny (bez žitovce)

Rok sklizně	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
1996	7 167	6 546	15 380	2,35
1997	5 121	4 566	9 563	2,09
1998	5 802	5 526	10 541	1,91
1999	6 751	6 629	13 294	2,01
2000	6 802	6 661	12 423	1,87
2001	6 266	5 892	9 815	1,67
2002	5 195	5 195	8 771	1,69
2003	10 708	10 710	24 709	2,31

Pramen: ČSÚ

Obiloviny celkem

Rok	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
1980	1 751 213	1 725 903	6 972 196	4,24
1981	1 746 021	1 718 669	6 228 225	3,62
1982	1 716 780	1 694 848	6 750 834	3,98
1983	1 706 187	1 674 595	7 297 966	4,36
1984	1 709 351	1 649 116	7 781 903	4,72
1985	1 701 805	1 668 520	7 884 205	4,73
1986	1 681 837	1 672 080	7 128 158	4,26
1987	1 688 982	1 676 320	7 532 219	4,49
1988	1 676 759	1 655 290	7 532 215	4,55
1989	1 669 850	1 661 944	7 793 145	4,69
1990	1 652 169	1 639 715	8 946 879	5,46
1991	1 620 585	1 611 787	7 845 290	4,87
1992	1 586 262	1 583 160	6 564 898	4,15
1993	1 606 911	1 605 992	6 467 852	4,03
1994	1 660 338	1 654 149	6 777 231	4,10
1995	1 581 341	1 575 977	6 601 711	4,19
1996	1 586 491	1 581 032	6 644 145	4,20
1997	1 696 325	1 685 820	6 982 772	4,14
1998	1 680 760	1 678 285	6 668 920	3,97
1999	1 586 592	1 591 099	6 928 371	4,35
2000	1 647 508	1 650 114	6 454 237	3,91
2001	1 626 785	1 623 624	7 337 589	4,52
2002	1 562 116	1 562 116	6 770 829	4,33
2003	1 452 349	1 459 736	5 762 396	3,95
2004	1 607 251	1 600 536 *	8 848 846 *	5,53 *

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhady sklizně k 15. 9. 2004, Obiloviny celkem bez ostatních obilovin

Cenový vývoj obilovin a jejich produktů

Roční průměry cen zemědělských výrobců v Kč/t (bez DPH)

Plodina	Rok							
	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Pšenice potravinářská	3 980	4 331	3 973	3 269	3 475	3 878	3 362	3 427
Pšenice krmná	3 250	3 725	3 166	2 528	2 886	3 339	2 751	2 829
Ječmen sladovnický	3 776	4 119	3 804	3 196	3 782	4 429	4 099	3 831
Ječmen potravinářský	3 495	4 131	3 632	3 054	3 233	3 941	3 892	3 489
Ječmen krmný	2 934	3 523	2 930	2 240	2 622	3 234	2 852	2 689
Žito	3 512	3 762	3 533	2 693	2 745	3 801	3 623	3 519
Oves krmný	3 070	3 401	3 011	2 380	2 620	3 359	3 135	2 765
Kukuřice krmná	4 765	3 844	3 441	3 129	3 763	3 858	3 158	2 952

Pramen: ČSÚ

Roční průměry spotřebitelských cen v Kč/kg a meziroční indexy v %

Výrobek	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Pšeničná mouka hrubá	8,76	9,90	10,68	9,94	8,70	7,60	8,52	8,46	8,48
Index (předch. rok =100)	95,32	113,01	107,88	93,07	87,53	87,36	112,11	99,29	100,24
Pšeničná mouka polohr.	8,88	10,05	10,74	9,85	8,44	7,50	-	-	-
Index (předch. rok =100)	94,97	113,18	106,87	91,71	85,69	88,86	-	-	-
Chléb kmínový	10,97	13,70	16,05	16,15	15,05	14,13	14,86	14,42	14,34
Index (předch. rok =100)	109,59	124,89	117,15	100,62	93,19	93,89	105,17	97,04	99,47

Pramen: ČSÚ

Průměrné měsíční ceny zemědělských výrobců v Kč/t (bez DPH)

Plodina	Mark. rok	Měsíc											
		VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Pšenice potravin.	1994/95	3 140	2 942	2 898	2 900	2 924	2 921	2 936	2 966	2 994	3 004	3 033	2 999
	1995/96	2 977	2 623	2 696	2 815	3 016	3 131	3 240	3 374	3 459	3 518	3 639	3 867
	1996/97	4 310	3 962	3 946	4 095	4 229	4 329	4 447	4 580	4 694	4 821	4 818	4 800
	1997/98	4 711	4 206	4 184	4 316	4 365	4 346	4 389	4 346	4 300	4 267	4 185	4 171
	1998/99	4 093	3 892	3 935	3 961	3 942	3 922	3 890	3 874	3 815	3 752	3 718	3 629
	1999/00	3 518	3 185	3 175	3 127	3 114	3 082	3 117	3 116	3 123	3 199	3 200	3 262
	2000/01	3 377	3 391	3 566	3 746	3 826	3 895	3 975	4 042	4 109	4 146	4 157	4 211
	2001/02	4 207	3 689	3 552	3 674	3 688	3 743	3 709	3 731	3 666	3 527	3 384	3 243
	2002/03	3 139	3 323	3 336	3 317	3 247	3 168	3 185	3 166	3 193	3 209	3 244	3 190
	2003/04	3 169	3 238	3 492	3 714	3 823	3 874	4 073	4 330	4 528	4 612	4 592	4 476
Pšenice krmná	1994/95	2 577	2 408	2 390	2 474	2 478	2 492	2 466	2 459	2 484	2 481	2 486	2 455
	1995/96	2 431	2 217	2 204	2 275	2 358	2 425	2 520	2 667	2 696	2 844	3 056	3 142
	1996/97	3 361	3 273	3 271	3 493	3 626	3 691	3 731	3 819	3 886	3 997	3 948	4 009
	1997/98	3 956	3 699	3 624	3 610	3 610	3 599	3 522	3 503	3 451	3 413	3 347	3 383
	1998/99	3 296	3 091	3 097	3 041	3 037	3 072	2 992	2 965	2 953	3 027	2 946	2 883
	1999/00	2 776	2 364	2 368	2 432	2 455	2 485	2 543	2 636	2 644	2 723	2 772	2 847
	2000/01	2 874	2 853	2 918	3 049	3 167	3 167	3 210	3 350	3 427	3 553	3 597	3 611
	2001/02	3 568	3 245	3 206	3 198	3 214	3 237	3 207	3 225	3 219	3 127	3 073	2 875
	2002/03	2 735	2 507	2 461	2 504	2 526	2 547	2 550	2 527	2 570	2 594	2 630	2 609
	2003/04	2 572	2 628	2 979	3 139	3 189	3 324	3 351	3 624	3 957	3 872	3 809	3 742

Tabulka pokračuje

Plodina	Mark. rok	Měsíc											
		VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Žito	1994/95	2 711	2 422	2 399	2 550	2 526	2 556	2 573	2 624	2 656	2 680	2 730	2 679
	1995/96	2 651	2 324	2 254	2 341	2 442	2 491	2 571	2 639	2 725	2 891	2 966	3 237
	1996/97	3 260	3 654	3 667	3 665	3 969	3 906	4 096	4 047	3 981	3 814	4 120	4 164
	1997/98	3 805	3 671	3 601	3 769	3 902	3 912	4 012	4 039	4 045	4 029	4 025	3 969
	1998/99	3 857	3 417	3 374	3 299	3 401	3 414	3 359	3 241	3 232	3 257	3 206	3 107
	1999/00	2 971	2 589	2 524	2 492	2 438	2 429	2 427	2 372	2 433	2 447	2 384	2 490
	2000/01	2 580	2 643	2 890	3 108	3 265	3 476	3 576	3 718	3 724	3 865	3 928	4 075
	2001/02	-	3 683	3 546	3 753	3 861	3 935	3 976	4 046	3 945	3 875	3 961	4 048
	2002/03	3 483	3 295	3 295	3 460	3 496	3 494	3 645	3 644	3 481	3 265	3 540	3 435
	2003/04	3 654	3 240	3 497	3 595	3 548	3 704	3 721	3 895	4 016	4 035	3 971	4 037
Ječmen sladov.	1994/95	3 341	2 943	2 848	2 877	2 883	2 876	2 931	2 976	3 004	3 056	3 061	3 020
	1995/96	3 062	2 869	2 885	3 035	3 139	3 220	3 255	3 392	3 458	3 515	3 709	3 801
	1996/97	3 870	3 792	3 906	4 013	4 042	4 138	4 175	4 304	4 387	4 413	4 446	4 434
	1997/98	4 405	3 960	3 904	4 014	4 023	3 996	4 064	4 018	4 051	4 064	4 012	4 022
	1998/99	3 910	3 668	3 654	3 661	3 652	3 671	3 694	3 752	3 561	3 637	3 576	3 582
	1999/00	3 187	2 883	2 934	2 960	2 975	3 047	3 071	3 133	3 135	3 291	3 328	3 365
	2000/01	3 547	3 770	4 087	4 330	4 368	4 396	4 475	4 620	4 739	4 890	4 801	4 751
	2001/02	4 850	4 202	4 136	4 143	4 159	4 201	4 216	4 287	4 291	4 313	4 240	4 237
	2002/03	4 096	4 000	3 992	3 971	4 002	3 980	3 936	3 963	4 104	4 089	4 038	3 994
	2003/04	3 797	3 704	3 697	3 688	3 729	3 740	3 798	3 877	3 916	3 968	4 019	4 041
Ječmen potravin.	1994/95	-	-	-	-	-	-	2 715	2 700	2 728	2 783	2 976	3 024
	1995/96	2 852	2 650	2 612	2 613	2 851	-	3 075	3 133	3 330	3 393	3 649	3 539
	1996/97	-	3 760	3 456	3 815	3 775	-	4 127	4 310	4 370	4 344	-	-
	1997/98	-	4 233	4 025	-	3 801	-	3 969	3 715	3 891	3 900	4 110	4 082
	1998/99	3 602	3 575	3 410	3 308	3 210	-	-	3 213	3 600	3 500	3 317	3 088
	1999/00	2 876	2 908	2 846	2 783	2 697	2 840	2 698	2 967	3 037	3 079	2 969	3 255
	2000/01	-	3 381	3 393	3 607	3 600	3 910	3 575	3 826	4 418	4 303	4 325	4 233
	2001/02	-	3 875	3 840	3 928	3 997	3 717	-	4 353	4 546	4 564	4 416	-
	2002/03	-	-	2 590	-	3 415	3 494	3 995	3 895	3 650	3 561	3 670	3 465
	2003/04	3 217	-	3 570	3 491	3 500	3 488	3 777	3 822	4 028	3 957	3 958	3 875
Ječmen krmný	1994/95	2 298	2 229	2 258	2 328	2 294	2 266	2 257	2 345	2 310	2 335	2 399	2 332
	1995/96	2 135	2 008	2 046	2 095	2 146	2 246	2 261	2 460	2 407	2 449	2 724	3 036
	1996/97	2 982	2 882	3 044	3 307	3 472	3 548	3 683	3 835	3 886	3 875	3 858	3 733
	1997/98	3 515	3 422	3 449	3 483	3 407	3 414	3 361	3 370	3 404	3 461	3 308	3 214
	1998/99	2 918	2 788	2 812	2 863	2 815	2 741	2 781	2 755	2 647	2 715	2 612	2 619
	1999/00	2 345	1 985	2 045	2 144	2 190	2 264	2 245	2 415	2 345	2 464	2 540	2 621
	2000/01	2 570	2 620	2 803	2 765	2 916	2 890	2 965	3 224	3 217	3 436	3 477	3 608
	2001/02	3 209	3 110	3 171	3 178	3 215	3 245	3 267	3 361	3 312	3 358	3 327	3 101
	2002/03	2 628	2 551	-	2 609	2 672	2 570	2 637	2 648	2 648	2 610	2 685	2 616
	2003/04	2 499	2 454	2 718	2 790	2 909	3 032	3 076	3 409	3 543	3 530	3 532	3 463
Oves krmný	1994/95	2 272	2 437	2 266	2 357	2 330	2 286	2 360	2 332	2 336	2 432	2 382	2 302
	1995/96	2 403	2 253	2 180	2 170	2 243	2 229	2 400	2 594	2 651	2 768	2 826	2 980
	1996/97	3 132	3 167	3 165	3 195	3 407	3 440	3 472	3 467	3 610	3 736	3 623	3 714
	1997/98	3 599	3 422	3 262	3 339	3 337	3 326	3 350	3 339	3 589	3 467	3 407	3 270
	1998/99	3 030	2 879	2 818	2 810	2 798	2 846	2 940	2 820	2 770	2 832	2 836	2 605
	1999/00	2 899	2 264	2 196	2 068	2 260	2 183	2 345	2 268	2 241	2 444	2 489	2 500
	2000/01	2 593	2 551	2 684	2 751	2 849	3 064	2 836	3 230	3 277	3 389	3 434	3 423
	2001/02	3 512	3 640	3 221	3 344	3 329	3 407	3 407	3 492	3 673	3 821	3 570	3 417
	2002/03	3 168	2 744	2 721	2 852	2 916	3 029	2 895	2 797	2 803	2 857	3 078	2 913
	2003/04	2 838	2 602	2 571	2 623	2 761	2 777	2 893	2 966	2 973	3 091	3 110	3 072

Tabulka pokračuje

Pokračování tabulky

Plodina	Mark. rok	Měsíc											
		VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Kukuřice krmná	1994/95	3 408	-	3 467	3 400	3 265	3 183	3 434	3 502	3 489	3 533	3 558	3 531
	1995/96	3 562	3 552	3 538	3 545	3 478	3 630	3 677	3 908	4 030	3 951	3 790	4 683
	1996/97	4 378	5 086	4 947	5 034	4 758	4 925	5 093	4 854	4 726	4 756	4 667	4 532
	1997/98	4 695	4 650	4 400	3 730	3 611	3 565	3 657	3 755	3 594	3 472	3 470	3 797
	1998/99	3 645	3 745	3 692	3 734	3 241	3 189	3 245	3 173	3 257	3 261	3 221	3 179
	1999/00	3 460	3 377	3 645	3 106	3 022	3 152	3 166	3 232	3 208	3 358	3 349	3 475
	2000/01	3 481	3 713	3 609	3 790	3 873	3 945	3 960	3 927	4 028	4 009	3 981	4 029
	2001/02	3 974	3 961	3 896	3 721	3 628	3 537	3 617	3 587	3 559	3 460	3 527	3 485
	2002/03	3 337	3 216	3 211	2 803	2 618	2 528	2 649	2 701	2 728	2 667	2 584	2 668
	2003/04	2 594	2 727	3 008	3 300	3 438	3 594	3 703	3 987	4 172	4 117	4 118	4 138

Pramen: ČSÚ

Průměrné ceny průmyslových výrobců vybraných mlýnských a pekárenských výrobků

	Měsíc											
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Pšeničná mouka hladká 00 extra – Kč/t												
1999	7 309,55	7 147,46	7 000,87	6 887,87	6 759,37	6 676,00	6 562,00	6 585,40	6 610,00	6 478,00	6 318,40	6 113,92
2000	6 173,87	5 951,80	5 898,00	5 747,40	5 778,80	5 927,00	5 898,00	5 931,00	5 942,60	6 085,40	6 300,80	6 210,40
2001	6 336,87	6 592,20	6 743,20	6 765,40	6 868,00	6 851,50	6 928,00	6 934,00	6 918,00	6 942,00	6 942,00	6 914,00
2002	6 894,00	6 957,50	6 960,00	6 942,50	6 792,50	6 790,00	6 732,50	6 695,00	6 632,50	6 632,50	6 640,00	6 630,00
2003	6 640,00	6 392,50	6 387,50	6 390,00	6 425,00	6 467,50	6 497,75	6 440,75	6 427,25	6 341,25	7 000,25	6 913,75
2004	6 992,50	7 331,50	7 378,98	7 366,22	7 501,28	7 582,54	7 632,74	7 605,64	7 204,32			
Pšeničná mouka hrubá, Zlatý klas – Kč/t												
1999	7 451,16	7 326,57	6 894,86	6 757,43	6 741,00	6 733,86	6 661,57	6 553,14	6 545,43	6 356,57	6 240,86	6 133,57
2000	6 076,86	6 103,57	6 077,43	6 055,00	6 003,86	6 187,57	6 161,00	6 203,29	6 228,43	6 443,86	6 547,86	6 517,71
2001	6 530,29	6 684,57	6 710,86	6 728,71	6 741,57	6 804,00	6 846,00	6 833,14	6 839,00	6 799,86	6 759,00	6 756,43
2002	6 754,14	6 715,00	6 703,60	6 698,20	6 570,75	6 741,50	6 413,50	6 399,50	6 340,50	6 418,75	6 459,75	6 466,00
2003	6 458,00	6 435,75	6 444,25	6 412,50	6 421,50	6 470,25	6 421,75	6 439,25	6 437,50	6 458,25	6 809,25	7 095,75
2004	7 140,50	7 278,75	7 473,00	7 605,50	7 753,50	7 719,00	7 895,25	7 700,75	7 402,50			
Pšeničná mouka polohrubá, výběr – Kč/t												
1999	7 261,19	7 200,32	6 968,77	6 851,61	6 803,28	6 719,90	6 747,65	6 771,65	6 658,56	6 541,56	6 419,31	6 447,69
2000	6 507,38	6 339,61	6 327,11	6 154,11	6 197,11	6 217,13	6 273,70	6 332,71	6 340,00	6 419,71	6 566,31	6 575,71
2001	6 561,31	6 652,60	6 707,31	6 719,46	6 766,89	6 802,03	6 816,46	6 818,31	6 816,20	6 783,63	6 694,75	6 666,58
2002	6 687,28	6 735,13	6 717,78	6 725,23	6 546,43	6 479,49	6 403,98	6 355,04	6 312,75	6 372,75	6 377,00	6 372,25
2003	6 335,00	6 347,75	6 336,50	6 457,50	6 360,75	6 389,50	6 365,75	6 360,25	6 373,25	6 491,75	6 680,50	6 760,50
2004	6 956,00	7 166,50	7 527,50	7 517,25	7 815,25	7 640,25	7 726,00	7 637,50	7 308,50			
Pšeničná mouka hladká pekařská – Kč/t												
1999	6 852,24	6 736,25	6 590,38	6 350,00	6 318,13	6 246,29	6 220,29	6 176,00	6 065,29	5 975,14	5 743,00	5 708,29
2000	5 637,00	5 655,14	5 589,14	5 578,14	5 521,71	5 592,86	5 598,57	5 682,71	5 737,57	5 892,43	6 068,29	6 100,43
2001	6 166,86	6 153,00	6 210,57	6 260,39	6 254,62	6 269,61	6 262,47	6 248,19	6 243,14	6 228,06	6 214,32	6 198,61
2002	6 206,83	6 184,04	6 169,28	6 136,09	6 066,64	6 054,22	5 985,25	5 909,32	5 929,54	5 908,55	5 927,85	5 884,75
2003	5 836,81	5 836,02	5 858,85	5 860,00	5 837,14	5 845,29	5 833,00	5 851,29	5 845,57	5 954,67	6 075,33	6 114,50
2004	6 219,00	6 503,17	6 653,83	6 693,67	6 764,00	6 737,83	6 759,83	6 753,33	6 722,50			
Pšeničná mouka chlebová – Kč/t												
1999	6 506,82	6 451,20	6 152,67	5 946,44	5 884,56	5 742,00	5 692,56	5 673,33	5 548,11	5 447,78	5 330,56	5 305,56
2000	5 304,33	5 212,11	5 170,56	5 150,33	5 204,78	5 169,11	5 172,11	5 313,67	5 396,00	5 658,89	5 828,67	5 825,00
2001	5 853,00	5 883,00	5 938,44	5 996,87	5 999,57	6 045,02	6 034,91	6 026,02	6 039,75	6 041,32	5 951,67	5 920,00
2002	5 920,00	5 872,00	5 872,00	5 848,00	5 770,00	5 740,00	5 665,00	5 632,50	5 617,50	5 572,50	5 572,50	5 527,50
2003	5 532,50	5 532,50	5 532,50	5 537,50	5 535,00	5 528,25	5 520,00	5 522,75	5 524,75	5 500,00	5 631,75	5 753,50
2004	5 755,00	6 217,50	6 335,00	6 342,50	6 420,00	6 412,50	6 545,00	6 417,50	6 420,00			

Tabulka pokračuje

Pokračování tabulky

	Měsíc											
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Žitná mouka chlebová – Kč/t												
1999	6 962,20	6 750,40	6 602,60	6 603,00	6 572,00	6 486,80	6 452,60	6 352,80	6 364,80	6 312,60	6 211,20	6 133,40
2000	6 118,60	5 933,80	5 865,40	5 833,20	5 811,60	5 751,00	5 794,00	5 825,00	5 825,60	6 013,00	6 207,20	6 207,00
2001	6 532,80	6 716,20	6 750,80	6 747,00	6 688,00	6 688,00	6 688,00	6 688,00	6 688,00	6 680,00	6 731,90	6 726,06
2002	6 727,50	6 677,50	6 681,45	6 683,89	6 606,07	6 599,37	6 502,46	6 480,78	6 433,18	6 361,75	6 310,00	6 301,25
2003	6 309,50	6 304,75	6 294,00	6 171,75	6 181,25	6 173,50	6 220,75	6 145,50	6 230,25	6 230,25	6 181,75	6 185,25
2004	6 154,25	6 201,00	6 213,50	6 273,75	6 246,00	6 235,25	6 253,25	6 251,00	6 227,75			
Chléb konzumní kmínový – Kč/kg												
1999	13,22	13,20	13,15	13,01	13,01	13,01	13,01	13,01	13,01	13,01	13,01	13,02
2000	13,02	12,87	12,82	12,79	12,70	12,69	12,68	12,67	12,67	13,59	13,61	13,72
2001	13,76	13,82	13,93	13,94	13,99	14,02	14,02	14,00	14,03	14,04	14,02	14,03
2002	13,96	14,00	13,98	14,07	14,09	14,04	14,05	14,00	13,69	13,62	13,60	13,61
2003	13,79	13,75	13,70	13,79	13,78	13,73	13,77	13,76	13,77	13,77	13,94	14,77
2004	14,71	14,78	14,59	14,69	14,65	14,52	14,55	14,49	14,50			
Pečivo pšeničné bílé (rohlík) – Kč/kg												
1999	28,07	26,88	26,88	26,88	26,88	26,65	22,28	22,28	22,28	22,13	22,13	22,17
2000	22,07	22,01	21,56	21,43	21,43	21,36	21,36	21,36	21,36	21,63	21,78	22,26
2001	22,29	22,21	22,24	22,24	22,38	22,38	22,38	22,48	22,48	22,52	22,55	22,78
2002	22,78	22,87	22,87	23,00	23,14	23,11	23,11	22,81	22,77	22,74	22,74	22,72
2003	22,77	22,78	22,80	22,79	22,86	22,86	22,86	22,87	22,87	22,87	22,80	27,30
2004	27,15	27,88	27,83	27,77	27,77	27,76	27,81	27,77	27,82			

Pramen: ČSÚ

Průměrné spotřebitelské ceny vybraných mlýnských a pekářenských výrobků v Kč

Výrobek	Rok	Měsíc											
		I.	I.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Pšeničná mouka hladká 1 kg	2001	7,86	7,97	8,23	8,29	8,40	8,47	8,57	8,63	8,63	8,61	8,41	8,48
	2002	8,47	8,46	8,29	8,30	8,30	8,27	8,20	8,19	8,17	8,05	7,99	8,04
	2003	8,05	8,02	8,00	7,83	7,93	7,99	8,01	7,98	7,95	8,34	8,60	8,77
	2004	8,95	9,02	9,20	9,14	9,25	9,20	9,21	9,16	9,29			
Pšeničná mouka polohrubá 1 kg	1998	10,33	10,30	10,21	10,09	10,09	9,95	9,82	9,73	9,64	9,51	9,36	9,14
	1999	9,08	8,94	8,83	8,69	8,66	8,51	8,43	8,36	8,24	8,10	7,84	7,54
	2000	7,54	7,46	7,36	7,21	7,26	7,33	7,35	7,40	7,46	7,83	7,91	7,89
	2001	ČSÚ dále nesleduje											
Pšeničná mouka hrubá 1 kg	2001	7,91	8,00	8,27	8,42	8,58	8,65	8,73	8,75	8,75	8,75	8,70	8,67
	2002	8,67	8,67	8,62	8,61	8,59	8,52	8,40	8,37	8,25	8,18	8,32	8,37
	2003	8,44	8,40	8,36	8,37	8,35	8,34	8,31	8,29	8,29	8,66	8,87	9,07
	2004	9,17	9,30	9,40	9,39	9,45	9,42	9,43	9,37	9,44			
Chléb konzumní kmínový 1 kg	2001	14,76	14,61	14,60	14,96	15,01	15,03	15,07	14,99	14,97	14,82	14,73	14,71
	2002	14,77	14,53	14,47	14,34	14,39	14,40	14,34	14,35	14,34	14,25	14,37	14,46
	2003	14,50	14,29	14,22	13,93	14,03	14,14	14,11	14,02	13,85	13,94	15,53	15,56
	2004	15,70	15,76	15,63	15,86	15,80	15,85	15,84	15,64	15,79			
Pečivo pšeničné bílé 1 kg	2001	26,22	26,11	26,22	27,08	26,89	26,83	26,84	26,80	26,61	26,47	26,10	26,03
	2002	26,12	26,06	25,95	25,82	25,88	25,50	25,30	25,47	25,42	25,28	25,36	25,55
	2003	25,48	25,22	25,25	25,50	25,41	25,49	25,30	25,17	25,27	25,23	34,06	34,16
	2004	34,41	34,23	34,44	34,51	34,64	34,63	34,38	34,60	34,49			

Pramen: ČSÚ

Porovnání průměrných cen zemědělských výrobců, průmyslových výrobců a spotřebitelských cen vybraných druhů v letech 1999 – 2004

Výrobek	Cena	MJ	Rok	Měsíc											
				I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Pšenice potravinářská	CZV	kg	1999	3,89	3,87	3,82	3,75	3,72	3,63	3,52	3,19	3,18	3,13	3,11	3,08
Pšeničná mouka polohrubá výběr.	CPV	kg	1999	7,26	7,20	6,97	6,85	6,80	6,72	6,75	6,77	6,66	6,54	6,42	6,45
Pšeničná mouka polohrubá výběr.	SC	kg	1999	9,08	8,94	8,83	8,69	8,66	8,51	8,43	8,36	8,24	8,10	7,84	7,54
Pšenice potravinářská	CZV	kg	2000	3,12	3,12	3,12	3,20	3,20	3,26	3,38	3,39	3,57	3,75	3,83	3,90
Pšeničná mouka polohrubá výběr.	CPV	kg	2000	6,51	6,34	6,33	6,15	6,20	6,22	6,27	6,33	6,34	6,42	6,57	6,58
Pšeničná mouka polohrubá výběr.	SC	kg	2000	7,54	7,46	7,36	7,21	7,26	7,33	7,35	7,40	7,46	7,83	7,91	7,89
Pšenice potravinářská	CZV	kg	2001	3,97	4,04	4,11	4,15	4,16	4,21	4,21	3,69	3,55	3,67	3,69	3,74
Pšeničná mouka polohrubá výběr.	CPV	kg	2001	6,56	6,65	6,71	6,72	6,77	6,80	6,82	6,82	6,82	6,78	6,69	6,67
Pšeničná mouka polohrubá výběr.	SC	kg	2001	7,91	8,0	8,27	8,42	8,58	8,65	8,73	8,75	8,75	8,75	8,70	8,67
Pšenice potravinářská	CZV	kg	2002	3,71	3,73	3,67	3,53	3,38	3,24	3,14	3,32	3,34	3,32	3,25	3,17
Pšeničná mouka hrubá	CPV	kg	2002	6,69	6,73	6,72	6,72	6,55	6,48	6,40	6,35	6,34	6,42	6,46	6,47
Pšeničná mouka hrubá	SC	kg	2002	8,67	8,67	8,62	8,61	8,59	8,52	8,40	8,37	8,25	8,18	8,32	8,37
Pšenice potravinářská	CZV	kg	2003	3,18	3,17	3,19	3,21	3,24	3,19	3,17	3,24	3,49	3,71	3,82	3,87
Pšeničná mouka hrubá	CPV	kg	2003	6,46	6,44	6,44	6,41	6,42	6,47	6,42	6,44	6,44	6,46	6,81	7,10
Pšeničná mouka hrubá	SC	kg	2003	8,44	8,40	8,36	8,37	8,35	8,34	8,31	8,29	8,29	8,66	8,87	9,07
Pšenice potravinářská	CZV	kg	2004	4,07	4,33	4,53	4,61	4,59	4,58	4,27	3,37				
Pšeničná mouka hrubá	CPV	kg	2004	7,14	7,28	7,47	7,60	7,75	7,72	7,89	7,70	7,40			
Pšeničná mouka hrubá	SC	kg	2004	9,17	9,30	9,40	9,39	9,45	9,42	9,43	9,37	9,44			

Pramen: ČSÚ

Poznámka: CZV = ceny zemědělských výrobců

CPV = ceny průmyslových výrobců

SC = spotřebitelské ceny

Rok 2001: ČSÚ již nesleduje SC polohrubé mouky, proto jsou uvedeny hodnoty CPV a SC mouky hrubé

V následující tabulce je uveden výběr položek vztahujících se k obilovinám. Průměrná roční cena je vypočtena jako aritmetický průměr za čtvrtletí. Ceny jsou uvedeny bez DPH.

Průměrné ceny vybraných výrobků a služeb nakoupených zemědělskou prvovýrobou

Název	Rok	Měrná jednotka	Průměrná cena v Kč				
			čtvrtletí				rok
			1.	2.	3.	4.	
Osivo a sadba							
Pšenice ozimá	1999	tuna	7 507	-	6 603	6 823	6 978
	2000		-	-	6 372	6 964	6 668
	2001		-	-	7 480	7 612	7 546
	2002		5 471	-	6 576	6 940	6 329
	2003		-	-	6 822	7 623	7 223
	2004		-	-			-
Pšenice jarní	1999	tuna	7 996	7 752	7 670	7 164	7 646
	2000		6 854	6 752	-	-	6 803
	2001		8 128	7 737	-	-	7 933
	2002		7 894	7 796	-	-	7 845
	2003		8 372	8 600	-	-	8 486
	2004		8 590	8 627			8 609
Žito ozimé	1999	tuna	6 758	-	5 580	5 732	6 023
	2000		-	-	6 053	6 222	6 137
	2001		-	-	7 401	7 204	7 303
	2002		-	-	8 403	9 574	8 988
	2003		-	-	9 345	7 403	8 374
	2004		-	-			-
Ječmen ozimý	1999	tuna	6 492	-	5 412	5 591	5 832
	2000		-	-	6 164	6 225	6 195
	2001		-	-	7 178	7 715	7 446
	2002		-	-	6 551	6 957	6 754
	2003		-	-	6 803	6 970	6 887
	2004		-	-			-
Ječmen jarní	1999	tuna	6 648	6 548	7 107	7 010	6 828
	2000		6 318	6 473	-	-	6 396
	2001		8 602	8 125	-	-	8 364
	2002		8 453	8 442	-	-	8 447
	2003		8 739	8 239	-	-	8 489
	2004		8 747	8 366			8 556
Kukuřice	1999	výs. jedn.	1 396	1 313	1 420	1 481	1 403
	2000		1 399	1 392	2 009	-	1 600
	2001		1 430	1 485	-	-	1 458
	2002		1 456	1 540	-	-	1 498
	2003		1 572	1 523	-	-	1 548
	2004		1 553	1 615			1 584
Oves	1999	tuna	5 087	5 069	5 058	4 840	5 014
	2000		4 845	4 501	4 706	5 723	4 944
	2001		5 661	5 560	-	-	5 611
	2002		6 694	7 155	-	-	6 925
	2003		7 157	7 376	-	-	7 266
	2004		6 690	6 594			6 642

Tabulka pokračuje

Název	Rok	Měrná jednotka	Průměrná cena v Kč				rok
			čtvrtletí				
			1.	2.	3.	4.	
Hnojiva							
Dusíkatá							
Ledek amonný s vápencem	1999	tuna	4 404	4 528	4 321	4 216	4 367
	2000		4 262	4 312	4 292	4 595	4 365
	2001		5 288	5 442	5 110	4 788	5 157
	2002		5 166	5 258	5 055	4 504	4 996
	2003		4 336	4 393	4 276	4 213	4 305
	2004		4 706	4 757			4 732
Ledek vápenatý 15%	1999	tuna	2 763	2 919	2 980	3 275	2 984
	2000		3 163	3 300	-	-	3 232
	2001		3 317	3 397	-	-	3 357
	2002		-	-	-	-	-
	2003		-	-	-	-	-
	2004		-	4 067			4 067
DAM 390	1999	tuna	3 981	4 075	4 024	3 940	4 005
	2000		3 942	3 775	3 708	4 085	3 877
	2001		4 807	5 008	4 810	4 675	4 825
	2002		4 959	4 838	4 823	4 337	4 740
	2003		4 007	4 001	4 172	3 903	4 021
	2004		4 290	4 496			4 393
Fosforečná							
Superfosfát gran. 18%	1999	tuna	4 033	4 133	4 270	4 180	4 154
	2000		-	-	5 750	5 488	5 619
	2001		-	-	-	-	-
	2002		4 443	4 570	4 410	4 681	4 526
	2003		4 660	4 663	5 117	4 572	4 753
	2004		4 467	4 611			4 539
Draselná							
Draselná sůl 60%	1999	tuna	4 956	4 983	5 030	5 290	5 065
	2000		4 942	5 063	5 025	4 920	4 987
	2001		5 350	5 413	6 158	5 750	5 668
	2002		5 426	5 287	5 176	5 148	5 259
	2003		5 371	5 193	5 338	5 255	5 289
	2004		5 390	5 430			5 410
Kombinovaná							
NPK (15:15:15)	1999	tuna	5 960	6 050	6 100	6 000	6 028
	2000		5 883	-	-	-	5 883
	2001		6 467	6 672	6 573	6 455	6 542
	2002		6 778	6 594	6 372	6 520	6 566
	2003		6 250	6 367	6 127	6 159	6 227
	2004		6 526	6 475			6 500
Amofos	2003	tuna	8 371	8 230	8 035	8 116	8 188
	2004		8 451	8 233			8 342
Synferta (11,3:11,3:14,7)	1999	tuna	4 986	5 050	5 142	4 800	4 995
	2000		-	5 183	-	5 138	5 160
	2001		-	5 700	5 976	-	5 838
	2002		-	-	-	-	-
	2003		-	-	-	-	-
	2004		-	-	-	-	-

Název	Rok	Měrná jednotka	Průměrná cena v Kč					
			čtvrtletí				rok	
			1.	2.	3.	4.		
Cererit (10,0:9,0:15,0:5,0)	1999	tuna	8 867	8 933	9 033	8 833	8 917	
	2000		10 333	-	-	-	10 333	
	2001		-	-	-	-	-	
	2002		-	-	-	-	-	
	2003		-	-	-	-	-	
	2004		-	-	-	-	-	
Chemické přípravky ochrany rostlin								
Fungicidy								
Alert	1999	litř	750	746	744	753	748	
	2000		773	783	777	780	778	
	2001		815	811	803	821	812	
	2002		839	835	823	819	829	
	Alert S		2003	849	826	834	849	840
			2004	699	675			687
Tilt 250 EC	1999	litř	1 334	1 333	1 333	1 336	1 334	
	2000		1 334	1 324	1 326	1 332	1 329	
	2001		1 447	1 442	1 447	1 208	1 386	
	2002		-	1 509	1 527	1 527	1 521	
	2003		-	-	1 499	-	1 499	
	2004		-	1 423			1 423	
Insekticidy								
Decis 2.5 EC	1999	litř	1 042	796	1 042	1 038	980	
	2000		990	945	862	847	911	
	2001		878	950	952	953	933	
	(Decis EW 50)		2002	1 001	990	991	990	993
			2003	993	990	1 000	987	992
			2004	1 004	985			995
Herbicidy								
Agritox 50 SL	1999	litř	144	144	140	140	142	
	2000		137	135	136	135	136	
	2001		138	138	138	137	138	
	2002		-	139	140	-	139	
	2003		140	139	139	140	139	
	2004		136	142			139	
Roundup	1999	litř	360	348	336	342	347	
	2000		344	339	339	344	342	
	2001		340	349	343	351	346	
	2002		342	335	316	325	330	
	Roundup Klasik		2003	334	333	331	331	332
			2004	304	286			295
Starane 250 EC	1999	litř	952	942	923	927	936	
	2000		905	873	874	876	882	
	2001		893	888	891	893	891	
	2002		934	926	928	918	927	
	2003		958	946	943	938	946	
	2004		971	937			954	
Tolkan 50	2000	litř	313	310	312	312	312	
	2001		314	313	314	313	313	
	2002		300	314	314	315	311	
	2003		-	314	312	312	312	
	2004		259	-			259	

Pramen: ČSÚ, Index cen dodávek výrobků a služeb do zemědělství

Průběh počasí v market. roce 2003/04 podle zemědělských výrobních oblastí ve srovnání s normálovými průměrnými hodnotami

A. Brambořská výrobní oblast (skutečnost 2003/04, normál. - dlouhodobé průměry jako normálové hodnoty)

Market. rok 2003/04 Měsíc	Teplota vzduchu (°C)				Suma teplot (°C)				Úhrn		Trvání slunečního	
	průměrná		nejvyšší		nejnižší		aktivní		srážek (mm)		svítu (hod.)	
	skutečnost	normál.	skutečnost	normál.	skutečnost	normál.	skutečnost	normál.	skutečnost	normál.	skutečnost	normál.
Červenec	18,5	16,8	35,8	31,8	6,3	4,8	573,4	521,5	263,4	211,5	70,8	77,4
Srpen	20,7	16,4	37,4	31,4	6,2	3,9	638,7	506,7	329,9	196,7	35,4	77,7
Září	13,5	12,7	30,5	27,5	-0,1	0,5	361,9	369,2	110,7	80,4	30,9	51,0
Říjen	5,0	8,0	24,0	22,4	-8,4	-3,6	67,1	66,6	13,3	4,1	65,5	35,8
Listopad	4,7	2,4	18,3	15,2	-6,0	-8,4	12,8	0,0	1,5	0,0	20,1	41,9
Prosinec	-0,9	-1,0	13,1	11,3	-18,4	-15,8	0,0	0,0	0,0	0,0	45,8	38,6
Leden	-4,1	-2,8	7,1	8,7	-24,3	-17,1	0,0	0,0	0,0	0,0	62,6	36,1
Únor	0,2	-1,5	17,3	10,1	-18,8	-15,2	13,9	0,0	1,4	0,0	42,8	35,2
Březen	2,1	2,3	21,7	17,5	-19,7	-10,2	42,5	0,0	6,2	0,0	52,2	35,9
Duben	8,6	7,2	22,7	22,7	-3,3	-4,3	123,6	9,3	26,1	0,6	38,5	46,3
Květen	11,1	12,3	24,8	26,4	-0,3	-0,6	260,7	356,8	58,2	71,8	50,3	75,6
Červen	15,2	15,1	28,9	29,9	4,6	3,1	453,2	452,6	155,7	152,6	98,1	82,5
											191,2	194,6

B. Obilnářská výrobní oblast (skutečnost 2003/04, normál. - dlouhodobé průměry jako normálové hodnoty)

Market. rok 2003/04 Měsíc	Teplota vzduchu (°C)				Suma teplot (°C)				Úhrn		Trvání slunečního	
	průměrná		nejvyšší		nejnižší		aktivní		srážek (mm)		svítu (hod.)	
	skutečnost	normál.	skutečnost	normál.	skutečnost	normál.	skutečnost	normál.	skutečnost	normál.	skutečnost	normál.
Červenec	19,0	17,3	36,0	33,0	4,8	3,7	588,0	536,7	278,0	226,7	80,3	73,5
Srpen	20,8	16,7	38,5	32,3	4,8	2,4	646,1	518,7	336,1	208,7	20,7	75,3
Září	13,6	13,0	32,1	28,3	-2,2	-0,7	374,9	385,6	113,6	91,2	25,4	48,9
Říjen	5,3	8,2	24,0	23,5	-8,2	-4,3	65,3	79,9	13,4	5,6	49,1	36,1
Listopad	4,8	2,7	19,0	15,5	-9,0	-9,2	13,8	0,0	1,9	0,0	20,4	40,7
Prosinec	-0,3	-0,5	14,3	12,5	-17,9	-15,3	0,0	0,0	0,0	0,0	41,0	36,0
Leden	-3,1	-2,3	9,6	9,1	-24,5	-16,3	0,0	0,0	0,0	0,0	54,8	32,9
Únor	1,2	-1,1	16,3	10,9	-18,3	-15,5	20,1	0,0	2,0	0,0	31,9	31,6
Březen	3,0	2,9	23,6	18,8	-17,7	-10,4	42,5	0,0	6,2	0,0	39,5	33,9
Duben	9,3	7,5	25,4	23,1	-4,7	-6,1	153,4	14,5	32,8	0,7	35,1	42,5
Květen	11,9	12,7	25,9	27,5	-1,6	-2,3	302,7	379,3	74,6	83,1	51,1	68,5
Červen	15,8	15,6	32,3	30,6	3,9	1,5	474,3	468,9	175,7	168,9	99,6	75,6
											190,2	193,2

C. Řepařská výrobní oblast (skutečnost 2003/04, normál. - dlouhodobé průměry jako normálové hodnoty)

Market. rok 2003/04 Měsíc	Teplota vzduchu (°C)				Suma teplot (°C)				Úhrn		Trvání slunečního	
	průměrná		nejvyšší		nejnižší		aktivní		efektivní		svítu (hod.)	
	skutečnost	normál.	skutečnost	normál.	skutečnost	normál.	skutečnost	normál.	skutečnost	normál.	skutečnost	normál.
Červenec	19,7	18,1	35,7	32,6	5,0	5,3	612,0	561,2	302,0	251,2	75,6	240,1
Srpen	21,3	17,6	38,3	32,3	6,2	4,4	660,4	545,7	350,4	235,7	27,6	320,6
Září	14,5	13,9	32,1	28,1	-0,3	0,5	414,0	416,0	135,2	116,0	28,3	204,5
Říjen	6,2	8,9	24,5	22,4	-8,4	-3,7	75,6	130,6	16,9	12,3	43,0	106,7
Listopad	5,6	3,5	18,3	15,2	-9,0	-8,1	30,3	0,0	3,5	0,0	21,2	62,6
Prosinec	0,2	-0,1	13,4	12,5	-14,8	-14,1	0,0	0,0	0,0	0,0	42,1	55,4
Leden	-3,3	-2,1	8,0	8,6	-23,5	-16,4	0,0	0,0	0,0	0,0	46,0	53,3
Únor	1,5	-0,3	17,3	10,9	-18,3	-14,9	22,6	0,0	3,2	0,0	25,1	69,7
Březen	3,9	3,7	23,2	18,8	-19,7	-10,0	54,2	0,0	8,6	0,0	34,2	117,6
Duben	10,3	8,5	26,2	25,5	-4,0	-4,7	197,1	42,9	44,0	2,1	27,8	200,9
Květen	12,8	13,6	25,5	27,5	-0,1	-0,9	360,8	421,5	95,2	112,1	37,7	210,7
Červen	16,6	16,7	30,2	31,1	5,2	3,5	498,2	500,7	198,2	200,7	85,3	206,6
												207,4

D. Kukuřičná výrobní oblast (skutečnost 2003/04, normál. - dlouhodobé průměry jako normálové hodnoty)

Market. rok 2003/04 Měsíc	Teplota vzduchu (°C)				Suma teplot (°C)				Úhrn		Trvání slunečního	
	průměrná		nejvyšší		nejnižší		aktivní		efektivní		svítu (hod.)	
	skutečnost	normál.	skutečnost	normál.	skutečnost	normál.	skutečnost	normál.	skutečnost	normál.	skutečnost	normál.
Červenec	20,3	18,7	35,4	32,1	5,7	5,8	628,7	578,7	318,7	268,7	59,7	253,4
Srpen	22,3	18,2	37,9	31,9	7,0	4,8	689,7	565,3	379,7	255,3	26,4	321,4
Září	14,9	14,5	30,4	28,1	1,5	1,4	432,2	434,9	147,2	134,9	30,2	202,9
Říjen	6,8	9,3	24,5	22,6	-9,6	-3,8	83,6	155,8	23,6	19,1	40,3	104,4
Listopad	6,0	3,8	18,1	15,5	-7,2	-7,2	48,7	0,0	6,2	0,0	29,8	66,4
Prosinec	0,4	-0,2	11,0	10,5	-16,5	-14,4	0,0	0,0	0,0	0,0	46,4	61,9
Leden	-3,2	-2,1	8,3	8,5	-20,0	-15,5	0,0	0,0	0,0	0,0	40,2	78,3
Únor	1,2	0,0	16,6	10,8	-19,8	-12,8	13,9	0,0	1,4	0,0	32,6	81,2
Březen	3,6	4,1	21,2	18,9	-14,6	-8,8	56,3	0,0	11,3	0,0	50,4	100,4
Duben	10,8	9,2	24,2	23,5	-3,6	-4,7	234,5	82,4	49,5	5,7	25,9	183,8
Květen	13,1	14,1	25,6	27,4	-1,2	0,7	367,8	437,3	102,8	127,3	31,3	201,4
Červen	16,8	17,1	29,5	30,5	4,4	4,1	505,1	513,7	205,1	213,7	107,0	191,5
												224,0